VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu v. 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 67 — 1948 — Vol. XXXI vk. — Tiistaina, kesäkuun 8 p. — Tuesday, June 8

Osa Egyptin armeijasta on saarrettu Palestinassa

YK:n välitysmies neuvotellut edelleen Keski-idässä, mutta välirauhan aikaansaaminen on vielä epävarmaa

Amman, Transjordan. — Sunnuntai-iltana saatujen tietojen mukaan välirauhan alkamisajaksi on tilapäisesti määrätty torstai, kesäkuun 10 päivä.

Arabialaiset piirit sanoivat aikaisemmin, että sopimuksen aikaansaaminen juutalaisten ja arabialaisten kesken neljän viikon välirauhasta näyttää epäonnistuvan sen takia, kun arabialaiset vaativat, että juutalaisten siirtolaisuus on päätettävä Palestiinaan ja Jerusalemin-Tel Avivin valtatie on pidettävä kiinni välirauhan aikana.

YK:n turvallisuusneuvosto esitti välirauhaa, ja niin juutalaiset kuin arabialaisetkin hyväksyivät tuon esityksen erinäisin selostuksin ja otaksumin. Juutalaiset otaksuivat, että muiden siirtolaisten kuin sotilashenkilöiden sallitaan mennä Palestiinaan ja Jerusalemin-Tel Avivin valtatie pidetään auki, jotta voidaan kuljettaa tarvikkeita 90,000 juutalaiselle Jerusalemin uuteen kaupunginosaan.

YK:n turvallisuusneuvoston välitysmies kreivi Bernadotte neuvotteli täällä sunnuntaina kuningas Abdullahin ja ulkoministeri Fawzi Pasha Malkin kanssa. Hän ei antanut mitään lausuntoa sanomalehtimiehille, mutta YK:n sihteeristöön kuuluva Ralph Bunche sanoi, että "meillä on yhä toivoa".

Bernadotte meni sunnuntai-iltana Kairoon, missä arabialaisten liigan poliittisen komitean odotetaan pitävän kokouksen lähipäivinä.

Abdullah sanoi, ettei hän arabialaisten sotavoimien ylipäällikkönä ole määrännyt lopettamaan sotatoimia. Abdullah otti vastaan sanomalehtimiehet palatsinsa puutarhassa neuvoteltuaan Bernadotten kanssa. Hän sanoi, ettei hän keskustellut lainkaan välirauhasta Bernadotten kanssa. "Tämä on sellainen kysymys, josta on keskusteltava arabialaisten liigan poliittisen komitean kanssa. Minä en ota vastuuta yksityisestä keskustelusta", sanoi hän.

Hän sanoi arabialaisten hyväksyneen välirauhan "periaatteessa", mutta sen jälkeen "kohdattiin joitakin vastuksia, jotka tekivät sopimuksen epäkäytännölliseksi".

Bernadotte tuli tänne Haifasta, missä hän keskusteli Israelin ulkoministerin Moshe Shertokin kanssa.

"Aseistettuja poliisivoimia ei ole saatavissa. Nykyisen suunnitelman mukaan aiotaan asettaa YK:n erinäisten jäsenmaiden asiantuntijoita kontrollikohtiin valvomaan, että välirauhan ehtoja noudatetaan", sanoi hän.

Tel Aviv. — Puolet Syyrian armeijasta yrittää päästä taistellen ulos ansasta Tel Avivin eteläpuolella. Samanaikaisesti syyrialaiset joukot painostavat juutalaisia pohjoisesta päin ja yrittävät suorittaa pihtiliikettä Syyrian sekä Lebanonin suunnilta. Israelin joukot ovat joutuneet peräytymään välillä Lebanonin rajalla, missä ne ovat menettäneet erään pienen kylän, jonka ne valtasivat kahdeksan päivää sitten.

Syyrialaiset joukot yrittivät kahdesti tunkeutua Mishmar Hayardeniin, mutta ne torjuttiin ja niille tuli raskaita menetyksiä.

Egyptiläiset joukot näyttävät joutuneen vaaralliseen asemaan. Niiden huoltolinja on katkaistu ja niitä vastaan hyökätään kolmelta taholta. Arabialaiset joukot pommittivat edelleen Yidnaa, jonka kautta egyptiläiset aikoivat tunkeutua Gazan suunnasta Tel Aviviin. Mutta juutalaiset valtasivat sen paikan ja saartoivat osan Egyptin armeijasta. Mitään virallisia tietoja ei ole saatu siitä miten paljon egyptiläisiä on ansassa, mutta rintaman siltä lohkolta äskettäin palanneet havainnoitsijat sanoivat, että 5,000 miestä egyptiläisiä joukkoja on saartorenkaan sisällä.

Keskirintamalta saatujen myöhästyneiden tietojen mukaan Israelin joukot ovat vallanneet Quaqunin, joka sijaitsee Tulkarmin luoteispuolella. Se oli aikaisemmin Iraqin armeijan hallussa. Israelin tiedonannossa sunnuntai-iltana sanottiin iraqilaisten menettäneen taistelussa 400 miestä.

Tel Aviv. — Arabialaiset väittivät lauantaina saaneensa voiton piiritettyään 18 päivää heprealaisen yliopiston ja sairaalan Scopus-vuorella Jerusalemin pohjoispuolella. Arabialaiset tiedottivat, että yliopistoa ja sairaalaa vastaan hyökättiin yhtämittaisesti keskiviikosta saakka, ja niitä puolustanut pieni juutalaisten joukko antautui vihdoin lauantaina.

Mainittua yliopistoa ja sairaalaa piiritettiin toukokuun 18 päivästä saakka jolloin arabialaiset alkoivat hyökkäyksen Jerusalemia vastaan.

CSU on julistanut lakon 4 laivayhtiötä vastaan

Lakko alkoi sen johdosta, kun yhtiöt häikäilemättä rikkoivat sopimuksia ja myöskin työlakeja

Toronto. — Canadian Seamens Union julisti lauantai-iltana lakon neljää järvilaivayhtiötä vastaan. Union taholta ilmoitettiin sunnuntai-iltana että 12 laivaa on kiinni lakon takia.

Lakko on seuraus union ja laivayhtiöiden välisestä riidasta, joka alkoi jo vuosi sitten. Se julistettiin Canada Seamship Lines, Sarnia and Colonial Steamships, Northwest Steamships ja Transit Tankers nimisiä yhtiöitä vastaan.

Miehistöt lähtivät pois laivoista neljässä järvisatamassa, Torontossa, Thoroldissa, Cornwallissa, Midlandissa ja Fort Williamissa.

Nämä yhtiöt kieltäytyivät uudistamasta sopimuksia CSU:n kanssa ja sen sijaan tekivät sopimukset Sullivanin yhtiöunion kanssa. Kansallinen työsuhdelautakunta antoi jokin aika sitten CSU:lle luvan nostaa oikeusjutun näitä yhtiöitä vastaan sen vuoksi, kun ne ovat rikkoneet työsuhdelautakunnan asetuksia. Syytejutut on pantu alulle, mutta niitä ei ole vielä käsitelty oikeudessa.

CSU:n presidentti Harry Davis sanoi, että merimiehet taistelevat puolustaakseen työpaikkojaan. Hän sanoi lakon laajenevan sikäli kuin laivoja tulee satamiin.

Trades and Labor Congressin presidentti Percy Bengough tukee CSU:n lakkoa. Hän sanoi, ettei merimiehillä ollut muuta keinoa kuin ryhtyä lakkoon, ja se saa lakossa täydellistä tukea TLC:n taholta.

Näillä yhtiöillä on yhteensä noin 80 laivaa, joissa on noin 2,000 miestä.

Taistelu saattaa kehittyä hyvin kiihkeäksi siinä tapauksessa jos yhtiöt yrittävät asettaa lakkolaisten tilalle Sullivanin värväämiä rikkureita.

Union presidentti Harry Davis sanoi: "Me olemme ryhtyneet lakkoon niitä laivayhtiöitä vastaan, jotka ovat rikkoneet union kanssa tekemänsä sopimuksen ja ovat rikkoneet kaikkia työlakeja sekä uhmaten hylänneet hallituksen asettaman komission ehdotukset, ja yrittävät pakottaa merimiehet hyväksymään yhtiönunion."

Mr. Davis sanoi union noudattaneen kaikkia hallituksen sovittelulakeja, mutta sopimusta ei ole aikaansaatu, kun nämä voimakkaat lainrikkojat ovat tehneet selväksi sen, että ne aikovat murskata merimiesten unionin.

Union piketit asetettiin lakon alkaessa Cornwallin kanavan varrelle. Mikäli tiedetään, esiintyvät kuninkaalliset ratsupoliisit ja maakuntapoliisit jälleen lakkonäyttämöllä.

Union taholta tiedotettiin transporttiministeri Chevrierille sähkösanomalla, että pari laivaa on lähtenyt satamasta ilman sellaista miehistöä, joka pitää olla laivoissa Canadan laivalaikennelain mukaisesti.

Palonsammuttajia ryhdyttäneen ottamaan pakolla metsäpaloja sammuttamaan

Chapleau. — Ontarion metsäviraston edustajat ovat ryhtyneet harkitsemaan siviilihenkilöiden pakollista mobilisoimista sammuttamaan metsäpaloja, joita seudulla on nyt kaikkiaan 35 ja jotka käsittävät yhteensä 335,000 eekkeriä metsää. Satoja metsätyöläisiä on jo määrätty sammutustöihin.

Metsäpalot käsittävät nyt kaikkiaan 16 townshippia.

Aikaisemmin ilmoitettiin, että Mississagin ja Chapleaun palot yhtyivät, mutta tieto peruutettiin, sillä vallitsevan savun takia oli näkyväisyys niin huono, ettei asiaa voitu tarkkuudella määritellä. Nyt kuitenkin ilmoitetaan, että nämä suuret palot ovat yhtyneet lähellä Peshu Lakea. Lauantaina ilmoitettiin palon menevän kohti CPR:n Chapleauhin menevää päärataa.

Ukkosmyrskyn aikana sytytti salama kahdeksan uutta metsäpaloa Mississagin ja Chapleaun alueella viikonlopulla. Kenoran alueella sytytti salama 5 metsäpaloa.

Sunnuntaina ilmoitettiin, että Chapleaun palo oli vain 18 mailin päässä CPR:n pääradasta ja Sultanin kauppalasta. Nemegos oli sunnuntaiaamuna vaarallisessa vyöhykkeessä. Sultanissa asuu lähes 500 ja Nemegoksessa 225 asukasta.

Lauantaina ja sunnuntaina joutui useita miehiä tulen saartamaksi, mutta kuitenkin kaikki pelastuivat. Judd Laken rannalla joutui yksi palosammutusjoukkue heittämään kaikki varusteensa ja pakenemaan. Nemegoksen lähellä joutui 42 miestä menemään järveen ja odottamaan siellä niin kauan kunnes vaara oli ohi.

Tämä palo on pahin metsäpalo Canadan historiassa. Palorintaman pituus on nyt 74 mailia ja paloa avustaa kova tuuli. Ilman kovaa sadetta ei ole toivoakaan palon sammuttamisesta.

Unkari ja Rumania pyytävät sotakorvausten vähentämistä

Lontoo. — Unkari ja Rumania ovat pyytäneet Neuvostoliittoa vähentämään näiden maiden suoritettavaksi määrättyjä sotakorvausmaksuja, kuten Neuvostoliitto on tehnyt Suomen tapauksessa.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että venäläiset suostuvat Unkarin ja Rumanian pyyntöön, sekä lujittavat siten suhteitaan näihin Itä-Europan maihin. Täällä otaksutaan, että ajatus sotakorvausten vähentämisestä on alkuaan peräisin Moskovasta, sillä venäläiset sanomalehdet ovat hiljattain kiittäneet sekä Unkarin kommunistien että Rumanian hallitusta. Silloin annettiin ymmärtää, että myöskin Unkari ja Rumania voisivat esittää sellaisen pyynnön.

Rumanian on rauhansopimuksen mukaan maksettava Neuvostoliitolle $300,000,000 sotakorvausta. Bukarestin hallitus ilmoitti pääministeri Petru Grozan lähettäneen pääministeri Stalinille kirjelmän ja pyytäneen, että sotakorvaussuoritusten taakkaa helpotettaisiin sodanjälkeisten vaikeuksien takia.

Unkarin on myöskin maksettava $300,000,000 sotakorvausta rauhansopimuksen mukaan, nimittäin $200,000,000 Neuvostoliitolle ja loput Jugoslavialle sekä Tshekkoslovakialle. Unkarin hallitus on hyväksynyt esityksen, että pyydetään sotakorvausten vähentämistä.

Elinkustannukset ovat kohonneet edelleen huimasti huhtikuussa

Ruokatarvikkeiden hintaindeksi noussut yli 90 prosentilla v. 1939 syyskuun jälkeen

Ottawa. — Virallinen elinkustannusindeksi Canadassa nousi uudelle ennätystasolle huhtikuun aikana.

Dominionin tilastotoimisto tiedotti, että elinkustannusindeksi, joka oli 151.5 pistettä huhtikuun 1 pnä, nousi 153.3 pisteeseen toukokuun 1 päivään mennessä.

Elinkustannusindeksi oli vuosi sitten 133,1 pistettä joten se on vuoden kuluessa kohonnut 20 pisteellä.

Tilastotoimisto sanoo indeksin nousun huhtikuussa johtuneen pääasiassa lihan ja kasvisten jälleenmyyntihintojen kohoamisesta. Epäviralliset piirit sanovat elinkustannusten nousun johtuneen suurelta osalta rahtitaksojen korottamisesta, joka tuli voimaan huhtikuussa.

Yleisindeksi ei anna mitään todellista kuvaa siitä missä määrin elinkustannukset ovat kohonneet tavallisen kuluttajaväestön kohdalta, sillä ruokatarvikkeiden hintaindeksi nousi huhtikuun aikana 186,8 pisteestä 191.2 pisteeseen. Ruokatarvikkeiden hinnat ovat siis pian nousseet 100 prosentilla siitä missä ne olivat toisen suursodan alkaessa v. 1939.

Polttoaineen hintaindeksi nousi 121,3 pisteestä 122,7 pisteeseen. Vuokraindeksi nousi 119,9 pisteestä 120,9 pisteeseen, oltuaan useita kuukausia paikallaan.

Vaatetavarain hintaindeksi nousi 172,9 pisteestä 173,6 pisteeseen. Huonekalujen ja erinäisten palvelujen hintaindeksin eri kohdissa oli nousuja ja laskuja, mutta indeksi ylimalkaan pysyi entisellään 161,9 pisteessä.

Sekalaisten menojen indeksi pysyi niinikään entisellään 122,9 pisteessä.

USA:n edustajahuone yrittää nyt supistaa Marshall-avunmäärärahoja

Washington. — Yhdysvaltain kongressin edustajahuone kieltäytyi perjantai-iltana lisäämästä biljoonalla dollarilla ulkomaiden avustukseen käytettävää $5,980,710,288 määrärahaa, jota määrärahakomitea ehdotti.

Edustajahuone hylkäsi 148 äänellä 113 vastaan kongressimies Dirksenin tekemän lisäesityksen, jonka mukaan Marshallin suunnitelmaa varten myönnettävät varat olisi voitu käyttää 12 kuukaudessa 15 kuukauden asemesta.

Valtiosihteeri Marshall paheksui sitä, kun edustajahuone tahtoo supistaa määrärahoja, ja sanoi, että siten voidaan toimittaa "vain pelkkää avustusta Europpalle jälleenrakennuksen asemesta".

Edustajahuoneen määrärahakomitea esitti, että ulkomaiden avustukseen käytettäisiin $5,980,710,288, siis $553,000,000 vähemmän kuin mitä Truman esitti. Sen lisäksi komitea esitti, että nämä määrärahat käytettäisiin 12 kuukauden eikä 15 kuukauden aikana. Näinollen Trumanin esittämää summaa supistettaisiin noin 26 prosentilla.

Määrärahakomitean puheenjohtaja John Taber sanoi, että "me uskomme tämän määrärahan, jos se käytetään oikein, riittävän kaikkiin välttämättömiin tarpeisiin".

"Me emme tahdo rahoittaa kaikkia hämäräperäisiä yrityksiä juuri vain rahan tuhlaamisen vuoksi", sanoi hän.

Taber sanoi Trumanin hallituksen alkuperäisten arvioiden perustuneen "villiin mielikuvitukseen" ja että "ei ole mitään maailman avustusohjelman arkkitehdeillä ole minkäänlaista määritelmää tehtyjä tarkoituksia".

Dirksen sanoi, että jos edustajahuone kieltäytyy lisäämästä määrärahaa, on hän varma siitä, että senaatti tekee sen. Senaattori Vandenberg ei antanut heti mitään lausuntoa, mutta hänen ystävänsä sanoivat hänen olevan "sotajalalla" määrärahojen supistamisen takia.

Marshallin suunnitelma aiheuttaa pulmia

Geneve. — Europan taloudellisen komission viranomaiset sanovat Europan talouden elvyttämisen ehkä vaativan sitä, että Puola ja muut itä-Europan maat on otettava takaoven kautta sisään Marshallin suunnitelmaan.

Viranomaiset ovat huolestuneita sen johdosta, kun on tiedotettu, että Ranska ja Italia ovat hylänneet erinäiset hiilitarjoukset Puolasta sen takia, kun niillä ei ole dollareita eikä muitakaan keinoja maksujen suorittamiseen. He sanovat, että Europan talous saattaa kärsiä vakavasti siitä jos ei Marshallin suunnitelman maiden sallita käyttää dollareita tarvikkeiden ostamiseen itä-Europan maista.

Länsi-Europan ja itä-Europan välinen kauppa on joutunut vaikeuksiin nyt ensimmäiseksi Puolan hiilikysymyksessä, mutta samanlaisiin vaikeuksiin voitaneen joutua pian myös toisten materiaalien suhteen ja itä-Europan toisten maiden kanssa käytävässä kaupassa.

Taloudellisen komission hiilikomitean äskeisessä kokouksessa Puola ilmoitti myymään 500,000 tonnia kivihiiltä kuluvan vuoden kolmannen neljänneksen aikana. Mutta se vaati maksuksi niin kovaa rahaa.

Mainittujen vaikeuksien takia voidaan nyt joutua tuomaan vastaava suuri määrä kivihiiltä Yhdysvalloista Marshallin suunnitelman maille.

Samanlainen tilanne saattaa tulla esiin, kun tarvitaan muita materiaaleja länsi-Europan talouden elvyttämistä varten.

Metsäpalojen vaara on tulva-alueella

Vancouver. — Piirin metsäviranomaiset ovat lausuneet pelkonsa sen johdosta, että tässä maakunnassa, mikä on joutunut tulvan alaiseksi, saattaa vielä puhjeta paloja, kun maa kuivuu.

Palojen uhka on Vancouverin saarella suurempi kuin muualla. Lämpimät ilmat jouduttavat tulvavesien aiheuttaman kosteuden kuivumista ja palovaara tulee siten yhä suuremmaksi.

Kokonainen farmiasutus täydelleen veden vallassa

Vancouver. — Armeijan miehet ja siviilihenkilöt tekivät lauantaina kovasti työtä, yrittäen estää Columbia-joen tulvaveden pääsemästä Trailin kaupungin liikekeskukseen. Kaupunkiin tuotiin isoja pumppuja ja 12.000 santasäkkiä RCAF:n lentokoneilla.

Säähavainnoitsijat ilmoittivat lämpimien ilmojen olevan tulossa ja se merkitsee sitä, että tulva voi tulla pahemmaksi, sillä vuoristossa sulava lumi lisää jokien vettä. Columbia-joen vesi kohosi 9½ tuumaa 24 tunnin sisällä ja 100 joen rannoilla asuvaa asukasta jouduttiin evakuoimaan. Lisää armeijan miehiä tuotiin Crestoniin.

Monilla paikoilla Fraser-joki on paisunut 10 mailin levyiseksi. Greendalen asutuskeskus, joka on 5 mailin päässä länteen Chilliwackista, on tuhoutunut melkein täydellisesti. Mennoniittien asutuskeskuksen 400 asuntoa ja farmia on kokonaan veden vallassa. Paikkaa peittää 25 neliömailin suuruinen järvi, joka on toisin paikoin 20 jalkaa syvä. Suurin tuho tapahtui viime viikolla, jolloin Cannorin pato murtui Fraser-joessa.

Kenraalimajuri B. M. Hoffmeister ja entinen British Columbian kuvernööri Eric W. Hamber on nimitetty kahden miehen komissioksi ja jälleenasutus tulvasta kärsimään joutuneiden keskuudessa. Kenraali Hoffmeister edustaa liittohallitusta.

Jälleenasutustyö on kohdistettu etupäässä Fraser-laaksoon, jossa tulva on tehnyt noin $30,000,000 vahingot, 9,000 ihmistä on kodittomina ja yli 60,000 eekkeriä maata on veden alla.

Pääministeri kehoittaa avustamaan tulva-alueen ihmisiä

Ottawa. — Pääministeri King on kehoittanut liikelaitoksia ja yksityisiä kansalaisia lahjoittamaan avustusta BC:n tulva-alueen ihmisille. Hän luki parlamentin alahuoneessa eräältä montrealilaiselta firmalta tulleen tiedon, jossa ilmoitetaan, että firma on luvannut lahjoittaa viisi vaununlastia rakennusten katto- ja seinätarpeita.

Pääministeri ilmoitti samalla, että kenraalimajuri B. M. Hoffmeister on nimitetty hallituksen edustajaksi Fraser River Relief and Rehabilitation komissioon.

Lavantautiepidemia saksalaisessa kauppalassa

Mynchen. — Poliisit ja siviiliväestöstä muodostetut vapaaehtoiset ovat ryhtyneet vartioimaan keskiaikana muurilla ympäröityä historiallista Neu Oettingin kauppalaa, joka sijaitsee 60 mailin päässä Mynchenistä itään. Kauppalassa, jossa on 7,000 asukasta, on puhjennut lavantauti.

Viimeisten tietojen mukaan on 17 henkeä kuollut tautiin ja lähes 700 on sairaana. Vahdit pitävät huolen siitä, ettei muurilla ympäröityyn kauppalaan pääse kukaan eikä sieltä pois myöskään.

Katu Salonikissa Kingin kunniaksi

Atena. — Kenraali L. R. Lafleche Canadan Kreikan-lähettiläs on mennyt Salonikiin, missä hänelle annetaan lakitieteen kunniatohtorin arvo kaupungin yliopistossa.

Samalla kertaa hän osallistuu seremoniaan, kun Salonikin pääkatu ristitään pääministeri Kingin nimelle.

Michael menee naimisiin torstaina

Atena. — Kuninkaallisesta palatsista on ilmoitettu, että Rumanian entinen kuningas Michael ja Bourbon-Parman prinsessa Anna vihitään täällä torstaina. Nuorikot saapuvat tänne Michaelin yksityisellä lentokoneella Sveitsistä maanantaina.

Brittien lehti moittii Yhdysvaltoja

Lontoo. — World Press New niminen kauppalehti sanoo pääkirjoituksessaan, että se alkaa "perinpohjin väsyä siihen, kun Yhdysvaltain sanomalehdistössä väheksytään Britanniaa".

Lehti sanoi, että Yhdysvaltain lehdistössä Britanniaa vastaan tehdyt hyökkäykset johtuvat osaksi sionistien vaikutusvallasta, ja kysyi sitten:

"Miksi meidän olisi tykättävä Amerikasta? Miksi brittiläisten ihmisten pitäisi nykyään tuntea ystävyyttä Amerikkaa kohtaan, kun eräät amerikkalaiset sanomalehdet tekevät heitä vastaan jatkuvasti katkeria, aiheettomia ja myrkyllisiä hyökkäyksiä, ja kun nämä samat sanomalehdet hyväksyivät sellaisenaan sionistien väitteet?"

Lehti sanoi lisäksi, että Yhdysvaltain kampanja Britanniaa vastaan on tehnyt enemmän kuin mikään muu vuosikymmenlin anglo-amerikkalaisten suhteiden katkeroittamiseksi.

Maanjäristys surmannut 800 ihmistä Kiinassa

Shanghai. — Chengtusta lähetetyssä myöhästyneessä tiedotuksessa sanotaan ankaran maanjäristyksen hävittäneen Lithuan kaupungin Sikongin maakunnassa länsi-Kiinassa toukokuun 25 p:nä.

Yli 800 henkilön sanottiin saaneen surmansa maanjäristyksessä.

VIIME TIEDOT

Washington. — Saksa pidetään ainakin toistaiseksi kahtia jaettuna, huolimatta Neuvostoliiton protesteista ja saksalaisten yhtenäisyysliikkeestä. Washingtonissa, Lontoossa ja Parisissa ilmoitettiin samanaikaisesti maanantaina, että keskushallitus muodostetaan länsi-Saksan valtiota varten Lontoon konferenssin päätösten mukaisesti.

Praha. — Pääministeri Gottwaldin virasto ilmoitti Tshekkoslovakian kabinetin ylimääräisessä kokouksessaan hyväksyneen presidentti Beneshin eronpyynnön.

Kairo. — Kreivi Bernadotte sanoi eilen jättäneensä juutalaisten ja arabialaisten hallituksille esityksen välirauhan alkamisen ajasta, ja hän odottaa vastausta kahden päivän kuluttua. Arabialaiset eivät kuitenkaan ole optimistisia välirauhan aikaansaamisen suhteen. He sanovat, että arabialaisen liigan poliittinen komitea pitää kokouksen vasta lauantaina, joten vastauksen antaminen luultavasti viipyy arabialaisten taholta.

Toronto. — Drewn hallitus ja konservatiivit voittivat Ontarion maakuntavaaleissa eilen, mutta eivät saaneet niin suurta enemmistöä kuin aikaisemmin. Drewn 12 ministeriä valittiin uudelleen, mutta pääministeri Drew itse ja kaksi ministeriä kärsivät tappion. Drew hävisi CCF:n ehdokkaalle High Parkin vaalipiirissä. CCF voitti useita paikkoja konservatiiveilta Toronton ja Yorkin vaalipiireissä, jotka ovat olleet konservatiivien lujia tukikohtia aikaisemmin. Kuultuaan hävinneensä vaaleissa Drew sanoi, ettei hän tiedä vielä missä vaalipiirissä hän yrittää saada paikan lainlaatijakunnassa.

Tiistaiaamuun mennessä saatujen tietojen mukaan konservatiivit ovat saaneet 53 paikkaa, CCF 22, liberaalit 12, LPP 2 ja liberal-labor 1.

LPP:n ehdokas J. B. Salsberg valittiin uudelleen St. Andrewsin vaalipiirissä ja A. A. MacLeod valittiin uudelleen Bellwoodsin vaalipiirissä.

Ontarion CCF:n johtaja E. B. Jolliffe voitti York Southin vaalipiirissä. CCF tulee nyt liberaalien tilalle viralliseksi oppositioryhmäksi lainlaatijakunnassa.

Viiden edustajapaikan suhteen oltiin vielä epävarmoja, joten puolueiden lopulliset voimasuhteet saattavat vielä muuttua vähän.

Lake Success, N. Y. — YK:n turvallisuusneuvosto lykkäsi keskustelun Palestiinan kysymyksen johdosta torstaihin. Kreivi Bernadotte pyysi lykkäämään keskustelun siihen asti, kunnes hän lähettää raporttinsa. Hän toivoo voivansa ilmoittaa huomiseen mennessä miten hän on onnistunut tehtävässään, yrittäessään aikaansaada välirauhan neljäksi viikoksi Palestiinassa.

Jättiläismäinen jetkone ja 5 miestä on tuhoutunut

Muroc Air Base, Calif. — Viisi lentäjää menetti henkensä viikonvaihteessa, kun iso 8-moottorinen jet-kone syöksyi maahan ja syttyi palamaan tällä kokeilukentällä.

Silminnäkijäin kertomuksen mukaan näyttää siltä, että kone olisi räjähtänyt ilmassa. Kone oli jättiläismäinen, 44 tonnin ja 32,000 hevosvoiman kone, jonka siipien väli oli 172 jalkaa. Sen paino kohoaa täyden pommilastin kanssa 100 tonniin ja se voi lentää yli 30,000 jalan korkeudessa ja kantaa 13 miestä.

Kotimaiselle kaalille määrätty rajahinta

Ottawa. — Hallituksen kauppalautakunta on asettanut rajahinnan kotimaiselle kaalille ja hinta tuli voimaan eilen. Tuottajalle maksetaan kaalista 6 senttiä pauna ja kuljetuskustannukset lisäksi.

Kun tukkukauppiaiden ja jälleenmyyjien voitto-osuus on määritelty, maksaa kaali kuluttajille noin 9 senttiä pauna niillä seuduilla, missä sitä kasvatetaan. Tuotantoalueen ulkopuolella hinta on 1—2 senttiä enemmän paunaa kohti.

Vaatii Neuvostoliiton pyytämään anteeksi

Seoul, Korea. — Kenraali John R. Hodge on vaatinut Neuvostoliittoa tekemään anteeksipyynnön sen johdosta, kun pohjois-korealaiset poliisit ampuivat erästä amerikkalaisen sotilashallinnon työläistä, kun tämä oli kahden muun amerikkalaisen kanssa tarkastamassa erästä Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain miehitysvyöhykkeen rajalla olevaa patoa.

Puola saa Australiasta villaa ilmaiseksi

Lake Success. — Australian ja Puolan välillä allekirjoitettiin täällä viikonvaihteessa sopimus, jonka perusteella Puola saa miljoonan dollarin arvosta Australiasta villaa vapaasti. Sopimus on osa YK:n UNRRA:n alaisesta avustussuunnitelmasta.

Italian työväestö taistelee edelleen

Yhdysvaltain ja paavin avulla saatu porvarien vaalivoitto ei ole poistanut kansan tyytymättömyyden syitä

Rooma. — Italian uutistoimisto Ansa tiedotti perjantaina, että 14 henkilöä, mm. viisi poliisia on haavoittunut kahakoissa farmilakkojen yhteydessä pohjois-Italiassa.

Noin 100,000 lehmää on lypsämättä Cremonan maakunnassa lakon takia. Poliisit on komennettu suojelemaan työssä olevia karjanhoitajia. Ansa sanoi tulleen laukausten vaihtoa, kun lakkolaiset yrittivät pysäyttää erään maitotrokin Spino d'Addan lähellä. Poliisien ilmoitettiin vangitneen viisi mielenosoittajaa.

Yleislakko julistettiin Bolognan maakunnassa. Yleislakko alkoi sen johdosta, kun ammattijärjestöjen neljä johtajaa vangittiin ja kun poliisit kielsivät yleiset mielenosoitukset.

Työväenkamari määräsi painotyöläiset lopettamaan sanomalehtien painattamisen. Ainoastaan kommunistien viikkolehti La Lotta ilmestyi Bolognassa.

Tilanne oli jännittynyt Bolognassa ja poliisit tankkeineen sekä panssariautoineen olivat patrullissa kaduilla.

Kaikki Italian kaivostyöläiset olivat torstaina kaksi tuntia mielenosoituslakossa, vaatiessaan hallitusta korottamaan palkkoja ja parantamaan työsuhteita sekä lopettamaan työläisten erottamiset.

Tulikivikaivoksien työläiset Emmassa, Sisiliassa, kieltäytyivät tulemasta ulos kaivoksesta, missä he ovat olleet jo kolme päivää protestilakossa kurjien työsuhteiden johdosta.

Sardiniassa julistettiin myöskin yleislakko Carbonian ja Iglesiasin hiilikaivoskaupaloissa.

Palermossa, Sisiliassa, menivät kaikki metallityöläiset lakkoon, tukeakseen laivaveistämön työläisiä, jotka ottivat kaupungin laivaveistämön haltuunsa kuukausi sitten.

Atenan poliisipäällikkö järjesti Polkin murhan

Atena. — (ALN) — Kreikan sissien radiotiedon mukaan Atenan poliisipäällikkö Angel Evert järjesti Columbia Broadcasting Systemin kirjeenvaihtajan George Polkin murhan. Polkin ruumis, joka oli kuulien lävistämä, löydettiin merestä toukokuun 16 pnä.

Evert, joka oli poliisipäällikkö myöskin natsien miehityksen aikana, järjesti Polkin murhan, kun Yhdysvaltain vakoiluviranomaiset Kreikassa antoivat hänelle määräyksen, että hänen on huolehdittava siitä, ettei Polk voi mennä sissien alueelle puhuttelemaan ihmisiä.

Evert lähetti kaksi poliisiagenttia Salonikiin ja he esiintyivät siellä sissiopppaina. Polk meni häntä varten viritettyyn ansaan ja tapasi nämä poliisikätyrit eräässä kahvilassa Salonikissa toukokuun 8 pnä, keskustellen heidän kanssaan matkasuunnitelmistaan. Seuraavana aamuna Polk vuokrasi veneen, missä hänet tapettiin ja heitettiin mereen, lähdettyään matkalle poliisin kätyrien kanssa.

Italian parlamentissa kommunistit pakottivat toimittamaan kolme koeäänestystä Italian uutta "Marshallin suunnitelman hallitusta" vastaan. He kärsivät tappion näissä äänestyksissä, mutta onnistuivat kuitenkin viivyttämään keskustelua de Gasperin ohjelman johdosta, jonka mukaan Italian talous rakennettaisiin uudelleen Yhdysvaltain avulla.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. $5.50	6 kk. $3.00	3 kk. $1.75
Yhdysvalloissa:	1 vk. $6.50	6 kk. $3.50	
Suomessa:	1 vk. $7.00	6 kk. $4.00	

Suomi sai suuren huojennuksen

Viikon lopulla — oman maakuntamme vaalitaistelun ollessa korkeimmassa huipussaan — saapui Suomesta erikoisen tärkeä tieto, että Neuvostoliitto on toisella puolella vähentänyt vielä maksamatta olevia Suomen sotakorvausmaksuja. Tehtyjen arviointien mukaan tämä tarkoittaa, että Suomen kansallinen velkataakka vähenisi noin 70,000,000 dollaria. Tyypillisenä esimerkkinä voidaan pitää porvarillisen Helsingin Sanomain lausuntoa, että tätä sotakorvausmaksujen alentamista tervehditään lämpimästi Suomen kaikissa piireissä.

Vertauksena mainittakoon Suomen kuuluisa "aina maksettu" velka Yhdysvalloille. Alunperin se oli noin $8,000,000 ja vuosikausien kestäneiden säännöllisten maksunsuoritusten jälkeen se on vieläkin sama. Mutta Suomen nyt Neuvostoliitolta saama hyvitys on kymmenen kertaa tätä aina tasoissa pysyvää Suomen Yhdysvaltain lainaa suurempi.

Kuten tiedetään, Suomi sai tämän sotakorvausten suuren ja kauaskantoisen huojennuksen välittömästi ministerien Leinon, Murron ja Janhusen aloitteesta, jotka äskettäin esittivät Suomen hallituksen katsantokannan, että nyt on otollinen tilaisuus anoa tällaista huojennusta. Tämä sellaisenaan todistaa hyvin kouraantuntuvalla tavalla sen, että ystävällisissä suhteissa Neuvostoliiton kanssa on Suomen tulevaisuus, ja että ainoastaan uutta demokraattista suuntaa kulkemalla ja edelleen kehittämällä Suomen kansa saa parhaita tuloksia Suomen-Neuvostoliiton välisten suhteiden järjestelyssä. On nimittäin aivan mahdotonta ajatella, että jos taantumusvoimien vallankaappausyritykset äskeisen hallituskriisin yhteydessä olisivat onnistuneet — jos sisäministeriksi olisi tullut joku natsien aseveli ja hallituksen suuntaa olisi käännetty oikealle kuten suunniteltiin — niin mitään sotakorvausmaksujen alennuksia ei varmaankaan olisi saatu.

Vielä yksi ajatuskoe: N.s. vanhan suunnan edustajat — Ryti, Tanner ja kumppanit — hankkivat mielettömän sotapolitiikkansa avulla Suomen kansan hartioille tuhansien kaatuneiden, haavoittuneiden ja orpojen lisäksi vielä suuret sotakorvausmaksut. Kuten tiedetään, Suomen maa ja kansa vietiin taloudellisesti ja poliittisesti perikadon partaalle tämän tuhoisan ja läpeensä väärän sotapolitiikan seurauksena. Mutta uusi demokraattinen suuntaus, jonka tärkeimpänä kulmakivenä on ystävyys ja rauha itäisen naapurimaan kanssa, on odottamattoman nopeasti elvyttänyt maan talouselämän ja korjannut kaikkein huutavimmat yhteiskunnalliset epäkohdat, tämä myös siirtoväen kohdalta. Nyt kaiken lisäksi — ja nimenomaan juuri vasemmistovoimien aloitteesta ja vaikutusvallasta — tämä uusi demokraattinen suunta tuotti huojennuksen niihin raskaisiin sotakorvauksiinkin, mitä ne "hyvät johtajat" maansa ja kansansa kannettavaksi hankkivat.

Käsitettävää luonnollisesti on, että musta taantumus näkee jotakin pahaa ja tuomittavaa niissä saavutuksissa, mitä SKDL:n johdolla on voitettu ja vielä enemmän niissä suurissa yhteiskunnallisissa parannuksissa, mitä SKDL:n johdolla pyritään toteuttamaan. Mutta tosiasia on, että SKDL edustaa poliittisesti sitä suuntaa, jonka avulla Suomen kansa voi nousta entistä vauraampaan elämään. Ei pidä nimittäin paikkaansa "Maamme laulusta" se, että "on Suomi köyhä ja siksi jää". Suomen kansa on köyhä siksi, kun sitä riistää kotimainen ja ulkomainen suurpääoma mikä kaiken lisäksi vaikeuttaa vielä sen luonnonresurssien tehokasta kehittämistä. SKDL:n johdolla käydään poliittista sotaa tämän köyhyysteorian poistamiseksi ja näiden sotakorvausmaksujen alentamispäätös, vaikka se osoittaakin Neuvostoliiton suopeutta ja myötämielisyyttä koko Suomen kansaa kohtaan, on myös osoitus siitä, että SKDL:n ohjelman perusteella saadaan käytännöllisiä, suurpiirteisiä tuloksia.

Uusi ennätys elinkustannuksissa

Liittohallituksen tilastotoimiston juuri julkaisemien tietojen mukaan nousi Canadan elinkustannusindeksi uuteen ennätystasoon huhtikuun loppuun mennessä. Kuukautta aikaisemmin elinkustannusindeksi oli 151.5, mutta huhtikuun 30 pnä se oli 153.3, mikä on Canadan ennätys. Toisinsanoen, koskaan aikaisemmin eivät Canadan kuluttajien hinnat ole olleet niin korkeat kuin nyt.

Suurimpana tekijänä huhtikuun aikana tapahtuneeseen elinkustannusindeksin nousuun oli lihan ja kasvisten hintojen suuri nousu. Myös nousivat koksin, kivihiilen ja vaatteiden hinnat sekä vuokrat.

Tämä tilanne palauttaa mieleen puolivirallisesti eri maiden hallituksia edustavan International Labor Officen (ILO) juuri julkaiseman raportin maailman palkoista. Tässä mielenkiintoisessa asiakirjassa, mikä sivumennen sanoen tulee 56 maan hallitusten, työnantajien ja työläisten käsiteltäväksi ILO:n vuosikonventionissa, joka alkaa kesäkuun 17 pnä San Franciscossa, todetaan se tosiasia, että realipalkat ovat Canadassa ja Yhdysvalloissa laskeneet vuosina 1946—47. Syyksi mainitaan hintakontrollin poistaminen. Raportissa sanotaan, että realipalkat kohosivat mainittuina vuosina edelleen Australiassa, Yhdistyneessä Kuningaskunnassa ja Argentiinassa, missä hintakontrollit ovat voimassa.

Mutta kaikkein tärkein on tämä: ILO:n raportissa myönnetään se paljon väitelty asia, että nykyisessä sodanjälkeisessä tilanteessa on lukuisia tekijöitä, joiden perusteella palkanylennykset ovat mahdollisia ja suotavia ilman hintojen nousua.

Mutta liittohallituksen tilastotoimiston tiedonanto elinkustannusten jatkuvasta kohoamisesta, minkä jokainen tavallinen kuluttaja on tuntenut "omassa nahassaan", on uusin varoitus siitä, että hallituksen nykyinen hintapolitiikka, mikä [illegible], johtaa maatamme yhä suurempia taloudellisia vaikeuksia kohti.

Liittyykö Newfoundland Canadaan

Viime viikolla Newfoundlandin väestön keskuudessa suoritettiin yleisäänestys saarensa hallitusperustan tulevista suuntaviivoista. Väestön valittavana oli kolme mahdollisuutta: Joko jatkaa nykyistä komissionihallitusta Britannian siirtomaaviraston alaisuudessa, muodostaa oma itsenäinen hallitus tai liittyä kymmenentenä maakuntana Canadaan. Tulos oli ratkaisematon "tasapeli" siihen nähden, että noin parin viikon päästä suoritetaan toinen yleisäänestys kahden enimmän ääniä saaneen ehdotuksen välillä, sillä päätöksen toteuttamisen hyväksi tarvitaan ehdotonta enemmistökannatusta.

Vaalitulokset osoittavat, että Newfoundlandin väestö haluaa miltei yksimielisesti päästä eroon nykyisestä komissionihallituksesta, minkä vallitessa heillä ei ole demokraattisia päätösvaltuuksia saarensa asioissa. Nykyisen komissionihallituksen jatkamista kannattava ehdotus sai vain 21,405 ääntä. Enimmän ääniä sai itsenäisen, edesvastuullisen hallituksen muodostamiseen tähtäävä esitys, eli kaikkiaan 67,304 ääntä. Canadaan liittymiseen puolesta annettiin vain vähän yli 6,000 vähemmän, eli 60,816 ääntä.

Joissakin piireissä on lausuttu hyvin toivorikkaita lausuntoja siitä, että ne voimat, jotka nyt äänestivät brittiläisen komissionihallituksen jatkamisen puolesta, saadaan seuraavassa äänestyksessä äänestämään Canadan liittymisen puolesta. Ilmeistä myös on, että Canadan valtapiirit odottavat juuri tämänlaista ratkaisua, sillä esimerkiksi liittohallitusta lähellä oleva Toronto Daily Star kirjoitti ennen äänestystä toimituspalstallaan, että "olisi vahinko jos hyljättäisiin ne suuret sosiaaliset ja materiaaliset etuisuudet mitä Canadaan liittyminen tarjoaa". Samassa yhteydessä Star-lehti antoi alakäden lyönnin täydellistä itsenäisyyttä kannattaville newfoundlandilaisille vihjaamalla, että he seuraavat "Yhdysvaltoihin liittyjien" linjaa. Luonnollisesti on totta, että yhdysvaltalainen pääoma on hankkinut kannattajia Newfoundlandissakin, kuten maailman muissakin kolkissa, mutta kieltää ei liioin voida sitäkään, etteikö Canadastakin ole yritetty peitetysti ja toisinaan melko avoimestikin vaikuttaa sen hyväksi, että Newfoundland liittyisi Canadaan.

Pohjois-Ontarion aluejuhlat South Porcupinessa

So. Porcupine. — Etukäteen niistä tavoitteista joista tuli mainituksi viime kirjeessä. Kahdella haalilla oli tanssit viime lauantaina. Kylässämme sijaitsevalla haalilla oli [illegible] toisiin kansallisuuksiin kuuluvia ihmisiä ja siellä [illegible] oli melkein puhtaasti suomalaisia [illegible]. [illegible]

Kyselin, että mikä tämän nuoren miehen nimi on. Jotenkin sain tietää, että hänen nimensä on Sauli Autio ja että hän on niitä Etelä-päin syntyisiä [illegible] vuotta sitten hänen vanhempansa [illegible]. Nyt hän oli tullut takaisin katselemaan [illegible] syntymäseudullaan [illegible] jaksi.

No niin, ensi lauantaiksi oli myöskin ilmoitettu tanssit ja tämä Sauli Autio soittaa siellä (Eteläpäässä). Sopii siis pistäytyä yhteiseen iloon. Tulkaa vain sinne Connaughtin [illegible] asti, [illegible] aikana ette kuitenkaan jouda.

Mutta entäs aluejuhla? Eihän siitä mitä. Se vietetään täällä Eteläpäässä kuten on sanottu tämänkuun 19 ja 20 päivä. Lauantaina on mahtavat ovipalkintotanssit, joihin on lippuja myytävänä.

Sunnuntaina, tk. 20 päivänä on kenttäjuhla johon v. ja u.-seura Viesti järjestää urheilumeinin. Nämä tavoittavat ensimmäiset viralliset ottelut tälle kesälle eli niin kuin "aluehankausta". Aluetoimikunta järjestää [illegible] avustamaan mutta henkistä ohjelmaa.

Illalla on sitten päättäjäisiltama, johon tulee hyvä ohjelma. Laulukuoromme näyttelee huomattavaa osaa ohjelmassamme. On harjoiteltu paljon uusia lauluja jotta ne vielä kevätkonsertin aikana kuulu ja entisetkin osat paremmaksi hiotut. Lisäksi mainittakoon, että Timminsin ja Eteläpään näyttelijät esittävät viime kevään hyvän suosion saavuttaneen näytelmän "Hardangerin harjulla" jota kelpaa sitä katsella kauniimpanakin kesäisenä iltana. Siinä on paljon kauniita lauluja ja hyvät esittäjät. Niinpä tietenkin se näytelmä sopii kyllin "vaatteille". — H.

Civil Rights Union toimii oikeuksien lain puolesta

Toronto. — Täkäläinen Civil Rights Union on ilmoittanut ryhtyvänsä keräämään $5,000 aloittaakseen ryntäyksen Canadan oikeuksien lain hyväksymisen puolesta.

Täällä äskettäin pidetyssä kokouksessa, johon osallistui noin puolet jäsenistöstä ynnä lukuisia unioiden ja muiden järjestöjen edustajia, kuultiin selostus viimeaikaisesta taistelusta Canadan kansalaisvapauksien ja -oikeuksien puolesta ja LaCroixin lakiehdotusta vastaan. Civil Rights Union on toiminut myöskin merilikenne- ja sähkötyölakkolaisten puolesta. Sen toimesta on julkaistu huomattavia ilmoituksia maan johtavissa lehdissä, joissa on kuvattu niitä kansalaisten oikeuksien loukkauksia, joita on viime aikoina tapahtunut. Niissä on vaadittu liittovaltion hallitusta toimimaan oikeuksien turvaamisen puolesta ja esittämään parlamentille oikeuksien lain.

Selostuksessa todettiin myöskin Civil Rights Union pyytäneen lupaa edustajansa lähettämiseen liittoparlamentin ihmisoikeuksien ja perusvapauksien komitean kuulusteltavaksi. Tarkoituksena on osoittaa ja todistaa, että Canadassa tarvitaan oikeuksien laki.

Civil Rights Union on yhteydessä lukuisien ryhmien kanssa Windsorissa, Hamiltonissa, Montrealissa ja Niagaran niemimaalla, joilla paikkakunnilla suunnitellaan samanlaatuisten järjestöjen perustamista tukemaan täkäläisen Civil Rights Union toimintaa.

Civil Rights Union toiminta on täydelleen lahjoitusten varassa koska jäsenmaksut eivät riitä muuta kuin pikkumenojen suorittamiseen.

Isänmaa ja työväenluokka

Helsingin työväentalolla pidetyssä työväen Kukanpäiväjuhlassa, mikä tänä vuonna oli myös Maamme-laulun 100-vuotisjuhla, piti kansanedustaja HERTTA KUUSINEN mainion puheen aiheesta "Isänmaa ja työväenluokka". Julkaisemme kokonaan tämän ajankohtaisen ja käsitteitä avartavan puheen, mikä Suomen työväen suuressa isänmaallisessa juhlassa sai erikoisen lämpimän vastaanoton. Hän sanoi:

Sadassa vuodessa ennättää tapahtua paljon. Kehityksen pyörä, joka ei koskaan pysy paikallaan, on ennättänyt tehdä kierroksensa. Porvaristo, joka vielä 100 vuotta sitten oli edistyksellinen, voisipa sanoa vallankumouksellinenkin luokka, on senjälkeen saanut lopullisesti syrjäytettyä aateliston, pystyttänyt oman luokkavaltansa ja vakiinnuttanut kansalliset valtiot. Nyt se on itse samassa asemassa kuin aatelisto aikanaan. Se on itse elänyt luokkana aikansa ja muuttunut kehitystä jarruttavaksi tekijäksi. Sen suuret tunnukset, "vapaus", "veljeys" ja "tasa-arvo", ovat muuttuneet sen yhteiskunnassa vastakohdikseen. Se "isänmaa"-käsite on tullut ahtaaksi sille itselleenkin. Nämä tunnussanat ovat nyt siirtyneet uuden luokan, työväenluokan lippuun, ja ne merkitsevät nyt toista kuin sata vuotta sitten. Niiden pohja on laajentunut. Ne eivät enää ole vipusimena toisenlaisen luokkavallan pystyttämiseksi toisen tilalle, vaan kaiken luokkavallan lopettamiseksi työväenluokan johtaman yhteiskunnallisen uudistusprosessin kautta.

Viettäessämme tänään Suomen kansallishymnin satavuotis-päivää, meidän ei ole senvuoksi vain todettava porvarillisen isänmaallisuuden historiallista merkitystä, vaan nähtävä myös se kehitys, joka tämän käsitteen ympärillä on tapahtunut. Niin paljon kuin se aikanaan merkitsikin niille, jotka siinä näkivät oman ihanteensa, oman kansallisiin puitteisiin kiteytyneen yhteiskuntansa toteutumisen,

tavalliselle kansanihmiselle "isänmaa" on sittenkin ollut näihin asti pelkkä tyhjä sana, vieläpä petollinenkin sana. Hän on tuntenut, että se, mitä porvaristo, häntä riistävä suuromistaja sanoo "isänmaakseen", on jotain toista, kuin se maa ja se kansa, jota näillä sanoilla ylistetään.

OMISTAJAN ISÄNMAANRAKKAUS

on rakkautta omistukseen. Kukapa kieltäisi, etteikö kartanonomistaja rakastaisi metsiään ja peltojaan, mutta tuskin enempää kuin muutakaan omaisuuttaan. Monastihan pellot ja vainiot vaihtavat omistajaa vain siksi, että se on edullista kukkarolle. Ja rakkaus kansaan — eikö se ole tuhansia kertoja ilmennyt häätöinä, iskuina ja solvauksina. Mitä on ollut "isiltä peritty maa", kun sadat-tuhannet eivät ole koskaan omistaneet maata eivätkä sitä hallinneet. Miten monta kertaa köyhän lapsi onkaan ajettu ja ajetaan vieläkin pois marjoja ja risuja keräämästä, nälkinen mies kalaa pyytämästä ja riistaa etsimästä metsistä ja rannoilta, vain siksi, että ne eivät ole olleet hänen, vaan "herran", suurisännän "isiltä perittyä" tai toisten perinnöstä ryöstämää maata.

Rakkaus isänmaahan ilmeneekin näinollen toisille ulkopuolisena ihasteluna siitä, mitä se heille tarjoaa hallinnan ja omistuksen tuloksena, niiden olosuhteiden ihannointina joissa he voivat lisätä ja laajentaa omistustaan.

Tämä "isänmaallisuus" se puketuu kiihkoiseksi "chauvinismiksi", yltiöisänmaallisuudeksi, toisten kansojen vihaamiseksi, valloitushaluksi, sotaiseksi sapelinkalisteluksi, kun näyttää siltä, että olosuhteet eivät voi pysyä ennallaan, kun vanha idyllinen omistussuhde alkaa horjua, kun omaisuuden ja siitä koituvien voittojen lisääntymiselle näyttää tulevan raja niissä puitteissa, joissa se on ennen vaikuttanut.

TYÖMIES JA PELLONRAATAJA

rakastaa tätä maata hellemmin ja kipeämmin, kuin yltäkylläisyydessä elävä suuromistaja. Se on heille, työntekijöille elämän ja toimeentulon lähde. Ja se on heille, ei vain nykyheiken kärsimysten kotipaikka, vaan myös tulevan, paremman elämäntilan kehto, sillä tämä maa ei ole pelkkä maisema, se on yhteiskunta, työkenttä, jonka saavutukset eivät ole niiden työtä, jotka sen antimista saavat suurimman hyödyn ja nautinnon vaan niiden käsien ja aivojen työn tulosta, jotka ovat tähänasti saaneet vain armopaloja rikkaan pöydältä. Mutta juuri senvuoksi tämä toinen isänmaallisuus on luonteeltaan toisenlaista.

Se on taistelua isänmaan omistamisesta, sen muuttamiseksi isänmaaksi kansalle itselleen, palauttamiseksi oikealle omistajilleen, niille, jotka ovat tehneet sen viljavaksi, kaivanneet esiin sen rikkaudet, rakentaneet sen talot, tehtaat ja palatsit.

Siinä mielessä Suomen työtätekevät kansankerrokset ovat osanneet olla isänmaallisia ja kansallisia jo ennenkuin tämän maan omistavat luokat edes havaitsivat sitä olevansa, kun he olivat mieluummin ruotsalaisia tai veljeilivät venäläisen tsaarinvallan kanssa, tuskin osasivat edes suomenkieltä.

Kun yläluokan joukossa heräsi tietoisuus suomalaisesta isänmaasta, kansallisuudesta, sen parhaatkin edustajat kohdistivat huomionsa ensisijassa vain kieleen. Näin siksi, että ne tunsivat itsensä luokkana kansallisesti heikoksi. Valtiollista itsenäisyyttä he eivät uskaltaneet edes ajatella. Suuri herättäjä J. V. Snellmankaan, huolimatta suurista ansioistaan suomalaisen kulttuurin puolustajana, ei nähnyt kansaamme kykeneväksi valtiolliseen itsenäisyyteen. Ja kun osa porvaristoamme ryhtyi myöhemmin, niinsanottuina sortovuosina, jonkinlaiseen aktiiviseen tai passiiviseen taisteluun, se tähyili aina johonkin itseään väkevämpään, etsi toisesta imperialistisesta valtiosta tukea toista vastaan. Se piti koko ajan tärkeimpänä silmämääränään oman luokka-asemansa säilyttämistä. Senvuoksi se ei pystynytkään yhtymään siihen todelliseen vapaustaisteluun, jota maamme työläiset kävivät Suomen itsenäisyyden puolesta.

Työväenluokalle on ominaista, että se luokkana, joka Engelsin sanoja käyttääksemme, ei voi vapauttaa itseään vapauttamatta koko yhteiskuntaa sorrosta ja riistosta, asettuu vaistomaisesti jokaisen oikeutetun vapaustaistelun kärkeen. Siitä johtui, että se meillä ensimmäisenä uskalsi avoimesti esiintyä myös valtiollisen itsenäisyysajatuksen puolesta.

Sensijaan kun porvarilliset aktivistit ryhtyivät korkeintaan salamurhiin ja hankkivat salassa aseita ulkomailta, järjestivät työläiset jo tammikuussa 1905 täällä Helsingissä kuuluisan verisunnuntain jälkikaikuna, voimakkaita mielenosoituksia, jotka kohdistuivat tsaristista sortovaltaa ja sotaa vastaan. (Oli käynnissä venäläis-japanilainen sota.) Ja kun suurin osa porvaristoa liittoutui tsarismin kanssa työväen vaatimaa yleistä äänioikeutta, kunnallislakien, työväensuojelun ja oppivelvollisuuden uudistusta vastaan, niin

työväki yhdisti yhteiskunnallisiin uudistusvaatimuksiinsa tunnuksen maamme itsenäisyydestä ja vapaudesta.

Marraskuun "Punainen Manifesti" vetosi kaikkiin kansalaisiin, joille "isänmaan suuri asia on kallis" ja vaatii Suomen tunnustamista "erityiseksi valtioksi täydellisellä itsehallinto- ja lainsäädäntöoikeudella."

TYÖVÄENLIIKE ITSENÄISYYSTAISTELUN KÄRJESSÄ

Johdonmukaisena jatkona v. 1905 esittämälleen tunnukselle Suomen valtiollisesta riippumattomuudesta Suomen vanha työväenliike ryhtyi toteuttamaan Suomen valtiollista itsenäisyyttä silloin, kun tsarismin kukistuminen Venäjällä teki sen mahdolliseksi.

Se lähetti myös edustajansa sopimaan asiasta Venäjän vallankumouksen johtomiesten kanssa. Olihan juuri Venäjän vallankumousliike ollut se voima, joka oli aina puoltanut Suomen itsenäisyyspyrkimyksiä. Olihan se ollut juuri Venäjän ensimmäinen vallankumous, joka "pakotti tsaarin hellittämään sormiaan, joilla se oli useiden vuosien ajan puristanut Suomen kansaa kurkusta", kuten Lenin sanoi 1905 opetuksista puhuessaan. Ja Stalin tarkoitti erikoisesti Suomea sanoessaan vuonna 1917: ". . . sorretuille kansoille, jotka kuuluvat Venäjään, on myönnettävä oikeus itse ratkaista kysymys — haluavatko ne jäädä Venäjän valtioon vai eroittautua itsenäiseksi valtioksi."

Tämän periaatteen mukaisesti Venäjän vallankumouksen johtajat auttoivatkin Suomea saavuttamaan täydellisen valtiollisen itsenäisyyden.

PORVARISTON ISÄNMAANKAVALLUS

Mutta näidenkin tosiasiain edessä meidän porvaristomme on vääristellyt historiaa, tehnyt itse alkamastaan luokkasodasta "vapaussodan" ja väittänyt näihin päiviin asti, että Neuvostoliitto uhkasi Suomen itsenäisyyttä. Kaksi sotaa lopputuloksineen on kouriintuntuvin todistus päinvastaisesta. Tosin niillä ei tehty Suomea "suureksi", kuten yritettiin, vaan entistä pienemmäksi, mutta jokainen ymmärtää, että

riippuu yksinomaan Neuvostoliiton tahdosta, että Suomi jäi joka tapauksessa itsenäiseksi valtioksi. Sota, lisäksi valloitustarkoituksissa hyökkääjän rinnalla käyty sota, ei jäänyt seurauksitta, mutta sittenkin jokaisen objektiivisen ihmisen on täytynyt todeta, että selviydyimme niistä odottamattoman hyvin ja nimenomaan Neuvostoliiton osoittaman hyvän tahdon ansiosta.

Heikkona ulospäin, julmana oman maansa alistettuja kansankerroksia kohtaan Suomen porvaristo on aina ollut matelevan orjamaista suhteissaan muihin maihin. Vielä tänäkin päivänä sen edustajat valittelevat maamme pienuutta ja puhuvat "maailman mahtavista", joiden armoilla muka olemme. Eikä tämä porvaristo ole siekaillut vetoamasta johonkin näistä "mahtavista" omaa kansaansa ja sen itsenäisyyttä vastaan, kun sen luokkaetu on sitä vaatinut. Saksan keisarivallan avulla se kukisti työväen vapaustaistelun ja oli valmis myymään maansa saksalaisen ruhtinaan hallitsemaksi vasallialueeksi. Eikä sille pälkähtänyt päähänkään sen paremmin "aktiivisesti" kuin "passiivisestikaan" vastustaa saksalaisten joukkojen maahankuljetusta v. 1941, vaan ilmeinen itsenäisyyden loukkaus oli sille tervetullut keino omien luokka- ja valloitustarkoitustensa toteuttamiseksi Hitlerin hirmuvallan avulla ja alaisena.

Kun taantumusainekset tänä päivänä ihastelevat "lännen demokratiaa" ei sekään ole muuta kuin turvautumista "suureen ja mahtavaan" sotapotentiaaliin, kullan kumartamista ja maansa myymistä.

He otaksuvat nyt siltä taholta tulevan tuen luokkapyyteilleen, ja he ovat sitä jo monessa muodossa ottaneet vastaankin "sosialisoimista" ja Suomen uutta ulkopoliittista asennoitumista jarruttaakseen.

SIROLAN PROFEETALLISET SANAT

Mutta palataksemme vielä vanhan yhtenäisen ja nimenomaan vasemmistolaisen työväenliikkeemme perinteisiin, miten profeettajamme Yrjö Sirolan sanat vuodelta 1917:

"Suomen luokkatietoinen työväki yhdessä muun, todella kansanvaltaisen kansanaineksen kanssa toteuttaa vielä Suomen todellisen itsenäisyyden. Se ei suinkaan tahdo saattaa Suomen kansaa "Venäjän alaisuuteen" enemmän kuin minkään muunkaan maan alaisuuteen. Se Suomi, jossa työväki ja muut työtätekevä väestö tasa-arvoisena vallassa tulee epäilemättä olemaan mitä läheisimmässä, keskinäiseen luottamukseen perustavassa suhteessa niinhyvin Neuvostoliittoon kuin muihinkin vapaisiin tasavaltoihin."

Siinähän on tämänpäiväinenkin ulkopoliittinen ohjelmamme vuoden 1918 ulkoasiainkansanvaltuutetun sanomana. Ja yhtä profeetalliset ovat hänen sanansa maamme porvaristolle: "Teidänkin, hyvät herrat, täytyy muistaa, että Suomen itsenäisyys ja itsemääräämisoikeus on mahdollinen ainoastaan kansanvaltaisena. Se on mahdollinen ainoastaan mitä laajimman kansanvaltaistuttamisen pohjalla."

Tänä päivänä tiedämme sen kokemuksesta.

Kansanvaltaiselle tielle lähtenyt Suomi on vihdoinkin päässyt irti siitä kohtalokkaasta vieraiden valtojen "etuvartioasemasta", johon sen pahan omantunnon ja luokkapyyteittensä ajamat taantumuspiirit johdattivat.

Se on tiellä niiden todella ystävällisten ja luottamuksellisten suhteiden syntymiseen, joista Yrjö Sirola puhui. Se on vastikään tehnyt tasa-arvoisena sopimuskumppanina ystävyyssopimuksen suuren sosialistisen naapurin kanssa, joka, kuten Stalin sanoi, ei tee eroa pienten ja suurten välillä, vaan myöntää jokaisella kansalla olevan omat erikoisuutensa ja oikeutensa, joita toisten on kunnioitettava. Niin voi toiseen kansaan suhtautua vain kansa, joka on itse vapaa ja joka ei siedä sortoa omassakaan keskuudessaan. Vapaustaistelu onkin ennen kaikkea kansan sisäinen taistelu.

Mr. ja mrs. Edgar Bergen kuuluisan puusta tehdyn elokuvatähden Charlie McCarthyn kanssa Ruotsin-Amerikan linjan "Stockholmin" kannella matkalla Ruotsiin.

PÄIVÄN PAKINA

Omituista demokratian sovelluttamista

Canadan järjestynyt työväki on protestoinut sitä vastaan, että tänne kuljetetaan Saksan pakolaisleireiltä siirtolaisina fasisteja. Monien työläisten, jotka ovat työskennelleet vuosikymmeniä Canadan teollisuuslaitoksissa, sukulaisia ei päästetä tänne, mutta monta sellaista, jotka ovat osallistuneet taisteluun YK:n eri armeijoita vastaan, on sallittu tulla maahan.

Meille on selitetty, että pakolaisleirien siirtolaiset tutkitaan tarkoin ennenkuin valinta tehdään. Kommunistit eivät kelpaa ja fyysillinen kuntoisuus on oltava hyvä. Vieläpä on sanottu, että fasisteja ja natseja ei myöskään päästetä.

Kokemus on kuitenkin osoittanut, että sikäli kuin kysymys on natsien ja fasistien seulomisesta, on Canadan siirtolaisviranomaisten siivilä ollut hyvin harva.

Joku aika sitten Canadassa ilmestyvässä liettualaisessa lehdessä paljasti eräs pakolaisleiriltä tuotu siirtolainen, että tuotujen joukossa on eräs tunnettu liettualainen upseeri, joka osallistui Saksan SS-joukkojen teloitusosastoon, jonka tehtävänä oli tappaa liittolaisystävällisiä ihmisiä.

Tunnettu tosiasia on myös se, että pohjois-Ontarion metsäkämpillä ovat saksalaisiin myrskyjoukkoihin kuuluneet natsimieliset kerskuneet sodan aikana suorittamillaan teoillaan, joita tavallinen canadalainen kauhistuu. Ne Saksasta tuodut siirtolaiset, joilla on demokraattisia mielipiteitä, ovat usein joutuneet näiden raakalaisten pahoinpitelyn uhriksi.

Allied Labor Newsin kirjeenvaihtaja Tom Carlson on lähettänyt Timminsistä kertomuksen eräästä tällaisesta natsisiirtolaisesta, jonka kokonaisuudessaan julkaisemme:

"Hän teki työtä 3,500 tasanteella Hollingerin kultakaivoksessa, joka on yksi pohjois-Ontarion rikkaimpia ja jota kontrolloi yhtiö, joka on tunnettu p e r ä ä n antamattomuudestaan kun se neuvottele Intl. Union of Mine, Mill and Smelter Workersin (CIO) kanssa.

"Työ 3,500 jalkaa maan alla on kovaa äärettömässä kuumuudessa ja kun IUMMSW:n jäsen käveli erään miehen sivu, niin hän heitti mieheen vain pikaisen silmäyksen. Miehen vaatetuksesta hän tiesi, että hän on koditon pakolainen, mutta miehessä oli jotain muutakin, joka sai kaivostyöläisen muistelemaan.

"Kotonaan yöllä hän ei saanut uuden tulokkaan kasvoja pois mielestään. Hän toivoi katsoneensa mieheen tarkemmin, että olisi muistanut yksityiskohtia, jotka vaivasivat hänen muistossaan. Hän oli vuoteessa ja melkein unessa kun hän yhtäkkiä muisti. Kaivostyöläinen käsitti silloin miksi hän ei ollut unohtanut uudet tulokkaan kasvoja.

"Neljä vuotta sitten hän oli Saksassa sotavankina. Uusi tulokas oli natsivartija, jonka pistimen jäljet olivat tämän entisen sotilaan selässä. Hän ei ollut unohtanut kasvoja enempää kuin Algonquin rykmentin muutkaan veteraanit, jotka silloin olivat natsien sotavankileirillä. Ne olivat entisen rääkkääjän, joka oli nyt työssä Canadan kultakaivoksessa, ilkeät kasvot.

"Kun asia tuli ilmi, niin Hollingerin johto kiireesti muutti entisen natsivartijan toiselle tasanteelle. Järjestettiin myöskin nopea kertomuksen leviämisen tyrehdyttämiskamppailu, mutta se oli liian myöhäistä. Entisten SS-gestapomiesten ja natsien myrskyjoukkolaisten tunkeutuminen pohjois Ontarion kaivoksiin ja metsäkämpille hallituksen-työnantajien kodittomien tuottamussuunnitelman kautta, ei ole sopusoinnussa Canadan hallituksen äskeisen väitteen kanssa, kuten tämä sotaveteraanin ja union miehen kertomus osoittaa.

"AFL:n ja CIO:n uniojen taholta on osoitettu, että todelliset antifasistiset kodittomat siirtolaiset ovat havainneet melkein mahdottomaksi päästä virallisen siivilöimisen takia Canadaan. Niiden sijaan, sanovat nämät uniot, entiset SS-miehet, jotka vieläkin ovat röyhkeitä, ovat [illegible] vieläkin heillä on jaloissaan [illegible] korkosaappaat ja jäännökset [illegible] univormuista.

"Naurettavaa, sanoi virallinen [illegible]lituksen puhemies. Mutta [illegible] Algonquin rykmentin veteraani [illegible] union mies, joka tekee työtä 3,500 [ta]santeella tietää että entinen [illegible]tija on hänen ylä- tai alapuole[llaan] Hollingerin kaivoksessa."

Ontarion nykyinen pääminis[teri] (toivottavasti vaalit on heittänyt [illegible]net pois hallituksen johdosta) [illegible] on järjestänyt neuvostovastaisen [illegible] jauskamppailun toivoen canadalais[illegible] sotilaitten unohtavan saksalais[illegible] sit. Natseja vastaan taistellut [illegible] dalainen sotaveteraani, joka nyt [illegible] kentelee metsässä tai kaivoksessa [illegible] halua nähdä saksalaisia natsim[illegible] jia tuotavan tänne siltä varalta [illegible] niitä voitaisiin käyttää heitä [illegible] kun työnantajat järjestävät [illegible] käyksen palkkarintamalla. [illegible] tunnettiin suurta katkeruutta [illegible] dosta kun saksalainen SS-jo[ukkojen] kenraali Meyer vapautettiin [illegible] mantuomiosta niiden canadala[isten] murhista, joita hänen alaisensa [illegible] tekivät sodan aikana Ranskassa.

Täällä Canadassa on tilanne [illegible]tynyt sellaiseksi, että demo[illegible] sovellutetaan Saksan natseihin [illegible] käsirautoja, poliisipamppuja [illegible] loita tarjotaan järjestyneille C[illegible] työläisille. Tällaiseen komen[illegible] Canadan kansa kuitenkaan [illegible] taivu. — Uoti.

Neuvostoarmeijan osuus Hitlerin Saksan häviöön

Kirj. eversti N. Nikiforov

Mitä useampi vuosi eroittaa meidät agressiivisen Saksan fasismista saadusta historiallisesta voitosta, sitä useammin historian väärentäjät pyrkivät vähentämään Neuvostoliiton näyttelemää osuutta fasististen valtioiden blokista saadusta voitosta.

Hyvin tunnettujen tosiasioiden vastaisesti taantumukselliset "historioitsijat" yrittävät todistaa, että Neuvostoliitto onnistui voittamaan natsiarmeijat vain liittolaisten aseistuksen, raakamateriaalien ja teollisuustuotteiden avulla ja koska toinen rintama avattiin.

Tästä syystä on tarpeellista palata tosiasioihin. Numeroiden vertailu säästää enemmiltä selostuksilta.

Sodan aikana brittiläiset ja amerikkalaiset antoivat Neuvostoliitolle kaikkiaan lähes 10,000 tankkia, melkein saman määrän tykkejä ja lentokoneita. Neuvostoliiton teollisuuslaitokset tuottivat vuosittain keskimäärin 30,000 tankkia ja moottoroituja tykkejä, 40,000 lentokonetta, 120,000 tykkiä ja 100,000 kranaatin heittäjää koko sodan ajan.

Näinollen liittolaisten antama avustus oli 5—6 prosenttia verrattuna siihen kokonaismäärään mitä Neuvostoliitto tuotti. Samaan aikaan neuvostoteollisuus tuotti 775,600,000 kranaattia ja pommia. Tämä osoittaa, että neuvostojoukot kukistivat vihollisen kotona valmistetuilla aseilla, eikä ulkomaalaisilla.

Kaikki muu tavara — ruokatavara raakamateriaalit ja teollisuustuotteet — tekivät noin 4 prosenttia siitä mitä Neuvostoliitto tuotti sodan aikana. Tämä osoittaa, että neuvostoarmeijan ja -kansan kulutuksessa tämä määrä oli vain pieni murto-osa yleisestä kulutuksesta. Ei kukaan väitä, etteikö tämä ollut tarpeellista ja hyödyllistä aikana kun maa jännitti kaikki voimansa ja melkein yksin taisteli hyökkääviä valtioita vastaan, mutta näiden tarvikkeiden, aseiden, ruokatavaroiden, raakamateriaalien ja teollisuustuotteiden suhteellinen merkitys ei ollut ratkaiseva eikä edes näytellyt suurta osaa.

Lausunnot brittiläisten ja amerikkalaisten ratkaisevasta osuudesta hitleriläisen liiton voittamisessa ovat yhtä kaukana totuudesta.

Sodan alkuvaiheessa neuvostoarmeija seisoi Saksan ja sen liittolaisten 240 divisionan hyökkäystä vastaan ja ennenkuulumattoman liikkuvan puolustuksen kautta kulutti ne ja ajoi ne pakoon, usein niin perinpohjaisesti, että ne lakkasivat olemasta taistelevia armeijan osastoja. Ne 17 panssaridivisionaa, jotka syksyllä 1941 hyökkäsivät Moskovaa vastaan, menetti melkein kaikki tankkinsa taistelussa. Ne tankkidivisionat, jotka 1941 etenivät Rostovia ja Leningradia vastaan, eivät selviytyneet yhtään paremmin. Sodan ensimmäisen neljän kuukauden aikana hitleriläiset liittolaiset menettivät kaatuneina, haavoittuneina ja vangeiksi joutuneina yli neljä ja puoli miljoonaa miestä, eli melkein kaikki sen divisionain vakinaiset kantajoukot. Tulee muistaa, että silloin ei ollut toista rintamaa ja ettei liittolaiset olleet vielä nousseet maihin Afrikassa.

Kun neuvostojoukot siirtyivät hyökkäykseen Stalingradissa, niitä vastaan oli hitleriläisten liittolaisten 240 divisionaa, niiden mukana 179 saksalaista, 22 rumanialaista, 14 suomalaista, 10 italialaista, 13 ukrainalaista, yksi slovakialainen ja yksi espanjalainen. Samaan aikaan Libyassa taisteli 4 saksalaista ja 11 italialaista divisionaa. Jälellä olevat 73 saksalaista divisionaa suoritti garnisoonipalvelusta miehitetyissä maissa. Nämä joukot olivat sotilaallisesti huonoja joukkoja. Kolmekymmentä divisionaa näistä harjoitteli uusia rekryyttejä.

Kun Stalingradin yleishyökkäys alkoi marraskuun 19 p:nä v. 1942 niin ensimmäisen kolmen kuukauden aikana neuvostoarmeija ajoi pakoon 112 Hitlerin ja hänen liittolaistensa divisionaa, tuhosi tai kaappasi 7,000 vihollisen tankkia, 4,000 lentokonetta, 17,000 tykkiä ja lisäksi erinäisiä tarvikkeita. Pohjois-Afrikassa olevat operatiot eivät pakoittaneet saksalaisia vetämään ainoatakaan miestä Neuvostoliiton-Saksan rintamalta. Neuvostojoukot kävivät yksin taistelua.

Toinen vuosi kului, ja neuvostoarmeija likvidoi useita vihollisen divisioneja. Saksalaiset, jotka jännittivät kaikki voimansa "totaalisella" ja "super-totaalisella" liikekannallepanolla ja huolimatta suunnattomista menetyksistä, onnistuivat he ylläpitämään armeijan määrällisen suuruuden.

Anglo-amerikkalaisten s o t a toimet olivat marraskuussa 1943 vielä niin heikot, että hitleriläisten divisionien lukumäärä itärintamalla lisääntyi (207 saksalaista divisionaa). Totta on että niiden taistelukyky heikkeni, sillä suurin osa entisistä sotilaista oli löytänyt hautansa Neuvostoliitosta.

Paljon ennen tätä neuvostoarmeija voitti kuuluisan Orel-Kurskin taistelun, mursi saartorenkaan Leningradin ympäriltä ja ajoi pois saksalaisten osastot tältä alueelta, likvidoi saksalaiset armeijat Mius- ja Molochaya-joella vapauttivat Kievin ja toisia Neuvostoliiton kaupunkeja. Saksalaiset kärsivät toisen Stalingradin Korsun-Shevshenkovskyssa U k r a inassa. Hitlerin armeijoiden entinen voima oli mennyttä, mutta silloinkin toista rintamaa vasta suunniteltiin liittolaisten päämajassa.

Toinen rintama oli tuskin näkyvänä mutkaisena viivana Ranskan kartalla, kun kesä- ja heinäkuussa 1944 Saksan armeija Valko-Venäjällä saarrettiin ja hävitettiin, kun eteläinen ryhmä Jassy-Kishnevissä tuhottiin, kun neuvostojoukot hyökkäsivät yli Karpaattien, iskivät Rumanian ja Bulgarian pois sodasta, tunkeutuivat Preussiin ja Unkariin. Kesähyökkäyksessä 1944 neuvostoarmeija ajoi pakoon tai tuhosi 120 saksalaista divisionaa. Pitäen neuvostorintamaa pää- ja tärkeimpänä rintamana hitleriläiset vahvistivat neuvostoarmeijaa vastaan taistelevien divisioniensa lukumäärää marraskuussa 1944 aina 204:n, joista 180 oli saksalaista divisionaa. Joulukuun lopussa 1944 hitleriläiset suorittivat hyökkäyksen Ardennesin alueella, mursivat rintaman ja uhkasivat kaikkia anglo-amerikkalaisia voimia. Tammikuun 6 pnä 1945 Winston Churchill lähetti vetoomuksen Josef Stalinille ja pyysi liittolaisille apua suorittamalla neuvostojoukkojen y l e i s h y ö k käyksen (tammikuun 12 pnä) laajalla rintamalla itämerestä Karpaatteille, johon osallistuisi 150 divisionaa, suuri määrä tykistöä, tankkeja ja ilmavoimia. Neuvostoarmeija mursi Saksan rintaman, työnsi vihollista takaisin satoja malleja ja eteni Berlinin lähelle. Illalla tammikuun 12 pnä saksalaiset lopettivat äkkiä hyökkäyksensä länsirintamalla, siirsivät 5. ja 6. tankkiarmeijansa, jotka olivat valmiina uuteen hyökkäykseen, itärintamalle. Tällä tavalla neuvostoarmeija vältti anglo-amerikkalaisen armeijan tappion.

Lopputulos on selvä: neuvostoarmeija kantoi raskaimman taakan siitä taistelusta, joka johti hitleriläisistä saatuun voittoon ja melkein koko sodan ajan, tai ainakin kaikkein tärkeimmän kauden, taisteli hirveää hitleriläistä sotakoneistoa vastaan yksin. Ilman neuvostoarmeijan voimakasta hyökkäystä, joka pidätti kahdesta kolmasosasta kolmeen neljäsosaan Saksan sotakoneistoa, kaikki Suomen, Rumanian ja Unkarin voimat ja melkoisen määrän italialaisia voimia, olisi anglo-amerikkalaisilla nistuneet mennä maihin Ranskaan, tai jos olisivat onnistuneetkin, niin eivät olisi voineet pysyttää sitä mahdollisesti kiinni.

Kokonaan erillään siitä tosiasiasta, että tammikuussa 1945 suuri neuvostoarmeijan hyökkäys näytteli ratkaisevaa osaa Saksan tappiolle sodassa, niin se samalla esti anglo-amerikkalaisten armeijoiden perääntymisen ja loi perustan, joka teki mahdollisiksi niiden hyökkäyksen siirtymisen.

Tällaisia ovat historialliset tosiasiat, joita ei historian väärentäjät ja herjaajat voi muuttaa, koska [illegible] jaukset haihtuvat, mutta tosiasiat pysyvät ikuisesti.

---

vielä palvelevat parhaasta päästä yksityistä suuromistajaa, ehkäpä yksi ja toinen arvokas, koko kansantalouden ja kansan tulevaisuuden kannalta arvokas löytö joutuu kansallemme vieraiden ja vihamielisten voimain haltuun, mutta

kansanvallan kehitys tekee meidät yhä itsenäisemmiksi ja antaa lopulta maan rikkaudet kansan itsensä käsiin, ei ylellisyyden ja valloituspyyteiden, vaan yhteisen onnemme, kansamme hyvinvoinnin, kukoistuksen ja kulttuurin välikappaleeksi.

KUKANPÄIVÄ

on nuorison päivä. Kansamme itsekin on kulttuurikansana nuori. Sen nuoriso on vielä suurelta osaltaan tietämätön suuresta kutsumuksestaan, mutta sen sydän on sanova sille, missä on totuus ja missä on oikeus.

Nuoriso ei voi olla välinpitämätön isänmaastaan. Se on oppiva, mikä on oikeaa isänmaallisuutta, sekö, joka vain kauniisti kaiuttaa sanaa "isänmaa", mutta käyttää väärin kansamme olemassaolon perusehtoja, vie sen otiin ja nälkään, imee sen elinvoimaa omiin yksityisiin tarkoituksiinsa, vai sekö, joka vie sitä eteenpäin edistyksen tietä, kohti sitä aikaa, jolloin meidän synnyinmaa todella saa kaunimman kaiun ja maamme on oleva kaikkien rehellisen, työteliään poikan- ja tyttärensä viihtyisä koti, työpaja ja opinahjo kauniine lehtoineen, laakoineen ja kukkuloineen, joita me jokainen rakastamme.

Sille isänmaalle, joka ei enää janoa vertamme etsien ulkoista suuruutta, vaan löytää suuruuden sisäistä voimavaroistaan, joka ei vaadi meitä vihaamaan veljeämme, sosialistista neuvostovaltiota, vaan opettaa meidät uudella, arvokkaalla tavalla täyttämään paikkamme rauhaarakastavien edistyksellisten kansojen tasa-arvoisena kumppanina, joka ei käännä katsettamme taaksepäin, vaan vie meitä eteenpäin ja jossa toteutamme uuden yhteiskuntaunelmamme vapaiden ja onnellisten ihmisten asumasta maasta, sille isänmaalle kohotamme tänään nuorekkaan eläköönhuutomme.

Lentoteitse New Yorkista Helsinkiin $453.00, edestakaisin $815.40

SUOMEEN — TANSKAAN — NORJAAN — RUOTSIIN Y. M.

Tekkiä paikkalippuja myöhäisintään ja v. 1948 varten. — Myymme myöskin ennakkolippuja, jos haluatte tuottaa sukulaisenne Canadaan. Hankimme passit ja viisumit. Pyytäkää lähempiä tietoja.

Me välitämme kaikenlaisia VAKUUTUKSIA Tarkat tiedot pyydettäessä.

O. K. JOHNSON & CO. Vakuutus- ja matkailutoimisto

51 Gerrard St. W. (Bay'n lähellä). WA. 1403 Toronto 2, Ont.

Jatkosoittoa Port Arthurin tulevista juhlista

Port Arthur. — Aika lähenee ja kiire kiihtyy. Kuten useita kertoja on jo julki julistettu, pidetään länsi-Ontarion laulu-, urheilu- ja osuustoimintajuhla heinäkuun 17, 18 ja 19 p:nä Punaisessa Puistossa ja Port Arthurin kaupungissa. Juhlakomitea on kokoontunut säännöllisesti määrättyinä aikoina ja tähän astinen työmme on ollut enemmän suunnittelua, kyselyä, väittelyä ja järjestelyä. Suuntaviivat on vedetty, konkreettinen pohja laskettu, joten olemme täydellä terällä kiinni valmistavassa, käytännöllisessä työssä.

Juhlaohjelma on yleispiirtein seuraava: Juhla alkaa lauantaina heinäkuun 17 p:nä kello 2 i.p. Punaisessa Puistossa. Siellä suoritetaan osa urheilukilpailuja. Sudburyn naiskuoro ja Toronton soittokunta antaa esityksiä ja suoritetaan osuustoiminnan käsittävä ohjelma. Osuustoiminnallisen ohjelman järjestää International-osuusliikkeen valistuskomitea. Illalla on juhlatanssit puiston paviljongilla ja juhlanäytelmä "Kosijat" SJ:n Port Arthurin osaston haalilla.

Sunnuntaina 18 p:nä alkaa ohjelma Punaisessa Puistossa klo 10 ap. Silloin esiintyy mainittujen vierailijain lisäksi toisia vieraspaikkakuntalaisia tervehdyksineen, omat voimat, kuten sekakuoro Kaikki jne. Urheilukilpailujen loppuerät suoritetaan myöskin. Illalla on juhlilta kahdessa paikassa kaupungissa. Toinen paikka on osaston talo ja toinen, isompi paikka on vielä kysenalainen. Juhlakomitea pyysi Työn Temppeliä tilaisuutta varten, mutta talon nykyisiltä "hollaajilta" tuli kielteinen vastaus. Talon pomot siis luokittelivat laulujuhlamme yleisön jo etukäteen enemmällä kuin yhden äänen enemmistöllä Vaasan Jaakoon kanssa samaan sarjaan kuuluvaksi. Tämä vain siksi, ettei kenenkään tarvitse olla epätietoinen siitä, ettei ole yritetty saada Työn Temppeliä käytettäväksi nimeään vastaavassa hommassa.

Maanantaina 19 p:nä esitetään "Kosijat" toisintana päättäjäisiksi. Seikkaperäinen selostus juhlien järjestelystä ohjelmineen tehdään ilmoituksissa ja juhlalehtisessä.

Viimeksipidetyssä j u h l a komitean kokouksessa valittiin kolme henkilöä majoituskomiteaan. Pyydämme kaikkia talojen omistajia hyväntahtoisesti ilmoittamaan näille henkilöille, kuinka monta vierasta kukin voisi majoittaa juhlien ajaksi. Komitea on päättänyt hankkia asunnot kaikille vieraspaikkakuntalaisille ohjelman esittäjille ja juhlavieraille niin pitkästi kuin huoneita saadaan tietoon. Majoituskomiteaan kuuluvien henkilöiden nimet ja osoitteet ovat seuraavat: Mrs. Toikko, 20 Knight St., mrs. Mäki, 208 Court St. ja mrs. Sillman, 316 Bay St.

Itsestään on selvä, että tulevaan suurjuhlaan kaikista vastuksista huolimatta osallistuvat suuret joukot paikkakunnalta, ympäristöltä ja kaukaisemmiltakin paikoilta. Ennakkotiedotuksista voin mainita, että International-osuusliike sulkee kaksoiskaupunkien ja ympäristön liikkeensä klo 12 päivällä heinäkuun 17 p:nä, varaten työläisilleen ja myöskin ostajapiirilleen tilaisuuden osallistua lauantain juhlatilaisuuteen.

Tavallaan samaan juhlahumuun kuuluu myöskin se, että Punainen Puisto sähköistetään ja tk. 20 p:n iltana osastomme presidentti napsauttaa valot päälle suurin juhlallisuuksin, jonka jälkeen International-osuusliikkeen valistustyön profeetta Wm. Laine panee kuvakoneensa pyörimään ja näyttää kaikella kansalle maailman ihmeitä. Päivällä jo kokoonnutaan puistoon ja pidetään oikein joukolla kaikenlaisten lystiä ja syödään Lehtisen valmistamia lohivoileipiä. — Losojätkä.

Tanssit varhaisnuorison hyväksi

Toronto. — Varhaisnuorten kesän lahjavoittotanssit ovat taas lähellä. Tanssit ovat ensi lauantaina, tk. 12 p:n iltana Toronton Tarmolassa, entiseen tapaan. Tanssissa tulee olemaan lukuisia pikku lahjavoittoja, joista parhain voitto on kuitenkin villapeitto. Lippuja saa etukäteen monelta jäseniltä ja niiden hinta on ainoastaan 25 senttiä. Jokainenhan me silloin ostamme näitä lippuja kun tapaamme henkilön niitä myymässä ja ensi lauantaina riennämme tanssiretkelle Tarmolan vihreään lehtoon, unohtamaan hetkeksi arkiset puuhat ja huolet. Tule paikalla tavataan! — S. L.

CLUB NEWS

Club Donway Makes Plans for Laulujuhla

The laulujuhla, to be held this year in Toronto, is drawing near once more. The club's amusement committee decided at their last meeting to hold a weiner roast on that week-end. New rules have been drawn up concerning these spectacular affairs. Some of the rules are only for kibitz while the rest are on the up and up. So beware!

The girls in the choir have decided to make new white dresses. The pattern was drawn and drafted by our charming choir mistress. Our plans to go to Buffalo this June have been postponed till September. The girls choir was to have given a programme there. I guess the girls planning to buy bathing suits south of the border will have to let T.O. do. No doubt the club meetings will be held out at camp during the summer months, so we expect everyone to be present. Remember fresh air is good for you! — E. H.

Alerts to Hold Juhannuskokko on June 23rd

This is the Alerts A. C. reporting again! The executive has laid plans to hold a "juhannuskokko" at Työnpuisto on the night of June 23rd. In case that date sounds familiar to you thats the night of the Louis-Walcott fight but we're gonna be prepared. We're going to hook up the loudspeaking system to the radio so everybody can hear the fight, no need to stay home for fear you'll miss it. There'll be singing by the fire, a weiner roast and dancing. If only ol' Man Weather would side by us now everything would be perfect!

Tickets are being sold by members of the Executive and at the Vapaus. Get yours on time. There'll be door-prizes too, a 51-Parker pen and pencil set, a Silex coffee-maker, a ronson lighter and numerous others.

The Kiwanis Club is sponsoring a popularity contest in Sudbury and the Alerts is thinking seriously of entering a girl in it. There won't be very many contestants in it, about four at the most, and the winner will receive $100 and will represent Sudbury at the beauty contest to be held in conjuction with North Bay's Old Home Week in that town. The winner of the beauty contest and also the runner-up receive an all-expense trip to Bermuda. If you'd like a say in who we should sponsor, be sure to be at the hall on Thursday night.

See you there! — M. H.

Sparks Member has Moved to Sudbury

Sarnia Sparks reporting! The correspondence secretary was supposed to write an account of our party but he didn't, he said he'd been too busy. All I will say at this late date is that we were far more successful than we hoped to be.

We've already ordered our cardigans but haven't received them yet. Last week the orders for the club crests were sent in. We hope to have both sweaters and crests to wear to Kirkland Lake in August.

The girls decided to make one or two uniforms to see how they'd look and if we can take the word of the boys, the uniforms have passed inspection.

Before I forget it, I better mention that one of the girls down here has moved to Sudbury. We were all sad to see Irma go but I hope the Sudbury kids live up to the building up I gave them. Have fun Irma, and be seeing you soon.

I guess thats about all for now except that we are all preparing for the demonstration on June 20th. — E. K.

Hands

By SOPHIE FAGIN

Workingmen have dirty hands —
Calloused, grimy, battered hands
Bruised, and scarred and ugly hands,
Scared with the marks of labor,
Hands that build and push and heave
Hands that plant and reap and weave,
Hands too numb to ask reprieve —
Such are the hands of Labor.

Ruling men have gentle hands,
Pampered, cleanly, useless hands,
Manicured and scented hands,
Unmarred by the grime of labor.
Hands that never dug a ditch
Hands that never sewed a stitch,
Idle hands of the idle rich,
Scorning useful labor.

Revolutions are not made
By scented hands with sweet pomade
Ugly hands learn to resist,
Ugly hands make husky fists —
En avant, ye fists of labor!

Editorial Comment

The deadline has been reached and write-ups for the Finland Edition have come in from four clubs. I was rather dissappointed that clubs as large and well-known as Comets, Viesti and Jymy couldn't manage to get an article in. As for the rest of you who did send them in, thanks a lot!

Now we must start thinking of that Liittojuhla page. In case some of you are still in the dark about this I'd better explain. On the Tuesday before the liittojuhla, July 27th, we intend to have a page of articles, etc. pertaining to sports and past liittojuhlas. You do not have to be appointed to write an article, poem, etc. If you feel you could do something in this respect, please do. Kirkland Lake members should get something in as they are the host for the liittojuhla this year.

Times slipping by so get busy on this and remember that all material for this should be in by July 19th.

A JEWEL OF WISDOM

The way of this world is to praise dead saints and persecute living ones.

YOU DON'T SAY!

The lads at the corner drugstore were exchanging stories about their experience with the opposite sex.

"Aw!" sniffed one. "Girls are a dime a dozen".

"Gee", sighed a younger lad who had remained silent until now, "and all this time I've been buying jelly-beans!"

TUL:n kilpailijat pärjäsivät Parisin vierailumatkallaan

Helsinki. — Ranskan työväen urheiluliiton 40-vuotisjuhlassa Parisissa vierailleet TUL:n pojat pärjäsivät yli odotusten ja voittivat puolelleen parisilaisyleisön suosion. Kilpailuissa vallattiin, pienin poikkeuksin, kaikki kärkitilat.

Yleisurheilun alalla tarjosivat unkarilaiset lujan vastarinnan. Jean Bouinin stadionilla suoritetuissa kilpailuissa voitti Nyman unkarilaisen Verzegyn keihäänheitossa tuloksella 62.30 eli 11 sentillä. 1.500 m. juoksussa katkaisi Pentti Koistinen maalinauhan 1. 10 sek. ennen kuin unkarilainen Jiezeslki. Aika oli 3.59.6. Kuuluisa Bela Nemeth voitti Lampisen 5,000 m. matkalla ajassa 15.26.3. Rumanialaiset suuruudet Moina ja Lupsa olivat pikamatkoilla omaa luokkaansa, edellisen voittaessa 400 m. 48.8 ja Lupsan 100 m. 10.8.

Tilapäismiehenä matkaan joutunut uintihyppääjä Hemppa Vasenius todisti olevansa varma hyppääjä vieraissakin oloissa ja voitti varmasti 94 pisteellä. Voimistelussa selviytyivät Suomen miehet kärkeen, vieden kaksi ensi sijaa: Lampinen 45.70 ja Aaltonen 45.05 pist.

Sulo Leppänen voitti painissa ja Ljungbergimme sai tasaottelun Ranskan tämän vuoden mestarin Michel Lamoran kanssa.

Juhlassa saivat TUL:n pojat runsaimmat suosionosoitukset. Siihen osallistuivat 13 maan joukkueet.

— Suuret kilpikonnat, eräät vesilintulajit, hanhet, papukaijat ja varikset elävät 200—300 vuoden vanhoiksi.

Työväenliikkeen päämäärien toteuttaminen täyttää Maamme-laulun sanat

Vastauksena niille hurskaille sieluille, jotka syyttävät työväkeä epäisänmaallisuudesta, julkaisemme allaolevan kuvauksen Helsingin työväentalolla vuoden 1948 vallankumousten ja Kukanpäivän muistoksi pidetystä suuresta työväenjuhlasta. Siitä ilmenee kaksi erikoisen tärkeätä seikkaa, että kyllä järjestynyt työväki lämpenee isänmaalliselle julistukselle, kunhan kysymys nousee sen oman taistelun ja sen oman maailmankatsomuksen pohjalla, että juuri Maammelaulunkin sanat toteutuvat Suomessa vasta työväenliikkeen päämäärien toteutuessa, kuten työväen juhlapuhuja, päätoimittaja Raoul Palmgren tähdensi. Helsingin Vapaa Sana kertoo toukok. 14 pnä tästä erikoislaatuisesta Suomen työväenliikkeen suuresta isänmaallisesta juhlasta:

Kukanpäivä valkeni pilvisenä, ja iltaan mennessä tiheni pilvipouta sateeksi. Pääkaupungin demokraattisten järjestöjen Kukanpäiväjuhlaa ei näinollen voitu viettää juhlakulkuein ja ulkoilmajuhlin Kumtähden kentällä, se oli abdettava Työväentalon graniittimuurien sisälle. Tilaisuudesta muodostui kuitenkin harvinaisen juhlava. Yleisön ääriään myöten täyttämän salin etuosaa kehystivät valtakunnan- ja järjestölippujen uljaat rivistöt ja näyttämön kummallakin puolen julistivat suurikokoiset plakaatit juhlan isänmaallisia vapaustunnuksia. Vallankumousvuoden 1848 suuret muisto sähköistivät yleisöä, jossa jäyhien työläiskasvojen, työläis- ja ylioppilasnuorison rinnalla nähtiin runsaasti sivistyneistön tunnettuja edustajia. Hallitusta edustivat tilaisuudessa opetusministeri Kilpi ja kansanhuoltoministeri Murto.

Juhlan avauksen suorittivat uljaasti HTY:n torviorkesteri ja Kullervokuoro esittämällä Työväenmarssin ja Suomen laulun: yhdistelmä oli sykähdyttävä. Ja tämän avauksen jälkeen astui lavalle **Jarno Pennanen** lausumaan juhlarunonsa **"Sata kevättä, äitini nuori . . ."** jossa vuosisatainen muisto heitetään syytöksenä tämänpäivän taantumusta vastaan, mutta jossa myös hahmoitellaan "äitimme Suomen" ja "isämme työväenluokan" ikuinen edistyksen luomistyö:

Nuori on äitimme Suomi,
ikuinen isämme,
ihmishenki,
maailmanhenki.
Meidän on syntyä vuoro,
meissä on vuossata uus,
meissä on ihmiskunta.

Marseljeesin sytyttävien sävelten häipyessä astui puhujalavalle päätoimittaja Raoul Palmgren kohottaen puheessaan esille vuoden 1848 eurooppalaisen vallankumouksen ja sen Suomen maankamaralla esiintyneiden edistyksellisten rinnakkaisilmiöitten suuret muistot.

Euroopan mantereella taistelivat nousevat kansanluokat porvariston johdolla aikansaelänyttä feodaalista järjestelmää vastaan. Ranskassa oli asetelma jo toinen: työväenluokka johti vallankumousta, jolla pörssi- ja teollisuusporvariston monarkia kumottiin. Suomessa ei taisteltu barrikaadeilla, mutta täälläkin oli hautumassa hiljainen vallankumous, uudet kansanluokat porvariston johdolla valmistuivat ratkaisevaan läpimurtoon. Nykyaikaista proletariaattia ja työväenliikettä ei vielä ollut, taistelun kärjessä oli sivistyneistö, ennen kaikkea ylioppilaat ja nuori akateeminen polvi. Kansallisuute oli kapitalismin läpimurron loistava aatevaippa.

Suurella innostuksella nämä piirit tervehtivät nuttisia helmikuun ja maaliskuun vallankumouksista nähden niissä myrskyn, joka hälventäisi Pyhän allianssin hämärän myös Suomen yltä. Ja yhtä suurella levottomuudella seurasivat kehitystä vanhoilliset byrokraattipiirit varoittaen Pietarin vallanpitäjiä kumousoireista Suomessa: suomalaisuusliikkeessä nähtiin **"jakobiineja sarkavaatteissa"! Kevään isänmaalliset ja vallankumoukselliset tunnelmat huipentuivat suuressa Kukanpäiväjuhlassa Kumtähden kentällä, jolloin Maamme-laulu ensi kerran esitettiin ja Fredrik Cygnaeus piti mainehikkaan puheen Suomen nimestä.** Olosuhteista johtui, ettei Cygnaeus puheessaan — yhtävähän kuin Snellman kirjoituksissaan — voinut puhua manner-Euroopan avointa poliittista kieltä, vaan verhosi sanottavansa isänmaalliseen ja kansalliseen kuvakieleen. Mutta yleisö ymmärsi tämän salakielen ja niin puhujan innoitus kuin yleisön joukkohurmio voidaan ymmärtää vain heijastumana ajan suuresta vallankumouksesta tunnehyökystä.

Isänmaa merkitsi niille samaa kuin kansallisten, yhteiskunnallisten ja sivistyksellisten oikeuksien valtaaminen, byrokraattisten kahleitten murtaminen, uusien luokkien tulviminen historian näyttämölle, Suomen suuri tulevaisuus edistyksen ja sivistyksen tienraivaajana.

Vuoden 1848 Kukanpäivä edistyksellisestä patriotismista on huima kaari siihen kumisevaan patenttiisänmaallisuuteen, millä valtaanpäässyt porvaristo viimeisen 50 vuoden aikana on kahlinnut uusien luokkien nousua, kansanvallan etenemistä ja sivistyksen vapautta.

Porvaristolle eivät senvuoksi kuulukaan vuoden 1848 muistot vaan työväelle, joka jatkaa siitä, mihin nouseva porvaristo kerran lopetti, ja joka ei vain pyri valloittamaan isänmaata uusille luokille vaan koko kansalle ilman luokkarajoja. Vasta työväenliikkeen suuren päämäärän, sosialismin, toteutuessa täyttyvät myös Maamme-laulun sanat.

Puheen jälkeen esitti Toveriseuran lausuntakuoro runosarjan, jossa kuvastui vuosisadan edistyksellisen isänmaallisuuden suuri linja: Z. Topeliuksen "Kevät 1848", Eino Leinon "Päivän poika" ja Arvo Turtiaisen "Uni isänmaasta". Sitten seurasi Hertta Kuusisen puhe aiheesta "Isänmaa ja työväenluokka", jonka yleisön suosionosoitukset tämäntästä keskeyttivät ja joka päättyi kolminkertaiseen eläköön-huutoon isänmaalle. Juhlan päättivät Kansainvälinen ja Maamme-laulu kuoron, orkesterin ja yleisön yhteisesityksenä. Unohtumaton juhla oli päättynyt.

A group of Swedish gymnasts arriving in the United States to perform for the American public. The group is well known for its difficult feats.

KIITOS

Lausumme mitä sydämellisimmät kiitoksemme sille ystäväjoukolle, jotka niin suurilukuisena yllättäen saavuitte kotiimme toukokuun 30 p:nä toivottamaan meille hyvää onnea omassa kodissamme.

Tämä päivä tulee säilymään yhtenä muistorikkaimmista päivistä elämämme taipaleella.

Kiitoksemme kaikille teille ja erittäinkin yllätyksen järjestäjille. Kiitos myös siitä suurenmoisesta lahjasta, jonka jätitte käyntinne muistoksi.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

ELSIE JA EELI SALO

Worthington Ontario

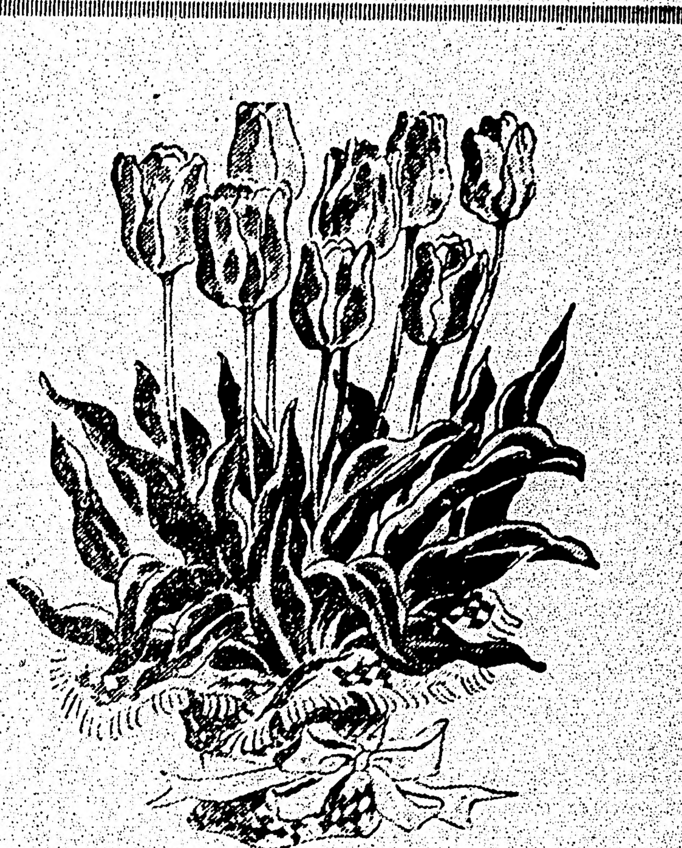

Me allamainitut ystävät ja toverit toivotamme parhainta onnea

HULDA JA THEODOR REPOLLE

heidän farmille muuton johdosta

St. Catharines, Ontario

Mr. ja mrs. U. Harju
Taimi, Soffi ja O. Lehto
Sofia, Saara ja H. Kangas
Heikki, Hilda ja H. Carlson
L. ja U. Virtava
Lyyli ja Toivo Litman
Katri ja W. Litman
Betty-Ann, Sheila ja Don Viren
Helmi ja E. Harju
Anni ja A. Kyröjärvi
Broijerin perhe
L. ja J. Hormisto
Toivo Niemi
E. Lampinen
Anton Laari
Mr. ja mrs. W. Koski ja pojat
Martha ja Kalle Kujanpää
Maiju ja E. Pirttinen
Esther ja K. Hermanson
Taimi ja A. Nummi
Ida Ahlqvist
Mary ja Frank Hill
Emma Maukonen
Olga Jokinen
Martha ja O. Peltonen
Senia ja V. Jarvis

Toronto, Ontario

Helmi ja John Latva
Elli, Karen ja Lauri Latva
Eva ja Henry Runsten
Reino Niemi
O. Heinänen
Mimmi ja J. Laari
Jussi ja Elli Murre
Mr. ja mrs. U. Sorvali
Hilja ja Otto Oravainen
Leo, Martha ja Lauri Willberg
Wm. ja Lydia Niemi

Dunnville, Ont.

Mary ja Victor Mäkivirta
Leo Sievänen

Caistor Centre, Ont.

Rauha, Kosti, Erkki ja Einar Närhi

Hamilton, Ont.

Eva ja Arthur Sundelin
U., K. ja N. Tuomi

Welland, Ont.

Esther ja John Kuronen

SUOMEN KUULUMISIA

(Helsingissä, toukok. 27 pnä 1948. Suomi-Seura)

TRI HELASEN PIDÄTYS

Filosofian tohtori Vilho Helasen kuluvan toukokuun 21 pnä tapahtuneessa pidätyksessä valtiollinen poliisi ilmoittaa seuraavaa:

Tohtori Helasen pidätys liittyy vuosina 1945-46 paljastuneen ns. suuren vastarintaliikkeen ja vakoilujutun lisätutkimuksiin, jonka liikkeen toimihenkilöistä eräs osa oli jo Turun hovioikeuden ja korkeimman oikeuden toimesta saanut rangaistuksensa maanpetoksesta. Nyt pidätetty tohtori Helanen on mm. kertonut olleensa vuoden 1944 lopulla yhteydessä erään edellämainitun maanpetosjutun pääsyytetyn, joka piti yhteyttä Saksaan ja jonka kanssa Helanen oli mm. sopinut matkasta sukellusveneellä Saksaan. Edelleen on Helänen selittänyt Virossa laatineensa ja syyskuun 7 päivänä 1944 luovuttaneensa eräälle Saksan Gestapon virkamiehelle Berliinin toimitettavaksi muistion tulevasta vastarintaliikkeestä Suomessa. Muistiossa esitetyn mukaan vastarintaliikkeen AKS-läisen johdon oli tässä tarkoituksessa otettava yhteys isänmaalliseen kansanliikkeeseen, Suomen ruotsalaisiin aktivisteihin, Suomen reserviupseeriliittoon ja Aseveljien liiton porvarilliseen osaan, joihin vastarintaliikkeen tuli nojata. Liikkeen poliittiseen johtoon oli nimitetty paitsi Helasta itseään mm. IKL:läinen kansanedustaja, lakit. kand. R. G. Kallia, sotilaalliseen johtoon mm. kenraaliluutnantti Paavo Talvela ja eversti Matti Aarnio, jotka molemmat ovat poistuneet maasta, jälkimmäinen karaten pidättäjiltänä asekätkentäjutun vuoksi pidätetyksi tulonsa yhteydessä. Tutkimukset asiassa jatkuvat.

SUOMEN VALTUUSKUNTA SAN FRANCISCON KANSAINVÄLISEEN TYÖKONFERENSSIIN.

Uuden Suomen saaman tiedon mukaan lähtee tänään hl. Brynhildilla matkalle San Franciscoon Ruotsin ja Englannin kautta 31 kansainvälisen työkonferenssin Suomen valtuuskunta, johon kuuluvat hallituksen edustajana sosiaaliministeriön vanhempi hallitussihteeri Jorma Aho, työnantajain edustajana Suomen Työnantajain Keskusliiton toimitusjohtaja, eversti V. A. M. Karikoski ja työntekijäin edustajana SAK:n puheenjohtaja Emil Huunonen.

Kansainvälisen työkonferenssin 31. istuntokausi alkaa kesäkuun 17 pnä ja kestää heinäkuun 10 päivään. Konferenssin päiväjärjestyksessä olevista asioista ovat tärkeimmät työnvälityksen organisointi, ammatillinen liiton ohjaus, palkat, ammatillisen järjestäytymis- ja neuvotteluoikeusperiaatteiden soveltaminen, työehtosopimukset, työriitojen sovittelu, yhteistyö julkisten viranomaisten ja ammatillisten järjestöjen välillä sekä naisten ja lasten yötyö.

MERIKOSKEN VOIMALAITOS TOIMINNASSA

Merikosken voimalaitoksen ensimmäinen koneyksikkö valmistui tk. 24 pnä illalla ja voitiin voimalaitos kytkeä verkostoon. Tasan klo 21 pantiin voimalaitos käyntiin ja vähän myöhemmin yhdistettiin energia kaupungin sähköverkostoon.

Ensimmäisen voimakoneen teho on 11,000 kw ja vuotuinen teho 90 milj. kwh.

ANKARA MYRSKY POHJOISESSA

Tiistaina tk. 25 pnä vaikutti Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa ankara lounaismyrsky, ajoittain yli 9 beaufortia. Ankarimpana se riehui Keski-Pohjanmaan rannikkopitäjissä: Kälviällä, Kaustisissa, Himangalla, Kalajoella ja Kokkolan kaupungissa, mutta ulottui pohjoisessa myös Kemijärvelle saakka. Se on kaatanut runsaasti puita, puhelin- ja sähköpylväitä sekä särkenyt lisäksi ikkunoita ja irroittanut latojen kattoja. Puhelinyhteydet ovat Kokkolasta 10 pitäjään katkenneet ja liikenne on varsinkin rannikkoteillä vaikeutunut tielle kaatuneiden pylväiden ja puiden takia. Vaasassa on uponnut ja tuhoutunut veneitä, Kemijärvellä upposi moottorilautta.

ENNÄTYSTULOS PIISAMINPYYNNISSÄ

Pari päivää takaperin päättynyt piisaminpyyntikausi antoi tulokseksi noin 150,000 turkisnahkaa. Tämä määrä on suurempi kuin koskaan aikaisemmin, kerrotaan maatalousministeriöstä. Lähinnä suurin tulos, 125,000 piisamia saatiin keväällä 1946. Nyt saatu saalis merkitsee maakunnan piisaminpyytäjille yli 120 miljoonan markan rahatuloa.

KESKEYTYNYT AMERIKAN MATKA

Kahdenkymmenenkahdeksan suomalaisen — miehiä, naisia ja lapsia — Amerikan matka merikelvottomalla moottorialus "Anjalla" on päättynyt Kööpenhaminaan, josta kahdeksan heistä on jo palannut Helsinkiin. Jäljellä olevat palaavat lähipäivinä.

"Anjan" oli poikettava Kööpenhaminaan moottorivian vuoksi ja viranomaiset totesivat, että alus oli rekisteröity vain rannikkoliikenteeseen ja ihmettelivät, että se oli ylipäänsä selvinnyt matkasta Itämeren yli. Aluksella se olisi aivan varmasti uponnut eikä kukaan siinä olevista olisi milloinkaan päässyt Amerikkaan. Mukana olleet viisi naista selittivät, ettei kukaan heistä ollut paennut Suomesta poliittisista syistä, vaan että he ainoastaan olivat halunneet päästä Amerikkaan. Suomen Kööpenhaminassa oleva lähetystö on ottanut heidät hoiviinsa ja huolehtii heidän kotimatkastaan.

VAIHERIKAS LENTOMATKA NEW YORKISTA HELSINKIIN

Sunnuntaina lentonäytöksen aikana laskeutui Malmin lentokentälle ranskalainen DC-3 lentokone, joka toi mukanaan 24 amerikansuomalaista vierailulle kotimaahan, retkikunnan johtajana liikematkaltaan palaava kirjakauppias E. Viljanne Helsingistä.

Matka oli ollut vaiherikas, käyden New Yorkista t.k. 14 pnä lähtien Bermudan, Santa Marian, Parisin ja Kööpenhaminan kautta. Amerikkalainen kone toi Parisiin saakka, sitä edelleen ranskalainen. Parin vuorokauden oleskelu Bermudassa, jossa oli tavattu kaksi suomalaista perhettä, oli ollut virkistävä ja matka muutenkin mielenkiintoinen, vaikka jossakin määrin rasittava. Tarkoitus oli lentää suoraan Poriin, mutta matka oli saanut [illegible] käänteet.

Hullumpaa ei tulijoille kuitenkaan ollut laskeutua lentonäytöksen juhlistamalle ja yleisöjoukkojen reunustamalle Malmin kentälle. Omaisvastaanottajat olivat tosin menneet Poriin, mutta Suomi-Seuran edustaja tri Rafael Engelberg oli viime hetkessä saanut tulijoista oikean tiedon ja oli henkilö vastaan Malmin kentälle, tervehtien tulijoita seuran ja koko kotimaan puolesta. Tri Engelberg otti myös matkailijat huostaansa ja vei heidät suorinta tietä seuran toimistoon, ohjaillen heitä tarkoitettuihin yhteyksiin, tai majoituksiin tai muille.

Uusia **ONNI LAIHASEN** *soittamia*

ÄÄNILEVYJÄ

(Gramofoonin levyjä)

VIISI KAKSIPUOLISTA ÄÄNILEVYJÄ

HINTA **$1.00** KAPPALE ynnä lähetyskulut

2101-A Rantakoivun alla, *valssi*	2103-A Kohti etelää
Myllymäen jenkka	Säkkijärven polkka, *polkka*
2102-A Sulle muistoksi laulu on tää, *valssi*	2104-A Muistoja Suomesta I
Iltatähti, *tango*	Muistoja Suomesta II
	2106-A Syysiltana, *foxtrot*
	Evan polkka, *polkka*

★ Kiirehtikää tilaustanne, että saatte levyvalikoimaanne nämät kuuluisan harmonikkamestarin, ONNI LAIHASEN soittamat levyt.

★ Tilaajan on liitettävä maksu tilauksen mukaan ynnä lähetyskulut, jotka ovat seuraavat Ontariossa lähetettäessä:

2 levyltä .... 25c 4 levyltä 35c
3 levyltä .... 30c 5 levyltä 40c

Muihin maakuntiin lähetyskulut on lähetettävä enemmän.

Me emme vastaa levyjen särkymisestä matkalla.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Torontón yliopistossa pidettiin äskettäin viisi päivää kestänyt päästötilaisuus. Ylempänä olevat tytöt suorittivat fyysillisen terveysopin tutkinnon. Vasemmalta oikealle: Mary MacDonald, Jean McLean ja M. Jane Morrison.

KAHVIA JA REHUKAKKUJA

Uuden Suomen saaman tiedon mukaan Suomi osti jokin aika sitten Brasiliasta 8,200,000 kiloa kahvia. Tästä määrästä saapui huomenna "Auroralla" Helsinkiin 2,800,000 kiloa, jonka purkaukseen satamalakon vuoksi ei ole kuitenkaan vielä voitu ryhtyä. Saapuneesta kahvierästä on osa suunniteltu kortti- ja osa verokahviksi. Toisen kahvierän piti jo ehtiä lähteä Brasiliasta Suomeen. Tällä suurella kahvimäärällä on turvattu kuluvan vuoden korttikahvijakelut. — Mainittakoon, että "Aurora" toi tullessaan myös 3,500 tonnia rehukakkuja.

SUURIA TEKSTIILIMÄÄRIÄ SUOMEEN RANSKASTA

Jokin aika sitten Suomen ja Ranskan välillä solmitussa kauppasopimuksessa on huomattava määrä myös tekstiilejä ja tekstiiliraaka-aineita. Ensiksi mainittuja tuodaan Uuden Suomen saaman tiedon mukaan maahan n. 180 milj. Ranskan frangin arvosta ja viimeksi mainittuja n. 900 tonnia. Tekstiileistä mainittakoon puuvillakankaat, joita varten on varattu 60 milj. frankia ja villakankaat, joita tuodaan 80 milj. frangin arvosta. Edelleen tuodaan silkki- ja keinosilkkikankaita 20 milj. frangin ja erilaisia tekstiilituotteita 5 milj. frangin arvosta. Tekstiiliraaka-aineiden joukossa on huomattavin kuitenkin villa, jota tuodaan noin 250 tonnia.

SALAMA SYTYTTI LEPPÄVIRRAN KIRKON

Sunnuntaina päivällä Leppävirralla raivonneen ankaran ukonilman aikana salama iski klo 14 aikaan Leppävirran kirkkoon, joka syttyi palamaan. Paikalle saatiin nopeasti sammutusväkeä ja kirkon irtaimisto kannettiin ulos. Mm. urut purettiin kokonaan ja sakaristosta tyhjennettiin kirkkokalusto. Ennen kuin palo saatiin sammutetuksi, oli tuli ehtinyt kirkon tornissa tuhota osan kirkon katosta. Suurimmat vauriot aiheutti vesi, joka turmeli varsin pahasti kirkon sisustuksen. Vahingot ovat varsin huomattavat.

Samaan aikaan syttyi myös salaman iskusta läheisyydessä sijainnut pankinjohtaja Hannes Koposen riihirakennus, joka paloi ja sen mukana maatalouskalustoa.

JUOKSIJAIN KUNNON VARMISTUS PIIRIEN KEVÄISILLÄ MURTOMAILLA

Sunnuntaina suoritettiin ympäri maata sekä SVUL:n että TUL:n piirien kevätmurtomaita. [illegible] 12:ssa, TUL:n 15:ssä. Verrattuna viime vuoden osanottoon voidaan olla tyytyväisiä siihen harrastuksen laajuuteen, jonka tämä laji on jälleen saavuttanut. Parisataa lähentelevä osanottajajoukko voitiin havaita useassakin piirissä, mutta Viipurin piirin luku 232 jäi lyömättä.

Vanhoja tekijöitä oli mukana kosolti ja siinä joukossa pistivät esiin jälleen uudetkin tulokkaat. Eräs mielenkiintoisimmista oli Kymin piirissä suoritettu Kyminlaakson sarjassa Ilmari Salminen ikämiessarjassa voitti vanhan tapaansa, tuli ensimmäiseksi [illegible] Hirvelän Jungia. Lahden A. Suuronen, joka viime kesänä saavutti kympillä erinomaisen tuloksen (31.14), mitä kuitenkin jäätiin usealla taholla epäilemään, varmisti itseluottamustaan. Monet muutkin tunnetut nimet esiintyivät allaolevissa tulosluetteloissa.

ONNETTOMUUS JA KATASTROFI

Englannin parlamentin historia kertoo useita Benjamin Disraelin ja William Ewart Gladstonen välisiä yhteenottoja. Disraelin kerrotaan määritelleen eron onnettomuustapauksen ja katastrofin välillä seuraavasti:

Jos Gladstone putoaisi Thamesiin, olisi se onnettomuustapaus, mutta jos jiku kiskoisi hänet ylös, olisi se katastrofi.

FARMARIEN

PÄIVÄPALSTA

Perunan tuhohyönteisiä voidaan kontrolloida DDT:n avulla

Varsinaisilla pelloilla suoritetut kokeet osoittavat, että DDT on niin tehokasta ainetta perunan tuhohyönteisiä vastaan, että perunan kasvattajia kehoitetaan käyttämään sitä ennen muuta, selittää liittohallituksen maatalousdepartmentin hyönteisosaston edustaja W. G. Mathewman. DDT on osoittautunut mainioksi vastamyrkyksi Colorado perunakoppiaisille, perunan kirppukoppiaista (fea hopper) vastaan, perunan kirppukoppiaista (flea beetle) vastaan; erikoisesti ruiskutus on antanut hyviä tuloksia "aphids"-koppiaisia vastaan.

Perunamaassa käytettävä DDT pitäisi sekoittaa sellaisen aineen kanssa mikä ehkäisee kasvihomeen kehittymisen. Ruiskutettavassa muodossa käytettynä DDT voidaan tässä mielessä sekoittaa "bordeaux" seokseen, missä on mikä hyvänsä määrä "kuparia" tai jotakin muuta uudempaa kasvisieni-ainetta, määränä ollen yksi pauna varsinaista DDT:ä 100 gallonaan. Pölynä sitä käytetään 3 prosentin vahvuisena seoksena sopivaan täyteaineeseen, taikka kuparia sisältävänä. DDT:tä ei kuitenkaan pitäisi sekoittaa yhteen kupari-kalkki-pölyn kanssa, sillä tällaisessa seoksessa kalkki vähentää paljon myrkyn tehokkuutta.

DDT:tä on markkinoilla saatavana pölyn muodossa, joko kupariin sekoitettuna tai ilman sitä, valmiiksi käyttökuntoon sekoitettuna. Sitä on myös ruiskutettavassa muodossa, joko ruiskutettavana jauheena tai ruiskutettavaksi sopivana nesteenä ja astioissa on merkitty ruiskeen prosenttivahvuus.

DDT:tä käytettäessä on seurattava samaa ohjelmaa kuin "calcium arsenate" käytössä — myrkytys on aloitettava silloin kun Colorado perunakoppiaiset joukkomitassa munivat. Kolme myrkytystä on riittävän pallon myöhempiä tuhohyönteisiä vastaan, mutta siinä tapauksessa kirppukoppiaisten ja homeen kontrollin vuoksi perunanvarsia pitäisi ruiskuttaa tai pölyttää DDT:llä koko kesän ajan, kunnes varsien päät rupeavat luonnollisesti kuolemaan. Tämä edellyttää 6—8 myrkytystä noin 10 päivän väliajoilla. Parhaita tuloksia saadaan silloin jos pyritään päättävästi ruiskuttamaan tai pölyttämään yhtä hyvin lehtien ala- kuin yläpintakin.

Vilja tulee jauhaa lypsylehmille

Yleisenä sääntönä on, että kaikki vilja tulee jauhaa lypsylehmille. Kokeillut ovat osoittaneet, että lypsylehmillä menee hukkaan lähimain 20 prosenttia viljasta jos se syötetään jauhamatta, sillä lehmät eivät kyllin hyvin pureskele viljanjyviä rikki. Vasikat noin 6 tai 8 kuukauden ikäiseksi pureskelevat viljan rikki, mutta vanhempana eivät.

Lehmät kyllä märehtiessäkin pureskelevat jyviä, mutta kaikki jyvät eivät nouse ylös pureskeltavaksi vaan menevät kokonaisina suolistoon.

Jos siat kulkevat samalla laitumella lehmien kanssa, niin viljaa ei mene hukkaan, sillä siat tonkivat viljanjyvät lehmän lannasta ja kaiken muun sulamattoman ruoan.

Mutta varmin ja paras keino on, että vilja lehmille jauhetaan.

Puutarha-etanain kontrollista

Etanat ovat harmaita tuhohyönteisiä jotka syövät hentojen kasviksien lehtiä, jättäen jälkeensä limaisen viivan lehtiin ja maahan kasvien taakse, selittää maatalousdepartmentin hyönteisosaston edustaja W. G. Matthewman. Ne välttelevät päivänvaloa ja menestyvät parhaiten siellä missä on paljon kosteutta ja kaikkein kiusallisimpia ne ovat sateisen sesongin aikana, viihtyen hyvin kosteissa, varjoisissa nurkissa ja raskaan maan alhaisissa paikoissa. Etanat syövät miltei kaikkia kasviksia, mutta tykkäävät erikoisesti pavuista, lettucesta, kaalista ja kukkakaalista. Ne syövät matalia pyöreitä reikiä tomaatteihin ja syksyllä ne kaivautuvat kelta- ja punajuurien sisälle.

Missä näitä tuhohyönteisiä on, siellä kasvit voidaan suojella siten, että niiden lehdille pölyytetään sammutettua kalkkia, mitä on levitettävä myös kasvin alle maahan auringonlaskun jälkeen, jolloin etanat rupeavat syömään. Sammutettu kalkki on tehokasta vain kuivana ja tästä syystä muutama kevyt pölyytys kolmen tai neljän päivän väliajan perästä on paljon tehokkaampi menetelmä kuin se, että pölyytetään yhden kerran erikoisen vahvasti. Peittäkää (pölyllä) yhtä hyvin lehtien ala- kuin yläpintakin ja peittäkää ympäristön maa sillä tavalla, että etanain täytyy ryömiä kalkin yli kasvisten kimppuun päästäkseen. Tai ruiskuttakaa kasvit perusteellisesti "bordeaux" seoksella. Tämä on etanoita poistyöntävää ainetta ja sillä ruiskuttaen kasvit voidaan suojella etanain hyökkäyksiltä.

"Metaldehyde" ja bräänisyötit ovat antaneet tyydyttävän etanain kontrollin pienissä puutarhoissa, mutta se tulee liian kalliiksi laajemmassa mitassa käyttäen.

Hiehojen siittäminen

Guernsey karjan kasvattajat yleensä astuttavat hiehot niin, että ne poikivat ensi kerran kun ne ovat vähän kolmannella vuodella.

Jos hiehot ovat hyvin kasvaneita niiden lehmäksi saattaminen nuorena on edullista useasta syystä. Hiehojen ruokintaan joutilaina menee aikaa ja kuluu kallista rehua. Jota aikaisemmin ne saadaan tuottamaan, kun ne ovat saavuttaneet riittävän koon, sitä edullisempaa.

Sitäpaitsi, tutkimukset ovat osoittaneet, että hiehot jotka siitetään nuorempana tulevat aina jälkeenpäin helpommasti tiineeksi kuin sellaiset jotka ensi kerralla jätetään vanhempaan ikään.

Yksi vasikka vuodessa riittää

Lehmälle on normalista tuottaa vasikka aina joka kahdentoista kuukauden kuluttua. Koska lehmän kantoaika on 9 kuukautta, lehmä ei tavallisesti tule härilleen ennenkuin noin kolmen kuukauden päästä poikimisen jälkeen. Jotkut lehmät kyllä tulevat kiimaan kuukauden ja kahden päästä, mutta nämä ovat harvinaisempia.

Kunhan vain lehmältä saadaan vasikka aina vuoden kuluttua niin siihen pitäisi tyytyä. Ei siitä ole hyötyä yrittää niitä sen joutuisammin. Mutta turhaa ja hyödytöntä on antaa lehmien olla enemmän kuin vuoden poikimatta.

DDT auttaa vaatteiden säilytystä

Tähän aikaan vuodesta perheenemännät suorittavat asuntojen kevätsiivousta. Yksi osa siitä työstä on se, että pakataan pois villapaidat, päällystakit, vahvat alusvaatteet ja muut talvivaatteet. Koskaan ei tätä tehdä pelkäämättä, että kuinkahan pahaa vahinkoa koit tekevät.

Harvoin nähdään näitä pieniä koita. Jos näette niitä, niin ne ovat hyvin välttteleviä ja niitä on vaikea saada kiinni. Vastoin yleistä otaksumaa aikuiset koiperhoset eivät syö reikiä vaatteisiin sillä ne syövät harvoin mitään. Ne munivat neulanpään kokoisia munia, joita naaras koiperhonen voi tuottaa 100-150 kappaletta. Nämä munat hautuvat toukiksi noin viiden päivän kuluessa ja ne rupeavat heti syömään villavaatteita, höyheniä ja muita paitsi eivät pumpulia ja nylonia.

Kun koit kaikissa vaiheissaan ovat vaatekomeroissa, niin tehokas kontrolli saadaan siten, että ruiskutetaan vaatekomeron kaikki pinnat, nurkat ja raot 5 prosentin DDT:llä ennenkuin vaatteet pannaan sinne — tämä on samaa DDT:tä jota käytetään seinissä ja välikatossa kärpästen tappamiseksi. DDT on kuolettavaa koitoukille ja aikuisille koille jos sitä käytetään ohjeiden mukaisesti.

Jos käytetään hyvälaatuista asuntoruiske-DDT:tä, niin ei ole mitään vaaraa siitä, että se jättää mitään paheksuttavia jälkiä vaatteisiin. Jos vaatteissa on jo koin merkkejä, silloin on paras ruiskuttaa ne DDT:llä ja viedä ne ulos tuuleentumaan. Jos vaatteissa ei ole koin merkkejä, niin silloin ei tarvita muuta kuin vaatekomeron seinien ruiskutus.

Ruiskutuksen jälkeen jää seiniin näille hyönteisille myrkyllinen kerros, joka suojaa vaatteet koko sesongin ajan.

Jääkaapin puhdistus

Baking soda on erikoisen arvokasta ainetta sähköjääkaapin sisältäpäin puhdistamisessa. Sen syövyttävä toiminta poistaa kerroksen, joka pidättää kaapissa ruuan tahrat ja hajut. Se ei jätä jälkeensä mitään omaa hajuaan, joka tarttuisi kaapissa säilytettäviin ruokatarpeisiin eikä myöskään millään tavalla vaikuta ruokatarpeisiin, jotka joutuvat sen kanssa kosketuksiin.

Viikottainen (kaksi kertaa viikossa kesällä) puhdistaminen baking sodan avulla pitää sähköjääkaappinne puhtaana ja tuoreentuntuisena.

Pieni määrä baking sodaa vaatekappaleeseen levitettynä tai pieni kourallinen kylmään veteen sekoitettuna riittää keskikokoisen sähköjääkaapin sisustan puhdistamiseen.

Tärkeätä on myöskin pestä perusteellisesti jääpalojen valmistus astiat joka kerta kun sulatatte jääkaappinne. Niiden puhdistamisessa käytetään samaa baking soda sekoitusta.

Mitä kasveja tulee kylvää

Jos ette ole vielä päättäneet mitä juurikasveja aiotte kylvää, tässä on North Dakotan maatalousopiston luennoitsijan Harry Gravesin esitys. Hän suosittelee kahdeksaa eri kasvia, ja esittää syyt miksi niitä tulee kylvää. Tomaatti, maissi, pavut, keltajuuret, punajuuret, kaali, vihannekset, peruna ja kurpitsa ovat kahdeksan tärkeintä kasvia ja niistä saadaan enimmän ravintoa, verrattuna siihen aikaan ja työhön jota täytyy käyttää niiden syötäväksi valmistamisessa, sanoi Graves.

Graves asettaa tomaatit ensimmäiselle tilalle sen tähden, että niistä saa enimmän ravintoa ja niitä voi kasvattaa hyvin pienellä alalla suuret määrät. Ne ovat hyviä syödä ja niissä on paljon tärkeitä vitamiineja.

Yhtä maissilajia olisi kylvettävä kolmessa eri istutuksessa, muutama päivä väliä, että niitä riittää pitemmäksi aikaa syksyllä syödä.

Papuja voidaan kylvää viittä tai kuutta eri lajia. Soijapavuissa on puolitoista kertaa niin paljon proteinia ja 12 kertaa niin paljon rasva-aineita kuin tavallisissa pavuissa.

Keltajuurissa ja punajuurissa on suuret määrät tärkeätä A-vitamiinia, ja keltajuuria on helppo säilyttää kellarissa läpi talven. Keltajuurien ja punajuurien varsia voidaan syödä vihanneksien asemasta. Punajuuria voi helposti pikkelöidä tai muuten purkata.

Kaalia voidaan käyttää monella eri tavalla, mutta aikaisin kylvetty kaali tulee syödä maalta, sillä se pilaantuu jos se viedään kellariin säilytettäväksi.

Swiss chard, lehtikaali (salaatti) ja spinaatti ovat hyviä vihanneskasveja, selittää Graves. Istuttakaa kolmisen bushelia perunoita kutakin perheen jäsentä kohden.

Talvikurpitsa on erittäin tärkeä kasvi, sillä sitä voi säilyttää kellarissa läpi talven ja siitä voidaan valmistaa useamalla tavalla syötävää.

Herneitä ei ole lueteltu näiden suositeltujen kasvien joukkoon sen tähden, että ne tarvitsevat paljon enemmän ja huolellisempaa hoitoa vaikka niissä tulee vähemmän ravitsevaa ruokaa kuin muista kasveista. Niiden kasvattamiseen kulutettu aika voitaisiin käyttää paljon edullisemmasti yllä mainittujen kasvien viljelemiseen.

Maiju Lassilan kääntymys

Tapahtuiko se ennen vallankumousta?

Kirj. Klaus U. Suomela

Toukokuun 21 päivänä, tuli kuluneeksi 30 vuotta Maiju Lassilan Irmari Rantamalan järkyttävästä kuolemasta.

Luokkasodan jo päätyttyä hänet yhdessä lukuisten muiden Helsingissä vangittujen "kapinallisten" kanssa lähetettiin "valtiorikosoikeuden" tuomitsemana viemään Santahaminan sorakuopan reunalle teloitettavaksi. Kertoman mukaan tämä nykykirjallisuutemme suurin humoristi yritti vielä viime hetkellään vetää saattajiaan nenästä hyppäämällä laivan laidan yli uidakseen pakoon tai — mikä on luultavampaa — päästäkseen nopeammin kärsimyksistään. Viimeksimainittu tarkoitus tulikin saavutetuksi — vartijat avasivat tulen, ja hetken kuluttua kirjailija nostettiin ruumiina takaisin laivan kannelle.

Yleinen käsitys on, että Maiju Lassila-Irmari Rantamala olisi "vaihtanut värinsä" vasta vallankumouksen aikana. Oltuaan aikaisemmin "suomettarelainen", vieläpä suomalaisen puolueen agitaattorikin, hän yhtäkkiä vallankumousvuosina 1917 ja varsinkin 1918 muka kiihkoutui kirjoittamaan väkevähenkisiä vallankumousartikkeleitaan tai teräviä satiirejaan näiden vuosien "Työmiehen" palstoille.

Asia ei kuitenkaan ole aivan näin. Suoritettuaan kansakoulunopettajantutkintonsa 1891 ja toimittuaan pedagogin alalla eri kouluissa saman vuosikymmenen loppuun Maiju Lassila, eli — kuten hänen alkuperäinen porvarillinen nimensä kuului — Algot Tietäväinen, siirtyi Pietariin. Jo tätä ennen hän oli osallistunut jonkin verran työväenrientoihin Viipurissa. Mutta Pietarissa olonsakin aikana, jota kesti vuoteen 1904, Tietäväinen joutui tekemisiin vallankumouksellisen sivistyneistön ja työväen kanssa, mikä erinomaisesti kuvastuu hänen "Harhama"-teoksensakin pursuvilta sivuilta. Tuskin lienee siis epäilystä siitä, etteikö hän kotimaahansa palattuaankin ollut saman pietarilaisen vallankumouksen hengen läpitunkema. Mutta vanhat kasvatukselliset tekijät ja kansallisvallankumouksellisesta fennomaniasta juontuvat psykologiset syyt, jotka olivat 1900-luvun taitteessa johtaneet monen muunkin nuoren kulttuurimiehemme ensin työväenliikkeeseen ja sitten vanhaan suomalaiseen puolueeseen, tempasivat nähtävästi olojamme tarkemmin tuntematoman Maiju Lassila-Irmari Rantamalankin aluksi samaan suomettarelaiseen piiriin. Kuvaava on, että hänen työnvälittäjänäänkin tähän puolueeseen oli puolueen silloinen sihteeri, "vanha tuttu" K. N. Rantakari, joka kymmenkunta vuotta Rantamalaa nuorempana oli kuitenkin itsekin jo ehtinyt läpikäydä saman muodonvaihdoksen, kohoten sittemmin erääksi suomettarelaisuuden vankimmaksi tukipylvääksi vielä 1930 luvullakin. Saattaa olla mahdollista, että juuri tämä Rantakarin suorittama Rantamalan harhautus, mikä moneksi vuodeksi kytki tämän suomettarelaisiin ja avasi lopulta hänen silmänsä näkemään sanotun puolueen koko mädännäisyyden, oli vaikuttavimpana syynä siihen, että Rantamala myöhemmin juuri Rantakarissa näki henkilöistyneimmän kapitalistivihollisensa.

Tämä katkeruus alkoi Rantamalassa ilmetä jo ennen vuoden 1916 eduskuntavaaleja, joten näiden seurauksena ollut sosialidemokraattien ensimmäinen ja viimeinen vaalivoitto historiassamme ei suinkaan ollut houkuttelemassa häntä voimakkaamman puolelle.

Keväällä sanottuna vuonna Rantamala toimi Kokkolassa ilmestyneen suomettarelaisen "Kokkola"-lehden toimituksessa ja tyylistä sekä asiasisällöstä päätellen kirjoitti siihen monilla nimimerkeillä ("R", "Tupakka-Jussi" ja ainakin alussa myös 'Kokkolan Kalle', vaikka viimeksimainittu nimimerkki Rantamalan karkoituksen vuoksi myöhemmin muuttuikin toisen kynäilijän käyttämäksi).

Huhtikuun 13 päivänä 1916 (enteellistäkö: samana huhtikuun 13 päivänä kaksi vuotta myöhemmin Maiju Lassila-Irmari Rantamala joutui punaisena "kapinallisena" Helsingissä vangiksi?) nimimerkki "R" (antamala) kirjoitti tuossa suomettarelaisessa "Kokkolassa" mm. seuraavat sanat:

"Ne olivat jonkinlaisia ihanan aamun päiviä, ne ensimmäisen eduskunnan vaaliajat. Kaikki toivoivat. Kaikkien silmiin sarasti uusi rusko. Mutta ihanat toiveet eivät toteutuneet, onko syy sitten sysissä tai sepissä. Olisi väärin sanoa, että odotetun päivän sijasta tulikin yö. Ei. Pahemminkin. Tuli aika, jossa ei ole eloa, vaan ainoastaan tyhjyyden tuntua . . ."

Ja hän lisäsi: "Yksi niitä kipeitä asioita, joissa yökään ei ole tullut aamua korvaamaan, on torppariasia. Itse asiassa siinä ollaan nyt polvillaan omien tekojen ja tekemättä jättämisien edessä, ja luulen, että yksi ja toinen niistä muinaisen aamun uneksijoista on verestyvin povin nähnyt asian viimeiset näytökset . . .

Pohjanmaan miehet! Vapauttakaa rohkeus, itsenäinen ajatus ja työ, ja asiat alkavat luistaa! . . . Vähillä sanoillanne tulee olemaan suurempi voima kuin luulettekaan, jos vain päättävästi lausutte . . .!"

Saman kuun lopulla hän vielä muutamin karrikoivin piirtein esittää suomettarelaisen puoluekokouksen menot, josta hänellä oli välitön kokemus:

"Kutka sitten muodostavat (suomettarelaisen — kirjoittaja) puoluekokouksen? Vastaus: valitut. Ne valitsevat jotkut kaupunkien seurat . . . jotka kokoontuvat yhteisiin kahvym. seuroihin. Joka tietää, mitä sihinää ja suhinaa noidenkin pikkujoukkojen keskuudessa on, ettei vuohi pääsisi lammasten joukkoon, kai tietää, minkä arvoinen tuo "edistys" on. Siitäkin sipinää ja supinaa johdetaan Helsingin ja Vaasan kahviseuroista . . ."

Ja vielä: "Sanokaa", huudahtaa tämä vallankumouksen tuskissa jo vikuroiva suomettarelainen omassa lehdessään, "mikä arvo on moisella puoluekokouksella. Eikö se ole maskeraadi? . . . Se on tässä elämänvalheen maassa siinnyt kukka, jota tervevaistoinen kansa karttaa. Sinne seulotut ja sihdatut 'edustajat' ovat pelkkiä pitkä- ja laihakaulaisia hanhia, jotka on raahattu hanhimarkkinoille kaakattamaan siellä kurjan aamenensa.

Asetettakoon sen hanhilauman eteen musta, sarvipää belsebuubi ja sanokaa: tämä on enkeli Gabriel, sillä puolueen johto on niin päättänyt, ja lauma kurottaa pitkät kaulansa ja kaakattaa: hyväksytään."

Selvää on, ettei tällainen irvokas kuvaus kapitalistisesta demokratiasta — vieläpä kuvaus omassa porvarillisessa lehdessä — jäänyt Helsingissä huomiotta. Uuden Suomettaren "Matti" urahti parikin kertaa alkaen tervailla omaa miestään, ja puolueessa ryhdyttiin ilmeisesti jo toimenpiteisiin Rantamalan suistamiseksi "Kokkolan" pakinoitsijan paikalta.

Mutta tämä sai kuitenkin vielä tilaisuuden huudahtaa Pohjanmaan miehille ja naisille (27. 4):

"Ja kansan miehet! Lyökää nyrkki pöytään ja lyökää niin että jysähtää, ja sanokaa seis . . . Huutakaa: tuli on irti. Ja minä haluan nähdä kuka astuu sitä sammuttamaan, jos sen huudatte . . . Ottakaa ennen kaikkea omaa puoluettanne varten varsiluuta käteenne ja lakaiskaa sen nurkista armotta roskat pois.

Lyökää sitä juuri sillä puhdistavalla tulella ja lyökää, kuten lyö Pohjanmaan mies, ja me saamme elämän valheen sijalle valoa, kahviseurojen sijalle luonnopostelujen ja juorujen sijalle luovaa työtä, hanhimarssien sijalle elävää tointa . . ."

Arpa oli Irmari Rantamalan kohdalta heitetty. Vielä kuukausi pari ja hänen kapinoitsevat kirjoituksensa häipyivät suomettarelaisen "Kokkolan" palstoilta. Ja vielä vuoden verran, niin "Työmiehen" yleisön osastoon ilmestyi ja sarja Irmari Rantamalan tulisia "Porvarikirjeitä" retoomuksin, etteivät ne enää saa sijaa porvarilehdistössä.

Rubikon oli ylitetty, sillat takana poltettu. "Totuuden nimessä" alkoi nyt taistelu, jonka päättymisestä hänen osaltaan on kulunut 30 vuotta.

Suom. lapsi hukkui

Port Arthur, Ont. — Kahden ja puolen vuoden ikäinen Arvo A[illegible] hukkui viime torstaina Nola[illegible] kotinsa läheisyydessä olevaan joke[en]. Etsijät löysivät pojan ruumiin.

DDT menettää tehokkuutensa

Kun DDT hyönteismyrkky tuli markkinoille ja tuotti hyviä tuloksia, tultiin siihen käsitykseen, että hyönteismaailma on lopultakin lyöty. Kun DDT myrkkyä oli käytetty muutama vuosi, alkoi ilmestyä hyönteisiä, joihin se ei enää tehonnut. Luonto on jatkuvasti kehityksenalainen. Se kehittää myöskin vastustuskykyä.

ROTHSCHILD'S Auto Supplies

317 Bay St. Phone 198[illegible]

PORT ARTHUR, ONT.

★

Me voimme nyt asettaa paik[illegible] leen jokaisen auton osan, jo[illegible] ostatte meiltä.

Maksut ovat hyvin alhaiset, s[illegible] meidän firmanne tarkoitus [illegible] myydä teille paraslaatuisimpia [illegible] ton osia ja pitää hinnat alhai[illegible] pana piirissämme.

Säästätte ostaessanne auton [illegible] meidän hyvin halvoilla hin[illegible] lamme, sekä myös työpal[illegible] asettaessamme osat paikoilleen.

ROTHSCHILD'S AUTO SUPPLIES

YKSI JÄSEN . . . YKSI ÄÄNI . . .

WORKERS' CO-OP ON KANSANVALTAINEN LIIKELAITOS

. . . Olkaa osuustoiminnan kannattaja!

...ntymys
...umousta?

...erliinin barrikaadeilla ...uonna 1848

...toriallisen tapahtuman mukaan kirj. Karl Grunberg

Kirjailija Karl Grunberg on eräs Saksan pelottomimpia ja johdonmukaisempia työläiskirjailijoita. Hän on 36-vuotias ja aina kuulunut ...okkatietoisen marxilaisen työväenliikkeen poliittisesti aktiivisiin kirjailijoihin. Käsityöläisperheessä kasvaneena hän oppi jo nuoruudestaan ...htien tuntemaan puutteen, ja samalla myös yhteiskunnallisen ja poliittisen taistelun välttämättömyyden. Grunberg on itsekin työläinen, ...än aloitti kirjallisen uransa kirjoittamalla työväenlehtiin työläisten ...lämää käsitteleviä reportaasheja. Ennen Hitlerin valtaan tuloa hän ...ai tunnustusta romaanillaan "Palava Ruhr". Se on suurenmoinen ku...aus Ruhrin työläisistä, jotka taistelevat yhtenäisyytensä puolesta hiili...aroonin taantumuksellisia hajoitusyrityksiä vastaan. Romaani poltettiin Hitlerin poltoroviolla, mutta seurauksena tästä se käännettiin yhä useammalle kielelle. Mm. Neuvostoliitossa sitä painettiin 400.000 kappaletta ja siitä valmistettiin siellä elokuva. Hitlerin valtaan tulon jälkeen ...äi Grunberg Saksaan fasismin vastaisena taistelijana työskennellen "...jää maahan ja vihaa rehellisesti" tunnuslauseensa mukaan. Eri suh...eiden avulla hän onnistui saamaan julkisuuteen kuvauksen Saksan ...asistien raakalaisuuksista. Myös hänen oli koettava keskitysleirien helvetinkauhut. Siellä hän tapasi mm. Carl von Ossietzkyn. Suurta puu...etta kärsien hän kesti Saksan yllä vallitsevan yön. Hän on saanut ...okea raskaita kärsimyksiä, mutta nyt hän osallistuu kiinteästi raken...nustyöhön Saksan itäisellä vyöhykkeellä. Parhaillaan hän kirjoittaa ...suurta yhteiskunnallista romaania neljän sukupolven kohtaloista, joi...den taustana ovat poliittiset ja taloudelliset taistelut. — Friedrich Ege.

...iiden katselijoiden joukossa, jotka ...upäivisin seuraavat Berliinin ...mmerstrassella ensimmäisen täy...isen romuvaunun vaihtamista ...jään, seisoo joka päivä muuan ...ilyttävännäköinen valkopartainen ...ra. Puhdistustöissä oleville naisille ...hän on jo hyvä tuttu ja heillä on ...ana aikaa vaativan vaunujen siirtä... kestäessä keskustella puheliaan ...ukseen kanssa monista mielen...toisista asioista. Hän osaa kertoa ...htovasti vanhasta Berliinistä, jossa ...syntynyt ja kasvanut. Nykyäänkin ...asuu tässä lähellä eräässä raunio...ossa.

...hänen saapuessaan tänään keskus...evat naiset parhaillaan suunnitel...sta, jonka mukaan Jägerstrassen ...i muutettaisiin Erich Zinna-ka...ksi. Vanhus kuuntelee hetken ja ...kaa sitten: "Te vanhat ihmiset ...maan nauratte, mutta Erich Zin...n olen itse, niin sanoakseni, mel...n tuntenut!". Naiset katselivat toi...sa... Sitten he kuin käskystä ...skahtavat nauramaan. "Mutta ...ri, tuhatkahdeksansataa neljäkym...mäkahdeksan? Silloinhan te olitte ...lä haikaran hoivissa!"

"Aivan oikein", vastasi vanhus vei...kamaisesti hymyillen, "mutta mi...hän sanoinkin vain 'melkein'. Mut...siellä meillä Friedrichgrachstrassel...asui eräs vanha herra Reiche, joka ...yöskin oli seisonut Jägerstrassen ...rikaadeilla. Hän on minulle usein ...tonut, kuinka Erich Zinna kaatui. ...s haluatte, kerron vuorostani tapah...man teille".

...osko naiset halusivat! Sellainen ...ina, jonka kertoo sata vuotta sitten ...steluissa mukana ollut, ei ole joka...äistä kuultavaa. Vanhus nojaa ...stuneisiin rautakiskoihin ja ryhtyy ...omaan. Epäilemättä hän kertoo ...inan samoin sanoin kuin on kuul...sen vanhalta ystävältään. Kuuli...lla on sellainen tunne kuin heille ...puhuisi välittäjä, vaan silminnäki...

"Olin silloin vielä sellainen 13-vuo...s pojanmaskali. Mutta olin ensim...inen kiusaamaan sotilaita, joita nä... paljon jo viikkoja aikaisemmin. ...hdessäni upseerin huusin hänen ...räänsä:

Kadetit, kadetit, teuraselâinraukat!
Housuihin puetut, rehua vailla.
Kaulukset korkeat, kaluunat kultaa.
Vatsat tyhjät, ei ruokaa lähimailla!

Hahaha... mieluiten he olisivat syö...et minut elävänä, mutta Ludvig ...si juosta. Asuimme silloin Kronen...assella avainseppä Glasewaldin ta...sa. Hänellä oli kisällinä poikansa ...o ja oppipoikana Erich Zinna. Ot...oli yhdeksäntoistavuotias, Erich ...ri seitsemäntoista täyttänyt. Erich ...ystäväni ja soitteli kelloja Trinita...-kirkossa. Usein hän otti minut ...kaansa torniin.

Kun minä maaliskuun 18 päivänä ...8 päivällisen jälkeen kannoin san...lla astianpesuvettä ulos, lennähti ...väni eteeni kuin tykinsuusta am...tuna, kädessään puukengät ja ...taa minulle: "Lude, nopeasti mu...e torniin soittamaan hälytyskel...a Schlossplatzella ovat taas ampu...t ihmisiä. Nyt alkavat asiat men...zuten Pariisissa, kaikkialla raken...aan barrikaadeja!"

...o niin, tämäpä oli jotakin äitini ...alle. Panin sangon oven taakse ja ...din kuin henkeni edestä juokse...an tornille. Seuraamme liittyi mat...la muitakin poikia. Mukaamme ...a Glasewaldin Ottokin, joka juuri ...lähannut isoisältään metsästyspys... Nousemme tapuliin kolmisin. Kel...kajahtavat yläpuolellamme niin, ...mme tajua omia sanojamme. Ne ...t soi juhlavasti "bim-bam" niin...n tavallisesti, vaan hyvin kiihke... "bimmbamm — bimmbamm". Oli ...a sunnuntaipäivä — saattoi nähdä yli koko Friedrich- ja Dorotheenstadtin. Ihmiset juoksivat kaikkialla levottomina ja kiihtyneinä. Ja Kronen-, Mohren- ja Traubenstrassella rakennettiin barrikaadeja. Mutta Santarmintorilla seisoi myös paljon sotilaita. He olivat asettaneet Charlottenstrassen kulmaukseen tykin, joka tulitti Taubenstrassen katusulkuja niin, että maa tärisi.

Yhtäkkiä viittaa Zinna Jägerstrassea kohden. Siellä oli vain heikko barrikaadipahanen ja mikä parasta: ei ainoatakaan ihmistä. Lienevät kaikki juosseet Taubenstraselle, koska sotilaat aloittivat siellä hyökkäyksen. Mutta parhaillaan juoksi Jägerstrassea ylöspäin suuri joukko kypäräpäitä, jotka halusivat tukea Taubenstrassella olevia tovereitaan vastustajan selustasta käsiin. Me vain vetäisimme henkeä ja sitten kierreportaita alas — pikemmin pudoten kuin juosten. Alhaalla sanoo Glasewald: "Lude, juokse voimiesi takaa Taubenstraselle ja kerro siellä mitä olet nähnyt. Samassa hän rientää ase kädessään Kanonienstrassea pitkin Jägerstrasselle, Zinna tempaa erään nuorukaisen kädestä vanhan miekan ja syöksyy Oton perään.

Minä kiidän Taubenstrasselle. Kuulat vinkuvat usein aivan korvieni ympärillä. Pääsen kuitenkin onnellisesti barrikaadille, joka on rakennettu kaksikerroksiseksi ja jonka takana yhä rakennettiin. Ylhäällä, vastakkaisella puolella seisoo ylioppilas ja heiluttaa punamustankeltaista lippua — kauhtuneita preussilaisia sateenkaarenvärejä. Barrikaadin takana makaavat porvariampujat ja tähtäävät niin tarkkaan kuin olisivat kuninkaallisissa ampumakilpailuissa. Kaikkialta ikkunoista kuuluu pauketta ja ylhäällä lentää massoittain vanhaa rojua seinämiä vastaan painautuvien kypäräpäiden päälle. Heidän vastustajansakin seisovat hyvin suojattuina, varustettuina kirveillä, miekoilla, pistimillä ja heinähangoilla. Tämä kaikki siltä varalta, että sotilaat pääsisivät murtautumaan suojusten läpi.

Mutta minulla ei ole aikaa töllistelyyn. Näen tuolla ovensuussa professori Belamidtin — Dorotheen kimnaasista — keskustelemassa Leipzigenstrassen leipurin Hahnen kanssa, joka on pukeutunut suojapukuun. Hänen vieressään on eräs sepän oppipoika, jonka tunnen myös ulkonäöltä. Professori nojaa miekkaan, Hahn leipurinlapioineen on puolustuspäällikkönä, ja seppä on ottanut kirveen mukaansa. Minä mietin: heillä on varmasti määräysvaltaa, ja niinpä annan tiedoitukseni tulla.

Ensin kaikki kolme kalpenevat. Huutavat sitten kokoon noin kolmekymmentä miestä ja sitten myrskytahtia Jägerstrasselle. Minä hyppelen edellä näyttäen oikotietä pihojen ja talojen kautta, ettei heidän tarvitse kulkea Kanonienstrassen kiertotietä. Tämä olikin hyvä, emme olisi saaneet tulla minuuttiakaan myöhemmin.

Kun sotilaat olivat kahdenkymmenen askeleen etäisyydellä, ryhtyivät Glasewald ja Zinna hetkeäkään epäröimättä hyökkäykseen. Ensimmäiseksi ampui Otto.., mutta huutaa heti perään: "Voi käteni!" Jotakin on vinossa, hänen on pakko perääntyä. Eräs upseeri on jo barrikaadin edessä ja yrittää lävitse. Mutta Erichini juoksee esille ja lyö häntä tylsällä miekalla leukaan niin, että kypärän ketjut katkeavat ja hän vierii katukiville rautalakkinsa viereen. Sotilaat peräytyvät täysin ymmällään ja ampuvat nopeita laukauksia. Mutta eivät osu Erichimme, hän on ajoissa suojautunut. Samassa hän juoksee kuitenkin jälleen esille joustavin askelin — seitsemäntoistavuotias, miekkansa kanssa, aivan yksin, puolta sotilaskomppaniaa vastaan! Mutta sitten osuu yksi laukaus hänen vatsaansa. Hän puristaa molemmin käsin otsaansa ja vaipuu läheiseen porttikäytävään.

Samalla hetkellä tulemme me ja miehitämme barrikaadin. Nähtyään meidät lähtivät preussilaiset karkuun. Me pidimme barrikaadin hallussamme koko yön ja seuraavan päivän aselepoon asti. Kun sitten näin Erich Zinnan, oli hän jo kuollut. Hän lepää yhdessä muiden sankareiden kanssa Friedrichshainilla. Kohta syntyi laulu, josta muistan vain ensimmäisen ja viimeisen säkeen:

Minun veljeni Friedrichshainilla,
teille omistan tämän lauluni.
Sillä te taistelitte urhoollisesti
minun ja kaikkien vapauden
puolesta.

Kun viimeiset hetkeni koittavat,
[illegible]
täyttyvän.

Värisevällä, vanhalla äänellä kertoja puoleksi lauloi, puoleksi lausui säkeet. Puhkuen saapui juna tyhjin tavaravaunuin vaihtopaikalta ja vanhus [illegible] "Niin, nyt te siis tiedätte, kuka oli Erich Zinna, hän [illegible] elämänsä vapauden ja demokratian puolesta."

Naiset pyyhkivät silmiään ja tarttuivat jälleen lapioihinsa. Yksi huomauttaa katkerana: "Nuorukaisparan olisi pitänyt tietää, mitä demokratiastamme tuli ja miltä Jägerstrasse tänään näyttää."

"Oliko se mitenkään Erich Zinnan ja muiden silloin kaatuneiden syytä? Ellemme me ja isämme olisi olleet niin tyhmiä ja raukkoja, ja jos poikamme olisivat taistelleet vapauden tähden puoliksikaan niin urhoollisesti kuin Hitlerin tähden, niin silloin... No jaa, silloin ei meidän tarvitsisi lapioida vanhaa Berliiniämme vaunuihin. Olan takaa me, vanhat akat, täytämme nyt vaunut Erich Zinnan muistoksi erikoisen hyvin!"

Vanhus on yht'äkkiä kadonnut kuin ilmestys menneiltä päiviltä. Ahkerasti lentävät lapiot ja heiluvat kuokat. Aivankuin vieläkin seisoisi paikallaan Trinitatiskirkko ja sen kellot soittaisivat hälytystä barrikaadien rakentamiseen, vapauden ja demokratian puolesta.

— Portugali ja Espanja ovat suurimpia korkin tuotantomaita maailmassa.

— Bahamalla on tavattu 1,200 paunan painoisia kilpikonnia.

"Äidin perintö" esitetty Vancouverissa

Vancouver, B. C. — CSJ:n Vancouverin osaston näyttelijät esittivät kuluneen kuun viimeisenä sunnuntaina yllämainitun näytelmän varsin onnistuneesti. Sisältönsä puolesta on "Äidin perintö" hyvä työväen näytelmä, antaen läpileikkauksen nykyisestä yhteiskunnasta jossa on tavattoman paljon korjaamisen varaa. Valuri Farrelin perheen keskuuteen on keskitetty koko näytelmän sisältö, antaen katsojalle ajattelemisen aiheita. Ohjauksesta olivat huolehtineet Fanny ja Arttu yhteisvoimin. Se seikka, että he olivat vetäneet nuorta voimaa mukaan onkin laskettava suurimmaksi voitoksi ja mielenkiinnolla seurasimmekin heidän tulevaisuuden näyttelijäin mukanaoloa. Fanny huolehti lavastuksesta tunnollisella tavalla, joka antoi esitykselle hyvän taustan. Kaikkien toverien yhteistyöskentely antoi kin kokonaisuuden jota nautinnolla seurasi.

Isä Farrelin osa oli **John Grohnin** tottuneissa käsissä. Hän antoi hyvän kuvan tästä perheenpäästä, joka oli joutunut onnettomuuden uhriksi valurin ammatissaan. Daisy, edellisen vaimo, **Mandy Ranta**, esitti äidin osan antaumuksella. Näytti aivan kuin hän olisi eläytynyt osansa todellisuudessa. Osaston puolesta annettiin hänelle kukkia kauniista esityksestä, sillä tämän näytelmän sieluna osoitti ja lisäksi kunnioittaen hänen vaatimuksen työläisäitejä joka kasvattavat lapsiaan samoin kuin tämän näytelmän äiti. Toisia näyttelijöitä ei tällä teolla suinkaan aliarvioitu sillä monta kukista, pääsi kovin perhe osalliseksi. Johnnyn, vanhimman veljen osan näytteli **Art Siven**. Tuntemattoman mitä siinä tulkittiin oli jo ennestään hänelle läheistä, tämänkaltaista harjoituksista. Hyvä suoritus. Helen, edellisen morsian, **Irey Kasper** — uusi tuttavuus meidän näyttämöllämme. Hänenkään esityksestään ei ole muuta kuin hyvää sanottavaa, liikehtimisen varma tulkinta oikean osuutta, loppukohtauksessa kerrassaan mainiota. Richard, keskimmäinen veljeksistä, **Kalervo Ketolan**, näimme myöskin ensi kerran. Tulikaste on suoritettu loistavasti Kalervo, toivomme näkevämme sinut pian uudelleen, sillä antaumuksella suoritti tehtävänsä. Äidinkielikin on jo seuraavalla kerralla paljon helpompaa. Hazel, edellisen morsian, **May Rauvala**, näytteli turhamaisen ja itsekkään nousukkaan osan kuin vanha tekijä. Suomen kielikin on hänellä koko hyvä vaikka tämä oli hänen toinen kertansa suomalaisessa näytelmässä. Hyvää jatkoa vain. Paulin osa oli myöskin nuoren toverin **Ken Wartien** esitettävänä. Miellyttävä nuorukainen, hänen esityksensä oli hyvä. Osa oli lyhyt vaan jätti miellyttävän tunteen, ei ollut ollenkaan ihme jos hänen menetyksensä koskikin niin äidin sydämeen. Annien palvelijattaren **Martha Johnsonin** puheenvuorot olivat katsomon mieleisiä, sillä hän sai tämän tästä suosionosoituksia. Esitys oli kaikinpuolin asiallinen. Kuiskaajan vaativan tehtävän suoritti **mrs. Antti Grohn** tunnollisesti. Yleisöllä ei ollut aavistusta mitä hän sanoi, mikä sinänsä on korkein arvolause tässä tehtävässä. Näyttelijät muistivat myöskin olla katsomatta kuiskaajaa. Kuiskaajan "vahtaaminen" onkin yksi suurimpia näyttelijän virheitä.

Tässä on nyt lyhyesti sanottu jokaisesta esiintyjästä. Yhteisnäyttely oli sujuvaa joka tekikin kokonaisuuden ehjäksi. Ajatuksen täydennykseksi oli sovitettu toisen näytöksen loppuun laulu "Älä itke äitini", jonka lauloi Sylvia Saxberg niin kauniisti, että moni silmäkulma kostui katsomossa. Lopussa kuului näyttämöltä Kansainvälisen laulu, joka loihti juhlavan tunteen. Kaikukoon lämmin sana jokaiselle toverille joka oli mukana auttamassa tämän illan onnistumista. Yleisöä oli kohtalaisesti seuraamassa esitystä ja uskomme jokaisen lähteneen tyytyväisin mielin tästä tilaisuudesta. — Näyttämöterveisin M. S-ri.

Miten säätä nykyään ennustetaan

Kirj. fil. tri Matti Franssila

Nykyaikainen säänennustus perustuu pääasiassa n.s. norjalaisen koulukunnan saavuttamiin tuloksiin. Tämän koulukunnan perustaja on norjalainen meteorologi Wilhelm Bjerknes, joka ryhtyi ratkaisemaan säänennustuskysymystä tämän vuosisadan alussa tarkasti fysiikan lakeihin nojautuvin menetelmin. Tämän koulukunnan huomattavimpia edustajista mainittakoon Jack Bjerknes, ruotsalainen Tor Bergeron sekä suomalainen Erik Palmen, joka äskettäin on nimitetty Suomen Akatemian jäseneksi.

Norjalaisen koulukunnan käsitys säiden muodostumisesta ja sään muutoksista muistuttaa jossain määrin vanhaa kalevalaista käsitystä. Kun muinaiset suomalaiset antoivat eri tuulille erilaisia ominaisuuksia, puhuvat norjalaiset eri ominaisuuksilla varustetuista ilmamassoista. Jokainen tietää, että etelätuulet ovat tavallisesti suhteellisen lämpöisiä, pohjatuulet taas kylmiä. Ja tämähän on varsin luonnollista, sillä etelätuulten mukana virtaa maahamme lämmintä etelästä kotoisin olevaa ilmaa, kun taas pohjatuulet tuovat meille arktisilta alueilta kylmää ilmaa. Myös länsi- ja itätuulet eroavat ominaisuuksiltaan. Talvella länsituulet tuovat meille Atlantilta lauhaa ja kosteaa merellistä ilmaa (Suomesta puheenollen), itätuulet taas kylmää ja kuivaa ilmaa Venäjän ja Aasian mantereelta. Kesällä on tilanne päinvastoin. Silloin lännestä tulee suhteellisen viileää, idästä taas lämmintä ilmaa.

Ilmamassojen ominaisuudet riippuvat siis aivan olennaisesti siitä, minkäläisella alueella ne ovat syntyneet. Niinpä ne jaetaankin maantieteellisen syntyalueen alkukodin mukaan kolmeen pääluokkaan, nimittäin arktiseen, polaariseen ja troopilliseen ilmaan.

Arktinen ilma syntyy ikuisen lumen ja jään peittämillä arktisilla alueilla. Se on alunperin hyvin kylmää ja sisältää verraten vähän vesihöyryä. Virratessaan etelään päin lämpimämpiä alueita kohti se lämpiää jonkin verran ja imee itseensä lisää kosteutta, mutta vielä meille saapuessaankin se on suhteellisen kylmää ja kuivaa. Arktinen massa on hyvin puhdasta. Ilma on kuulakasta ja taivas näyttää tumman siniseltä.

Polaarinen ilma syntyy 50:n ja 70:n leveysasteen välisellä alueella, siis suunnilleen meidän leveysasteillamme. Sen ominaisuudet vaihtelevat huomattavasti riippuen siitä, onko se syntynyt alueen etelä- vai pohjoisosissa, ja onko se syntynyt merellä vai mantereella. Polaarinen ilma saattaa senvuoksi esiintyä meillä sekä suhteellisen lämpöisenä että kylmänä ilmamassana.

Troopillinen ilma on kotoisin subtrooppisten korkeapaineiden seuduilta noin 30:n ja 40:n leveysasteen väliseltä alueelta. Tämä ilmamassa on meidän kannaltamme aina lämmintä ja sisältää runsaasti vesihöyryä. Siinä on paljon epäpuhtauksia, kuten pieniä suolahiukkasia ja mineraalitomua. Ilma on sen vuoksi autereista ja taivas on vaalean sininen. Varsinkin syksyllä ja talvella ilmamassassa esiintyy usein tihkusadetta ja sumua.

Tuntuisi ehkä luonnolliselta, että ilman ominaisuudet muuttuisivat vähitellen siirryttäessä ilmamassasta toiseen. Näin ei kuitenkaan yleensä ole asian laita. Useimmiten muodostuu kahden eri ilmamassan välille kapea raja-alue, jossa säätekijät muuttuvat nopeasti. Nämä ilmamassojen rajat ovat loivia kaltevia pintoja, sillä kylmempi ja raskaampi ilma lepää kiilamaisena lämpimämmän ja kevyemmän alla. Tällaisia eri ilmamassojen välisiä rajapintoja sanotaan rintamapinnoiksi. Sitä aluetta taas, jota pitkin rintama leikkaa maanpintaa, nimitetään lyhyesti rintamaksi.

Rintaman molemmin puolin olevilla ilmamassoilla on useimmiten erisuuntainen virtaus. Jos lämmin ilma virtaa kylmemmän ilman alueella työntäen tieltään kylmän ilman kiilaa, sanotaan rintamaa lämpöiseksi rintamaksi. Jos taas kylmä ilma tunkeutuu lämpöisen ilman alueelle, nimitetään rintamaa kylmäksi rintamaksi.

Lämpöisen rintaman ollessa kyseessä lämmin ilma virtaa kylmän ilman kiilaa pitkin ylöspäin, ja jäähtyy, sen suhteellinen kosteus kasvaa ja vähitellen syntyy yhtenäinen pilvipeite. Lämpöisen rintaman pilvijärjestelmä on aina määrättyä tyyppiä. Rintaman lähestyessä havaitaan ensin jo noin 600 — 800 km. (350 — 550 mailia) päässä itse rintamassa ohuita, vaaleita reen jalaksia muistuttavia yläpilviin kuuluvia jalaspilviä. Ne lyiikkuvat tavallisesti nopeasti ja nousevat muutamassa tunnissa taivaanrannalta keskitaivaalle. Samalla alkavat jalaspilvet lähempänä taivaanrantaa muuttua yhtenäiseksi harsopilvipeitteeksi, joka on aluksi niin ohutta, että aurinko ja kuu paistavat melko esteettömästi sen lävitse. Sekä jalaspilvet että harsopilvet ovat muodostuneet pienistä jääkiteistä. Ne syntyvät näet varsin korkealla ilmakerroksissa, joissa lämpötila on aina hyvin alhainen. Harsopilven tihentyessä alkaa näkyä myös keskipilviin kuuluvaa verhopilveä, joka on aluksi niin ohutta, että aurinko paistaa sen lävitse samalla tavoin kuin noetun lasin läpi. Se tihenee kuitenkin nopeasti ja muuttuu vähitellen aito sadepilveksi. Samalla alkaa sataa. Varsinaisen sadepilven alle muodostuu tavallisesti tummia repaleisia huonon sään pilviä, jotka ovat hyvin matalalla, minkä vuoksi ne näyttävät liikkuvan suurella nopeudella.

Kylmän rintaman ollessa kyseessä työntyy kylmän ilman kiila lämpöisen ilman alueelle ja nostaa lämmintä ilmaa. Kun kylmän rintaman etuosa on melko jyrkkä, syntyy lämpöisessä ilmamassassa kylmän rintaman edessä voimakkaita pystysuoria ilmavirtauksia, jotka aiheuttavat kumppupilvi- ja ukkospilvimuodostusta. Kylmän rintaman kulkiessa havaintopaikan yli saadaankin tavallisesti lyhyen aikaa rankkasadetta ja varsinkin kesäaikana havaitaan usein ukkosta.

Usein kuulee sanottavan, että ukkosen jälkeen sää muuttuu. Edellisen nojalla tämä on täysin luonnollista, sillä tällaisen ukkosrintaman kuljettua yli saapuu paikalle uusi kylmempi ilmamassa.

Säärintamat ovat siis eräänlaisia eri ilmamassoja erottavia huonon sään alueita, joissa vallitsee pilvinen ja sateinen sää. Ne liikkuvat rintamaa vastaan kohtisuoraan suuntaan nopeuden ollessa tavallisesti 25—50 km. (16—32 mailia) tunnissa. Rintamaan liittyvien yläpilvien ilmestyessä taivaalle on sadealue tavallisesti noin 400 km. (250 mailin) päässä havaintopaikasta. Kestää sen vuoksi yleensä vielä ½—1 vuorokautta, ennenkuin sade alkaa. Sade voidaan sen vuoksi ennustaa seuraamalla pilvien kehitystä. Kansanomainen säänennustus perustuukin suurelta osalta pilvihavaintoihin.

Rintaman kuljettua havaintopaikan yli ja uuden ilmamassan saavuttua paikalle, sää muuttuu täydellisesti. Sade lakkaa, tuuli kääntyy ja lämpötila nousee tai laskee riippuen siitä, onko uusi ilmamassa entistä lämpimämpi vai kylmempi.

Säänennustusten laatiminen edellyttää vallitsevan säätilan tarkkaa tuntemista. Sen takia suoritetaan maapallolla säännöllisesti useamman kerran vuorokaudessa suuri joukko säähavaintoja, jotka viestitetään nopeasti sääpalvelun käyttöön. Suomessa saa ilmatieteellinen keskuslaitos säätietoja kotimaasta joka kolmas tunti 35:ltä sääasemalta. Lisäksi saamme säähavaintoja koko Euroopasta sekä suurelta osalta Pohjois-Atlantia. Merillä suorittavat säähavaintoja niillä liikkuvat kauppalaivat. Viime aikoina on Atlantille lisäksi perustettu useita kiinteitä säälaivoja, joiden yksinomaisena tehtävänä on säähavaintojen suorittaminen. On ilman muuta selvää, että tällaisten laivojen ylläpito tulee kalliiksi, mutta laskelmat osoittavat, että kulut voidaan peittää yksinomaan tehostetun sääpalvelun aikaansaamalla lentokoneiden polttoaineen säästöllä. Myös lentokoneita käytetään säähavaintojen tekoon. Esim. Englannissa suoritetaan päivittäin suuri joukko säätiedustelulentoja eri osiin Atlantia. Canadasta taas lennetään säännöllisesti pohjoiselle arktiselle alueelle mm. Pohjoisnavalle mittauksia suorittamaan.

Jotta säätiedot tulisivat mahdollisimman tuoreina perille, on niiden viestitys järjestettävä nopeaksi. Kotimaisten tietojen keräily tapahtuu Suomessa pääasiassa lennättimellä ja kaukokirjoittimella. Ulkolaiset tiedot sen sijaan vastaanotetaan radioteitse.

Tavallisilla sääasemilla mitataan ilmapaine, ilman lämpötila ja kosteus sekä tuulen suunta ja nopeus. Edelleen tehdään niillä havaintoja pilvistä, näkyvyydestä ja ns. hydrometeoreista, joihin kuuluvat sateet, sumu, ukkonen ym. Näiden sääasemien lisäksi, jotka suorittavat mittauksia maan pinnalla, on olemassa joukko aerologisia asemia, joilla suoritetaan mittauksia ylempien ilmakerrosten lämpötila-, kosteus- ja tuulisuhteista.

Jotta meteorologi saisi nopeasti yleiskäsityksen säätilasta, merkitään säätiedot kartalle määrättyjä kansainvälisiä merkkejä käyttäen. Tällaisia sääkarttoja piirretään tavallisesti joka kolmas tunti ja ne valmistuvat pari tuntia havainnonteon jälkeen. Jotta sääkartta tulisi mahdollisimman havainnolliseksi, merkitään sille tietyllä tavalla rintamat, yhtenäiset sade- ja sumualueet, eri ilmamassat ym. Tällä tavoin analysoidun kartan avulla saa meteorologi yhdellä silmäyksellä yleiskuvan koko Euroopassa vallitsevasta säästä. Sen jälkeen kun kartta on valmistunut, tulee ennustuksen vuoro. Tällöin tulee kysymykseen ennen kaikkea rintamien ja niihin liittyvien sadealueiden liikkeen määrittäminen. Jos on kysymyksessä ennustus lyhyeksi ajaksi, kuten 6 tai 12 tunniksi, mikä yleensä riittää esim. lentoliikenteen tarpeita varten, voidaan olettaa, että rintamat ja sadealueet liikkuvat suoraviivaisesti tasaisella nopeudella. Jos taas on kysymyksessä ennustus pitemmäksi ajaksi, niin on otettava lisäksi huomioon liikkeissä tapahtuvat kiihtymiset tai hidastumiset, sadealueiden voimakkuudessa tapahtuvat muutokset uusien sadealueiden synty ym. Näiden seikkojen huomioon ottaminen tuottaa jo melkoisia vaikeuksia. Ensinnäkin on huomattava, että käytettävissä oleva havaintoaineisto ei ole vielä nykyään näiden seikkojen tarkkaan käsittelyyn riittävä, ja toiseksi on säänennustajalla käytettävissä niin vähän aikaa, että hän ei voi soveltaa suuritöisiä matemaattisia menetelmiä vaan hänen on tyydyttävä yksinkertaisiin graafisiin apukeinoihin ja useasti vain päässä tapahtuvaan arviointiin. Useimmiten voidaan edellämainitut seikat kuitenkin ottaa huomioon niin tarkasti, että säänennustus voidaan suorittaa riittävän tarkasti vuorokaudeksi eteenpäin. Pitemmäksi ajaksi ennustaminen on melko epävarmaa, sillä meteorologit eivät toistaiseksi hallitse riittävästi suursäätilassa tapahtuvia muutoksia. Yleensä voidaan säätä kuitenkin ennustaa joltisellakin varmuudella muutamiksi päiviksi ja joissakin hyvin pysyvissä säätiloissa viikoksikin eteenpäin.

Säänennustajan mahdollisuuksia arvosteltaessa on kiinnitettävä huomiota sään luonteeseen. Sääilmiöt tapahtuvat tosin tarkasti fysiikan lakeja noudattaen, mutta toiselta puolelta on huomattava, että nämä ilmiöt ovat niin monivivahteisia ja niin mutkikkaalla tavalla toisiinsa liittyviä, että säätä monessa suhteessa voidaan parhaiten verrata elolliseen luontoon. Sentakia ei meteorologi hallitse eikä myöskään tule koskaan hallitsemaan säätä samalla tavalla kuin esim. tähtitieteilijä hallitsee taivaankappaleiden liikkeitä. Mutta vaikka säänennustuksessa ei voidakaan sään luonteesta johtuen saavuttaa mitään tähtitieteellistä tarkkuutta, ei säänennustuksen tulevaisuuteen nähden kuitenkaan ole syytä olla pessimistinen. Nykyään rajoittaa koko meteorologista tutkimusta vielä melkoisesti säähavaintojen, ennenkaikkea aerologisten havaintojen puute ja epätarkkuus, mutta on huomattava, että viime vuosina on tässä suhteessa menty huomattavasti eteenpäin, ja on syytä olettaa, että ripeää kehitystä tulee edelleenkin jatkumaan. Havaintomenetelmien parantuessa ja havaintojen lukumäärän kasvaessa tulevat säänennustuksen mahdollisuudet huomattavasti paranemaan, ja sen vuoksi voidaan odottaa, että säänennustusten taso tulee nykyiseltään vielä melkoisesti nousemaan.

Kun Suomen hallituskriisi ratkaistiin

Suomen hallituskriisi ja sen ratkaisu on luonnollisesti ollut laajan keskustelun kohteena Suomen lehdissä. Ratkaisun tapahduttua Sosialidemokraatti hätääntyi tunnustamaan, että sos. dem. oikeisto oli tässä yhteydessä porvaripuolueiden o s a k u m ppanina hallituksen kaappausyrityksessä ja syytti, että porvarit pettivät ja jättivät sos-dem. johtajat pitämään tyhjää säkkiä. Heti hallituskriisin päätyttyä Sosialidemokraatti kirjoitti pettyneen mielin mm. seuraavaa:

"... Kun leikkiin kuitenkin ryhdyttiin, olisi tämä osaratkaisukin ollut hoidettavana ryhdikkäämmin ja parempaan lopputulokseen. Asiaan vaikuttavat sosialidemokraattiset elimet, eduskuntaryhmä ja puoluetoimikunta olivat loppuun asti sitä mieltä, että sisäministerin paikalle olisi saatava sosialidemokraatti. **Mutta niin pitkälle ei porvarin ryhti riittänyt**, vaikka olivatkin lähteneet "soitellen sotahan". Kerrotaanpa, että kokoomuksen taholta olisi eräässä vaiheessa jo ilmoitettu oltavan valmiit hyväksymään kommunistikin uudeksi sisäministeriksi, kunhan se vain ei ole Leino!"

Työkansan Sanomat (komm.) kirjoitti samana päivänä mm. seuraavaa: "Suomen työkansa osoitti muutamien päivien joukkoliikkeellään, että sen mielipiteitä ei voida sivuuttaa maamme asioista päätettäessä. Yhtyneen oikeiston hyökkäys lyötiin takaisin. Tasavallan presidentille on annettava tunnustus siitä, että hän lopuksi mukautui työtätekevien joukkojen tahtoon pääkysymyksissä tehden siten kriisin ratkeamisen mahdolliseksi. Lopuksi voidaan todeta, että joukkoliikkeen tulokset eivät suinkaan rajoittuneet mainittuihin välittömiin saavutuksiin. Jälleen oli näytetty taantumukselle, että 1930-luku kuuluu menneisyyteen ja että työkansan tahtoa ei enää voida sivuuttaa. Oli saatu arvokkaita kokemuksia voimien mobilisoimisesta kansanvaltaisen järjestyksen puolustukseen. Samalla taantumuksen asiamiehet työväenliikkeen keskuudessa joutuivat paljastamaan itsensä. Kokoomuspuolue, maalaisliitto ja sosdem-oikeisto astuivat näytämölle julkisina liittokumppaneina. SAKn sosialidemokraattinen johto osoitti noudattavansa tämän kolmiliiton antamia ohjeita."

Vapaa Sana (skdl.) lausuu ajatuksensa seuraavasti:

"Oliko siis se joukkoliike, joka toissailtana ja eilisaamuna oli noussut huippuunsa, tarpeeton? Mielettömämpää kysymystä ei voida tehdä. Jokainen, joka tietää, miten kireätä kamppailua poliittisen elämän kulisseissa on viime päivinä käyty ja mitä suunnitelmia ja tavoitteita tämän kamppailun yhteydessä on paljastunut, tietää hyvin, että vain tämän joukkoliikkeen voimalla saavutettiin se, mikä saavutettiin; että vain tämän joukkoliikkeen voimalla ja siihen nojautuen saavutetulla ratkaisulla torjuttiin taantumuksen yritys saada koko hallitus hajalle ja korvattua se vanhan järjestelmän palautukseen tähtäävällä siirtymähallituksella. Tämän vielä täyteen laajuuteensa ehtimättömän joukkoliikkeen voimannäyte oli lisäksi taantumukselle terveellinen muistutus siitä, mikä on edessä, jos uuteen kaappausyritykseen ryhdytään. Toivottavasti tämä muistutus säilyy mielessä — edes jonkin aikaa!"

— Uskotaan, että kiinalaiset ovat ensimmäiseksi käyttäneet neulaa.

TORONTOLAISET
TANSSIT TARMOLASSA
Joka lauantai-iltana
Sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina.
Hyvä ravintola aina.

Suomesta lähetettänee 30-35 urheilijaa Lontoon olpmpialaisiin

Helsinki. — Suomen Urheiluliitto on antanut katsauksen Suomen yleisurheilun nykyisestä tilanteesta, selostaen suunnitelmia, koulutusta, valmennusjärjestelmää jne. Ryhtyessään puhumaan Suomen yleisurheilijain mahdollisuuksista Lontoon olympiakisoissa yli valmentaja Armas Valste esitti seuraavaa:

— Pikajuoksuihin ei Suomesta kannata lähettää osanottajia, ei myöskään 400 eikä 800 metrille. Sen sijaan 1.500 metrillä Denis Johanssonilla on suuremmat mahdollisuudet kuin yleensä uskotaankaan ja toinen nuorukainen, joka voi tehdä perin hyvän tuloksen on Olavi Luoto. Kainlaurikin ilmeisesti juoksee parhaat aikansa alkavana kesänä. 5,000 metrillä on pyrkimässä Viljo Heino ja Helge Perälä parhaina ja kolmannesta paikasta taistelevat Koskela, Niskanen, nyt jo erinomaisessa kunnossa oleva Könönen ja R. Salmi, ja ilmeisesti on juokkueeseen pääsevän helsissä juostava n. 14.25. Peninkulman ehdokkaat ovat Heino, Perälä ja Könönen, joista jokainen juoksee vähintäänkin puolen tunnin seutuville. Maratonehdokkaita on paljon ja helstä Hietanen ja Kurikkala, joka on hieman hillinnyt harjoitteluhulluuttaan, tuntuvat ennakkoon varmimmilta. Myös Muinonen vaikuttaa lupaavakuntoiselta.

Näillä kaikilla juoksijoilla on kisoissa mahdollisuudet sijoittua palkinnoille saakka.

— 110 m:n aitajuoksussa Suvivuo, joka juoksee tänä kesänä 14,5 — 14,6, on vankka loppukilpailuehdokas, sillä häntä parempia eivät ole kuin amerikkalaiset, joita kisoihin pääsee 3, sekä Ruotsin Lidman. Broeckman ja uudelleen harjoittelemaan ryhtynyt englantilainen Finlay ovat suomalaisen kanssa samaa luokkaa. 400 metrin aitajuoksussa Bertil Storskrubb on palkintoehdokas. Los Angelesin ja Berliinin kisojen tämän lajin voittaja Volmari Isohollo on ryhtynyt vakavissaan kuntoutumaan estejuoksua varten, eikä hänen ihmeelliseen juoksukuntoon tarvitse päästäkään kun hän jo ahdistelee 9 minuutin rajaa estejuoksussa, siksi teknillinen hän on. Viestejä voidaan 4x400 metrin osanottoa ajatella, mikäli saadaan Storskrubb'in lisäksi kolme 50 sekunnin seutuville juoksevaa miestä.

Pituushyppyyn Suomesta ei kannata osanottajia ajatella ja korkeushyppyyn on kaikeli Nicklen ainoa mahdollinen mies. TUL:ssä on kyllä pari erittäin lahjakasta hyppääjää jos he vain oppivat korkeushypyn. Seiväshyppyyn ovat Olenius ja Kataja jopa palkintoehdokkaita, eikä 430 suinkaan merkitse heidän maksimiaan. Jälkimmäinen tosin suuntautuu jopa liiankin vakavasti urheiluun. Uotila on kolmas korkealuokkainen hyppääjä, mutta hän ei ole niin hyvä kilpailija kuin edellämainitut. Kolmiloikassa Rautiolla on mahdollisuudet palkinnoille, ja 15,5 metrin tulos on hänen ulottuvillaan, mikäli hän vain kiinnittää teknilliseen puoleen huomiota. Hänen kantapäänsä on nyt täysin terve. Esko Jalava pääsee myös yli 15 metrin kuntoon ja Snock harjoittelee tosissaan päästyään tenteistään ja saatuaan jalkansa terveeksi.

— Kuulantyönnössä on asetettava 15,5 m. vähimmäisvaatimukseksi miehen lähettämiselle ja sen paremmalle puolelle saattaa Lehtilä selvitä, samoin myös Jaska Jouppila. Bärlund on uhkaillut lopettaa. Kiekonheitossa Nyqvist ja Huutoniemi uhkaavat tänä kesänä 50 metrin rajaa ja sellaisilla tuloksilla päästään Lontoossa loppukilpailuun. Keihääseen Suomella on suuri joukko ehdokkaita, joista Rautavaara ja Hyytiäinen ilmeisesti vievät kaksi paikkaa. Vesterinen, Rainio ja ehkä Nikkinen kamppailevat kolmannesta sijasta, onpa Yrjö Nikkanenkin taas ryhtynyt harjoittelemaan tosissaan. Matti Järvinenkin harjoitteli vakavissaan mutta hän on loukannut polvensa, joten hän ei ennätä päästä kuntoon. Moukarinheitossa Kulvamäellä on mahdollisuudet 55 metriin ja Lontoon loppukilpailuun, vaikkei hän olekaan syventynyt tekniikkaan niin kuin pitäisi.

Suomen yleisurheilijajoukkue noussi täten 30-35 miehen suuruiseksi, ja varsin monessa lajissa sillä tosissaan on mahdollisuuksia palkinnoille.

Botvinik julistettu maailmanmestariksi

Moskova. — Viime toukokuussa päättyneen shakin maailmanmestaruuskilpailun lopputuloksen perusteella julistettiin Michail Botvinik maailmanmestariksi. Erikoinen juhlatilaisuus oli järjestetty mestaruuskilpailun päättäjäisiksi ammattiyhdistystaloon Moskovaan, jossa Kansainvälisen Shakkiliiton presidentti ojensi voittajalle laakeriseppeleen.

Neljännen kerran

Regina. — Maakunnan voimakomissioni on alentanut sähkön hintaa neljännen kerran sitten vuoden 1944. Tämä viimeisin alennus astui voimaan kesäk. 1 päivästä lähtien. Alennus koskee noin 340 asutuskeskusta ja noin tuhatta maaseutulaista sähkön käyttäjää.

— Selluloosan keksi Hyatt v. 1869.

Olen avannut
KAHVILAN
219½ Algoma St.
Port Arthur Ontario
Tarjoillaan myös suolakalaa ja viiliä.
Kätri Martinson

LIIKKEENHOITAJA HALUTAAN

The Farmers' Mercantile Association Limited, Nolalu, Ont., täten julistaa South Gillies'in sivuliikkeen liikkeenhoitajan toimen haettavaksi. Toimeen kuuluu liikkeen hoitaminen ja yleisön palveleminen. Liikkeen puolesta on vapaa asunto, lämmitys ja sähkövalot. Kuukausittainen liikevaihto on noin $5,000.

Kirjanpito pidetään pääliikkeessä. Hakijan tulee hankkia $2,000 takausvakuutus jostakin luotettavasta takausyhtiöstä, josta liike maksaa kulut.

Hakemukset tulee olla sisällä kesäkuun 26 p:nä 1948. Toimi on otettava heti jos mahdollista. Hakemukset tulee lähettää palkkavaatimuksineen ja suosituksineen osoitteella:

Johtokunta,

The Farmers' Mercantile Association Limited
Nolalu Ontario

(8-10)

Varhaisnuorten
LAHJAVOITTO-TANSSIT
Toronton Tarmolassa
Lauantaina kesäkuun 12 p:nä
kello 9 illalla
Hyviä lahjavoittoja — parhain villapeite.
Hyvä soitto ja hyvä ravintola
Jokaiselle tanssia.
Tervetuloa!
Toronton Varhaisnuorisokomitea.

...apsi hukkui

...THSCHILD'S
...to Supplies
...St. Phone 198
...T ARTHUR, ONT.

...OTHSCHILD'S
...TO SUPPLIES

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

FARMI MYYTÄVÄNÄ

160 EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ, 30 eekkeriä peltoa. Lähellä rautatietä, koulua ja maantietä. Myydään halvalla käteisellä tai vaihdetaan kaupungissa ja kaupungin lähellä olevaan taloon. Lähemmin: Puhelin 6-6991

152 EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ Conmeen Townshipissa, 30 eekkeriä peltona ja loppu hyvää hakamaata ja vähän polttopuumetsää. Sementtikellarin kanssa tehty hyvä asuinrakennus, koko 22x34, uusi peltikattoinen paana, koko 28x52 ja vähän muita rakennuksia. Hydron sähkövalaistus. Hyvän tien varrella, josta maito ajetaan kaupunkiin. Koulu samalla lotilla, puoli mailia haalille ja suomalainen ympäristö. Myydään halvalla ja hyvillä ehdoilla. Kysykää tai kirjoittakaa: V. Viitanen, 130 S. Empire Ave., Port Arthur, Ontario. (5-8)

HARMONIKKA MYYTÄVÄNÄ

HYVÄ SUOMALAINEN PIANOHARmonikka myytävänä. Soitin on kaunis ja kevyt n.s. amerikkalainen malli. Lähemmin: Sauli Autio, Box 643, South Porcupine, Ontario. Puhelin 474W. (5-8-10)

HALUTAAN

NUORI, TASMALLINEN MIES HAlutaan heti meijerin sisätyöhön. Tiedustelkaa lähemmin: City Dairy, 375 Antwerp Ave., Sudbury

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikista lajista

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
19 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

RUOKA- JA KAHVILEIPÄÄ
CLIFF BAKERY
Entinen Kolvulan Leipomo
5 Poplar Street — Puhelin 2876
Box 113 Copper Cliff, Ont.

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

Annin
Kampaamo

Kestokiharoita sähköllä tai ilman sähköä
Puh. 4-4681
332 Eva St.
Sudbury

CITY DRUG STORE
Lääkkeitä Kauneusvälineitä
Vapaa kotiinajo
20 Elm St. E. Puh. 4-4273 Sudbury

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin tiikkuutenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-proteiin aine.
Uusi hinta $2.00 — Postitus 10c
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa.

Phone 6-6945. 83 Durham St. S.
John Bazar
JEWELLERY
DIAMONDS - WATCHES - SILVERWARE
SUDBURY ONTARIO

Otamme vastuullemme antaa uutta eloa teidän
KUOLLEELLE RADIOLLENNE
ED'S RADIO SHOP
PUHELIN 3-1589
15 Larch St. Sudbury
Haetaan ja tuodaan kotiin.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sekakuoron harjoitukset keskiviikkona ja perjantaina klo 7.30 ip. Finnish-haalilla.

Kaivostyöunion kokoukset torstaina klo 10.30 ap. ja 7.30 ip.

Kokous tänä iltana

CSJ:n Sudburyn osaston jäsenistön kokous pidetään tänä iltana, alkaen klo 7.30 Finnish-haalilla. Jäsenmaksuja peritään ja kahvia tarjoillaan. Kokouksessa käsitellään paljon tärkeitä asioita, joten kaikkien läsnäolo on välttämätön.

Illanvietto huomenna Työn Puistossa lastenleirin hyväksi

Kuten aikaisemmin on kerrottu pidetään Lockerbyn naisten kerhon toimesta huomenillalla Työn Puistossa illanvietto, josta kertyneet tulot luovutetaan Työn Puistossa piakkoin pidettävän lastenleirin hyväksi. Kaikkia asianharrastajia kehoitetaan saapumaan tähän tilaisuuteen. Samalla on tilaisuus saada myöskin lämpimät kylvyt Työn Puiston saunassa, syödä illanen, pelata seurapelejä, jne. Työn Puistossa siis tavataan huomenillalla.

Neuvostofilmi täällä

"Voittaja"-niminen neuvostoliittolainen musikaalinen nyrkkeily- ja rakkausfilmi esitetään perjantai-iltana klo 8 ukrainalaisten haalilla täällä, 189 Spruce St. Filmissä on englanninkielinen teksti. Tämän filmin lisäksi sisältyy ohjelmaan muita, lyhyempiä filmejä.

Carlinin valinta tai tappio oli epävarma aamulla

Tänä aamuna kun ellen pidettyjen maakuntavaalien tulokset olivat vielä saapumatta viidestä pienestä ja kaukaisesta äänestyspaikasta Sudburyn valitsijapiirissä, ilmoitettiin epävirallisten tietojen perusteella että konservatiivien ehdokas Welland S. Gemmell oli tullut valituksi maaminen lilinantajanhuiden jäseneksi 272 äänen enemmistöllä, äänten jakautuessa seuraavalla tavalla:

Gemmell	8,914
Carlin	8,642
Beaton	6,987
Whalen	5,835
Leduc	387

Koska äänten lasku on vielä kesken ja koska koko vaalikoneisto oli konservatiivien hallussa ei Sudburyn piirin vaalien tulos ole siis lopullinen. Siitä syystä ilmoitti mr. Carlin ellen illalla odottavans virallisia tuloksia ennenkuin hän myöntää jäänensä valittsematta. Jos siihen, syystä vaikka Carlinin kannattajat vaatia äänten uudelleen laskemista tuomarin edessä.

Edelliäolevat tulokset osoittavat mhdollisesti, että CCF:n johdon vehkelly on johtanut siihen onnettomaan tulokseen, että Sudburyn valitsijapiirin työläiset ja farmarit ovat jääneet ilman edustusta lainlaatijakunnassa. Silla Carlinin ja CCF:n ehdokkaan yhteinen äänimäärä on noin 57 prosenttia annetuista äänistä, Gemmellin tultessa valituksi vähemmällä kuin 30 prosentilla annetuista äänistä.

Juutinen haudattiin

Tänään iltapäivällä haudattiin viime perjantaina sydänhalvaukseen kuollut Pekka Juutinen Jackson & Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan. Hän oli kuollessaan 61 vuoden ikäinen ja suremaan jäi vaimonsa ja kolme tytärtä, joista yksi on Suomessa. Vainaja saapui Suomesta 1927 Montrealiin, mistä hän siirtyi 1942 Whitefishiin.

Soon tie ja vaalit

Maantieministeri antoi viime lauantaina Torontossa vaalilupauksen, että Soon ja Sudburyn maantie saatetaan "kolmen tai neljän vuoden kuluessa" nykyaikaiseen kuntoon sitä, että mutkat suoristetaan ja tie levennetään koko pituudeltaan. Hän sanoi tästä 102 mailin pituisesta tiestä olevan 72 mailia päällystettyä.

Runsaasti huvitilaisuuksia on tulossa Beaver Lakella

CSJ:n Beaver Laken osaston iltamakomitea järjestää oikein railakkaan kukkailtaman ensi lauantai-iltaksi osaston haalille. Naisia pyydetään tuomaan kukkia tullessaan.

Nuoret hanuritaiteilijamme Leo Niemi ja Niilo Basto antavat konsertin haalillamme keskiviikkona t.k. 16 pnä. Sinne rientävät varmaankin kaikki kuulemaan nuoria taiteilijoitamme jotka ovat olleet menestyksellisellä kiertueella viime viikkojen ajan, saaden kaikkialta hyvin suosiolliset lausunnot.

T.k. 19 pnä ei pidetä osaston haalilla tanssiaisia koska seuraavana päivänä on osaston ja Jehun yhteinen kesäjuhla ja ohjelman suorituksen jälkeen tanssitaan illalla, hanuristimme Väinö Mannisen huolehtiessa musiikista.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

— Vic.

Sudburylainen on työssä maailman vanh. kaivannossa

Sudburyssa on parhaillaan neljän kuukauden lomalla Frood-kaivannon pajan ent. työnjohtaja Cy Baker, joka erosi 1946 Incosta ja lähti Saudi-Arabiaan maailman vanhimman kaivannon ylimekaanikoksi. Kaivannon työnjohtajana toimii Jim Douglas, jonka perhe asuu 292 Peter St. varrella ja joka oli täällä myöskin lomalla äskettäin.

Mr. Baker sanoo kaivannon olevan nyt yhdysvaltalaisen yhtiön hallussa. Tämä ehkä noin 3,000 vuotta vanha kultakaivanto sijaitsee noin 250 mailin etäisyydessä sisämaahan Jeddan satamasta Punaisen meren rannalta. Alkuasukastyöläiset tekevät kaivannossa työtä ilman kovaa hattua ja paljain jaloin ja keskeyttävät työn viisi kertaa päivässä rukoillakseen muhamettilaisten tapaan. Sitä varten on varattu erikoinen rukouspaikka maan alla. Hän sanoo 8—10 alkuasukasmiestä tarvittavan yhden canadalaisen kaivosmiehen työn suorittamista varten. Mr. Baker sanoo alkuasukastyöläisten olevan huonosti ravittuja ja heikkoja.

Kun kaivostöitä ryhdyttiin jälleen suorittamaan havaittiin kaivannon jätekivessä, entisten yritysten jäleltä, olevan noin viisi unssia kultaa tonnia kohden. Kun tätä 300,000 tonnin jätekivipaljoutta pöyhittiin löydettiin samalla jätteitä vanhoista asutuksista, jotka ovat ainakin 2,000 ellei 3,000 vuoden takaa.

Miltei kaikki maan asukkaat ovat perin köyhiä, sanoi mr. Baker. Muutamat rikkaat perheet ja hallitus kontrolloivat maata rautaisella kädellä ja demokratia on kerrassaan tuntematon. Hän kalastaa parhaillaan Wahnapitae-järvellä ja vierailee tuttaviensa luona, palaten elokuussa takaisin Arabiaan.

Alertsin pallotytöt

Sudburyn naisten pehmeäpalloliiton äskettäin julkaistu ottelujärjestys edellyttää Alertsin tyttöjen pelaavan seuraavina päivinä mainittuja joukkueita vastaan:

Kesäk. 16 — Maccabees — CS
kesäk. 23 — Legion — CS
kesäk. 26 — Lions — QAF
heinäk. 9 — Garson — CS
heinäk. 21 — Maccabees — Garson
heinäk. 24 — Canoe Club — QAF
heinäk. 30 — Legion — CS
elok. 4 — Lions — QAF
elok. 10 — Garson — Garson

CS merkitsee, että ottelu tapahtuu Central-koulun kentällä ja QAF osoittaa pelin tapahtuvan Queen's Athletic-kentällä.

6 kk. dynamiitista

Levackilainen 19-v. kaivosmies Fred Borman tuomittiin viikon lopulla täällä 6 kk. vankeuteen sen johdosta, että hän oli osallistunut Victoriapäivän ilotulitukseen väjähdyttämällä dynamiittipuikon Levackin hotellin edustalla ja vaarantanut siten ihmisten hengen. Kukaan ei kuitenkaan loukkaantunut räjähdyksen johdosta. Mies oli tuomittu aikaisemmin varkaudesta, ryöväyksestä ja ehdonalaisuussäädösten rikkomisesta.

VIERAILULLA

Julia Forse ja hänen tyttärensä Kathleen Elmont Islandista Yhdysvalloista ovat täällä vierailemassa äitinsä ja isoäitinsä Justiina Ritarin luona Lockerbyssa.

R. Jäntti valittiin träppäriyhdistyksen johtokuntaan

Täällä viime viikolla pidetyssä New Ontario Trappers Associationin vuosikokouksessa valittiin yhdistyksen presidentiksi uudelleen Gilbert Clement Rideoutista, varapresidentiksi Wallace McKee Thor Lakelta, sihteeri-rahastonhoitajaksi uudelleen Romeo Thibeault ja muiksi johtokunnan jäseniksi Erwin Tulloch Iron Bridgestä, Arthur Hebert Sturgeon Fallsilta, Emile Larose Cartierista, Ed Sawyer Biscotasingista, Tommy Burns Raphoesta, Rolf Jäntti Nairnista ja John Stevens Skeadista.

Yhdistyksen 158 jäsenestä osallistui kokoukseen ainoastaan parikymmentä — vallitsevan metsäpalotilanteen johdosta.

Presidentti Clement selosti niitä parannuksia, joita on viime aikoina saatu träppärien aseman turvaamiseksi seuraavaan tapaan:

1. Pyytäjille on luovutettu entistä laajemmat pyyntialueet.
2. Alueet on rekisteröity träppärien nimeen.
3. Heille on annettu paikat kämppien rakentamista varten.
4. Heillä on nyt oikeus myydä tai vaihtaa alueensa, jos saavat siihen luvan riistaviranomaisilta, ostajan luotettavaisuuden perusteella.
5. Pyydettävien majavien lukumäärää on huomattavasti korotettu.
6. Pyyntiaikoja on pidennetty, antaen siten enemmän harkinta-aikaa pyydettävien eläinten lukumäärään nähden.
7. Träppäreillä on nyt suuremmat vapaudet ammattinsa harjoittamiseen.

Kokous päätti edelleenkin kannattaa vaatimusta, että karhuista myönnettäisiin $25 ja susista $50 tapporaha, että riistanvartijoille maksettaisiin maakuntapoliisien palkka ja että yhdistys olisi edustettuna erikoisessa komiteassa, jolla olisi valta ratkaista träppärien toimilupien peruuttaminen.

Yhdistys hyväksyi myöskin vaatimuksen, että hallitus määrittelisi tarkoin träppärien oikeudet.

Roy Murphyn ja T. Savillen ehdotuksesta kokous hyväksyi lausunnon, jossa todetaan, että yhdistyksen päätarkoituksena on riistan suojeleminen yhteistoiminnassa kaikkien riistansuojelujärjestöjen kanssa.

Kaksi Sudburyn poikaa koululaismestareiksi Montrealin kisoissa

Montrealissa lauantaina pidetyissä koululaisten Canadan mestaruuskilpailuista tuotiin kaksi mestaruutta Sudburyyn. High-koulun Syl O'Hara voitti viidennen luokan mestaruuden pituushypyssä tuloksella 19 jalkaa ja 11.5 tuumaa. Teknillisen koulun Roy Pella voitti myöskin viidennen luokan kiekonheittomestaruuden tuloksella 119 jalkaa, joka on samalla uusi ennätys. Hän voitti myöskin toisen palkinnon kuulantyönnössä saavuttaessaan parhaan tuloksensa — 47 jalkaa ja 3.5 tuumaa.

Näiden lisäksi toivat Sudburyn seudun koulujen pojat kisoista yhden toisen ja kaksi kolmatta palkintoa.

Hyljätty mies yritti murhata vaimonsa

North Bayn poliisioikeudessa syytettiin tänään 26-v. Henri Poissonia Sturgeon Fallsilta murhayrityksestä vaimoaan vastaan. Mies oli heittänyt kaksi pötköä dynamiittia vaimonsa makuuhuoneen ikkunasta sisään. Hän ei kuitenkaan loukkaantunut, joitakin vähäpätöisiä naarmuja lukuunottamatta ja hänen 7-v. tyttärensäkin pelastui naarmuitta. Räjähdys teki pari jalkaa pitkän ja jalan levyisen aukon makuuhuoneen permantoon. Mrs. Cecile Lalonde oli elänyt vihkimättä Poissonin kanssa mutta oli hyljännyt hänet ja muuttanut asumaan vanhempiensa luokse.

Rintaklinikka täällä

Maakunnan kiertävä rintaklinikka saapui tänään Sudburyyn viipyäkseen täällä t.k. 18 p. saakka. Tämän vapaan klinikan tarkoituksena on tarkastaa ent. keuhkotautipotilaita ja niitä epäilyksen alaisia, jotka lääkärit ohjaavat klinikkaan, joka toimii 50 Cedar St. varrella. Noin 400 arvellaan joutuvan tarkastettavaksi tämän viikon aikana. Kun klinikka oli täällä helmikuussa tarkastettiin silloin noin 425 potilasta x-sädetutkimuksen avulla.

Inco rakennuttaa

Incon toimesta ryhdytään piakkoin rakennuttamaan asuntoja Levackiin. Aikomus on tällä erää rakennuttaa yhden ja kahden perheen taloja noin 40 perhettä varten. Rakennustyö aloitettaneen hyvin pian.

VESIROKKO-KULKUTAUTI

Falconbridgessa oli viikon lopulla yli 50 vesirokkotapausta, joista 45 tapausta oli 204 oppilasta käsittävän kansakoulun oppilaiden keskuudessa. Ensimmäiset tapaukset todettiin kuusi viikkoa takaperin.

Incon ja union sopimus allekirjoitettu Cliffissä lauantaina

Kaivostyöunion paikallisen osaston ja Incon välinen uusi työehtosopimus allekirjoitettiin viime lauantaina Copper Cliffissä, astuen voimaan taannehtivasti vuoden ajaksi tämän kuun alusta lukien.

Sopimuksen allekirjoittivat Incon puolesta Incon canadalainen johtaja R. L. Beattie, hänen apulaisensa I. J. Simcox, henkilökunta-asioiden johtaja F. Benard, kaivantojen apulaisjohtaja T. M. Gaetz, kaivantojen ylisuperintendentti H. J. Mutz ja **jalostuslaitosten ylisuperintendentti R. H. Waddington.**

Unionin puolesta allekirjoittivat sopimuksen kansainvälisen johtokunnan jäsen R. H. Carlin, neuvottelukunnan puheenjohtaja Thos. F. McGuire, paikallisen osaston virkailijat, johtokunnan ja neuvottelukunnan jäsenet, kaikkiaan 18 miestä.

Sopimus allekirjoitettiin perjantaina Port Colbornessa

Port Colbornesta saapuneessa tiedossa kerrotaan, että siellä allekirjoitettiin viime perjantaina kaivostyöunion sikäläisen osasto no. 637 ja Incon välinen uusi työehtosopimus, joka on kaikessa suhteessa samanlainen kuin Sudburyssakin viime torstaina hyväksytty työehtosopimus, joiden laatimisesta neuvoteltiin samaan aikaan Sudburyssa ja Torontossa tapahtuneissa neuvotteluissa.

Uuden sopimuksen allekirjoittajina olivat kaikki osasto no. 637 johtokunnan jäsenet ja neuvottelukunnan puheenjohtaja, union kansainvälinen edustaja Thos. F. McGuire.

Port Colbornen nikkelinjalostustehtaiden superintendentti R. C. McQuiren sanomalehdistölle antamassa lausunnossa todetaan, että sopimuksessa määritellään palkallisiksi juhlapäiviksi joulupäivä, uudenvuodenpäivä, työnpäivä (ensimmäinen maanantai syyskuussa) ja Dominionpäivä (heinäk. 1 päivä). Jos näinä päivinä ollaan työssä, maksetaan siitä kaksinkertainen palkka.

Sopimus edellyttää myöskin äskettäin käytäntöön otetun Blue Cross terveydenhoitopalveluksen laajentamista, jonka lisäksi kuka työläinen tahansa saattaa ryhtyä jäseneksi Physicians Services-palvelukseen, josta aiheutuvat maksut yhtiö vähentää työläisten palkoista ja tilittää ne tälle yritykselle työläistensä puolesta.

Sopimuksen allekirjoittajina olivat Incon puolesta yhtiön canadalainen johtaja, varapresidentti R. L. Beattie, E. J. Simcoe ja R. H. Waddington Copper Cliffistä sekä R. C. McQuire ja W. J. Freeman Port Colbornesta.

$200 häätösakko

Viikon lopulla tuomittiin paikallisessa poliisioikeudessa William Gauthier $200 sakkoon ja maksamaan kulut, vastaten 2 kk. vankeutta, sen johdosta, että hän oli antanut häätökäskyn vuokralaisilleen asuntojen korjaamista varten. Hän ei kuitenkaan suorittanut mitään korjauksia vaan oli myynyt talon saatuaan sen tyhjäksi vuokralaisista. Hän oli saanut virallisen häätöluvan korjauksien suorittamista varten.

400 opiskelijaa työssä

Paikallinen hallituksen työnvälitystoimisto on ohjannut yli 400 opiskelijaa töihin Sudburyn seudun kaivantoyrityksiin ja metsätyömaille, ilmoitettiin viikon vaihteessa. Paikallisissa kaivannoissa ja sulatoissa vallitsevan työvoiman puutteen takia on Incon toimesta ryhdytty värväämään työvoimaa aina Atlannin ja Tyynenmeren rannikoilta saakka.

Vähemmän työttömiä

Toukokuun lopulla oli National Employment Servicen täkäläisen toimiston kirjoissa 594 työtöntä, joista 375 oli miehiä ja 219 naisia, ilmoittaa toimiston johtaja R. H. Hall. Heille oli tarjolla kaikkiaan 1,142 työpaikkaa. Viime huhtikuun lopulla olivat vastaavat luvut 880, 624, 256 ja 785, osoittaen siten huomattavaa työttömien lukumäärän vähentymistä kuukauden kuluessa.

Sunnuntaiurheilu

Webbwoodin asukkaat ovat päättäneet 81 äänellä 48 vastaan peruuttaa sen kunnallisen asetuksen, mikä on kieltänyt järjestetyt urheilutilaisuudet sunnuntaisin. Valtuusto epäilee kuitenkin kumoamisasetuksen laillisuutta, eikä ole saattanut sitä siitä syystä voimaan.

FRED LAINE SAIRAALASSA

Mr. Fred Laine Whitefishista on paikallisessa sairaalassa. Tuttavia kehoitetaan käymään tervehtimässä.

Työttömyysvakuutus

Viime toukok. lopulla oli Sudburyssa työttömyysvakuutusapua saavia työläisiä yhteensä 223 henkeä, joista 110 oli miehiä ja 113 naisia. Huhtik. lopulla olivat vastaavat luvut 344, 226 ja 118.

Newfoundlandissa toimitettava uusi kansanäänestys

Ottawa. — Pääministeri King sanoi alahuoneessa perjantaina, että Newfoundlandissa on toimitettava noin kahden viikon kuluttua toinen kansanäänestys, jonka perusteella ratkaistaan tahtooko Newfoundlandin väestö itsenäisen hallituksen vai liittääkö tuo maa Canadaan 10. maakuntana.

Mr. King antoi alahuoneelle tietoja torstaina toimitetun kansanäänestyksen tuloksista. Vielä epätäydellisten tietojen mukaan ovat Canadaan liittymistä kannattaneet saaneet noin 6,400 ääntä vähemmän kuin itsenäisen hallituksen kannattajat. Nykyisen komissiohallituksen jatkamisti on kannattanut vain yksi seitsemäsosa äänestäjistä. Pääministeri King sanoi olevan ilmeistä, ettei Canadaan liittymistä kannattavat, eivätkä myöskään itsenäistä hallitusta kannattavat ole saaneet selvää enemmistöä, jo'en on toimitettava uusi äänestys.

Täällä ollaan sitä mieltä, että Canadaan liittymistä kannattavat saattavat voittaa uudessa äänestyksessä. Asiaa on tulkittu siten, että komissiohallituksen jatkamista on kannatettu pääasiassa sen vuoksi, etteivät vanhat puolueet pää'isi jälleen valtaan.

Perjantaihin mennessä saatujen tietojen mukaan oli komissiohallituksen puolesta annettu 21,405 ääntä, Canadaan liittymisen puolesta 60,816 ääntä ja itsenäisen hallituksen puolesta 67,304 ääntä.

Sanoo USA:n harjoittaneen vakoilua

Praha. — Sisäministeriö syytti viikon lopulla Yhdysvaltoja vakoilun harjoittamisesta Tshekkoslovakiassa.

Ministeriö ilmoitti, että kansanpuolueen entinen huomattu jäsen, Felix Uhl, joutui oikeuden eteen vastaamaan sen johdosta, kun hän on ottanut vastaan rahaa ja asiakirjoja vakoilun harjoittamiseksi tasavaltaa vastaan Yhdysvaltain hyväksi.

Ministeriö ilmoitti myöskin, että 50 tshekkoslovakialaista siviilihenkilöä ja turvallisuuspoliisin jäsentä joutuu pian Prahassa kansanoikeuden eteen vastaamaan syytteeseen, että heillä on ollut yhteyttä vakoiluvirastoon. Tätä virastoa on pitänyt tshekkiläisen sosialistipuolueen entinen pääsihteeri Vladimir Krajina, joka pakeni viime huhtikuussa Lontooseen.

Sortolakeja Porto Ricossa

San Juan. — (ALN) — Porto Ricon työväenjärjestöt, poliittiset puolueet ja monet muut järjestöt protestoivat sen johdosta, kun lainlaatijakunta hyväksi äskettäin yllättäen kolme lakiehdotusta, joiden mukaan voidaan tuomita 10 vuodeksi vankilaan ja 10,000 dollarin sakkoon sellaiset henkilöt, "jotka konspiroivat yleistä turvallisuutta vastaan".

Yleisellä turvallisuudella tarkoitetaan siirtomaahallitusta ja näiden lakien nojalla rangaistaan niitä, jotka taistelevat Porto Ricon itsenäisyyden puolesta. Nämä lakiehdotukset tehtiin juuri lainlaatijakunnan päättyessä ja ne hyväksyttiin samana yönä ilman mitään julkista kuulustelua tai komiteakäsittelyä. Kansa ei edes tietänyt näiden lakien olemassaolosta ennenkuin kuvernööri Pinerton pyydettiin allekirjoittamaan ne. Kuvernööri ei ole kuitenkaan vielä allekirjoittanut niitä.

Kaksi miestä saanut surmansa perheriidassa

Simcoe. — Kolmen perheen välillä vallinnut riita johti sunnuntaina kaksoismurhaan Seth Lintonin farmilla. Louis Stewart, 42-vuotias, sekä Viennasta, Ont. kotoisin oleva hänen sisonsa mies 36-vuotias John Kipp menettivät laukausten vaihdossa henkensä.

Seth Linton on pidätetty kuulustelua varten.

$4,500,000.00

Kun Sudburyn seudulla asuvien Incon työläisten äskeiset palkankorotukset lasketaan yhteen kertyy niistä yli neljä ja puoli miljoonaa dollaria sanoi kaivostyöunion paikallisen osaston presidentti Nels Thibault. Oppilaita lukuunottamatta on Incon työläisten alhaisin palkka nyt 98.5 senttiä tunnilta, joka maksetaan ulkona työskenteleville sekatyöläisille.

$25 PALOVAHINGOT

Vaikka Sudburyn palokunta hälytettiin toukokuussa 48 kertaa eivät kuukauden palovahingot olleet kuin $25 ilmoitti palopäällikkö William Andrews viikon vaihteessa. Ruohovalkeista aiheutui 24 hälyytystä. Huhtik. vastaavat luvut olivat 35 — $245 ja 14.

Fordin autojen hintoja korotettu

Detroit. — Ford Motor Co. on ilmoittanut, että v. 1949 Ford-autojen hintoja on korotettu 85 aina 125 dollariin saakka. Korotus on keskimäärin 8.7 prosenttia. Uusien Fordien hinnat ovat siis $1,154 — $1,972.

Julkaisemassaan lausunnossa sanoo Ford, että hintojen korotus aiheutuu yhä kohoavista tuotantokustannuksista. Hän sanoi, että ensi vuoden automallin valmistamiseen tarvittavat työkalutkin yksistään maksoivat yhtiölle $90,000,000.

Venäläiset nostavat Saksan työläisten palkkoja

Berlin. — Taegliche Rundshau tiedotti, että venäläiset miehitysviranomaiset ovat määränneet korottamaan työläisten palkkoja lohkollaan 20 prosentilla ja maksamaan samanlaiset palkat molemmille sukupuolille.

Venäläiset viranomaiset ovat myöskin määränneet antamaan vapaan lämpimän aterian päivässä 150,000 työläiselle venäläisten lohkolla. Aikaisemmin on annettu vain 88,000 työläiselle vapaat lämpimät ateriat päivittäin.

Berlinin venäläisen komentajan kenraalimajuri Kotikovin antamassa määräyksessä sanottiin: "Niille työläisille, jotka asuvat kellareissa ja raunioissa, on toimitettava paremmat asunnot v. 1948 lokakuun 1 päivään mennessä."

Murray saanut vetoomuksen japanilaisilta

Tokio. — (ALN) — Japanin yhteyslaitosten työläisten yleisen union presidentti Kazucshi Dobashi, joka edustaa 400,000 työläistä, on lähettänyt CIO:n presidentille Philip Murraylle vetoomuksen ja kehoittanut häntä yrittämään kaikin mahdollisin keinoin ehkäistä hajaannuksen tapahtuminen ammattijärjestöjen maailmanliitossa.

Dobashi sanoi olevansa järkyttynyt sen johdosta, kun Yhdysvalloissa ennustetaan hajaannusta ammattijärjestöjen maailmanliitossa. Hän sanoi, että tämä järjestö aikaansaatiin sen seurauksena, kun työväestö käsitti kansainvälisen solidarisuuden tarpeellisuuden vuodatettuaan paljon verta ja tehtyään raskaita uhrauksia toisessa maailmansodassa.

USA lukee lakia kiinalaisille

Nanking. — Yhdysvallat on varoittanut Kiinaa, että kiinalaisten ylioppilaiden mielenosoitukset amerikkalaisten Japanissa käyttämää politiikkaa vastaan, aiheuttavat erikoisen vaarallisen tilanteen.

Kiinan hallituksen viranomaiset ovat syyttäneet, että kommunistit kiihoittavat näitä mielenosoituksia, jotka ovat usein kehittyneet mellakoiksi.

Yhdysvaltain lähettiläs J. Leighton Stuart sanoi, että tällainen "agitatio vahingoittaa vakavasti Yhdysvaltain ja Kiinan perinnäistä ystävyyttä ja jos se jatkuu, saattaa siitä olla hyvin pahat seuraukset".

"Jos eivät Kiinan ja Yhdysvallat voi lähestyä toisiaan keskinäisellä luottamuksella, on rauha ja hyvinvointi vaarassa", sanoi hän.

Mitä taas Japaniin tulee, hän sanoi "ettei voi odottaa amerikkalaisten veronmaksajain jatkuvasti maksavan japanilaisten laskuja". Hän sanoi, että Japanin taloudellisen elämän täytyy palauttaa entiselleen.

Yhdysvaltain lähettiläs haastoi "kenen hyvänsä esittämään todisteita siitä, että osaakaan Japanin sotilasvoimasta palautettaisiin, tai että Yhdysvaltain taholta olisi mitään muuta aikomusta kuin varmistaa se, ettei Japanin sotavoima enää koskaan nouse".

Skandinavian maiden laivastomanööverit ensi juhannuksena

Tukholma. — Ensimmäiset yhteisen Skandinavian maitten, Ruotsin, Norjan ja Tanskan, laivastojen manööverit pidetään Ruotsin rannikolla juhannuksena. Odottamatta näitten maitten keskinäisen puolustussopimuksen päättymistä päättivät laivastojen johtajat hieman kokeilla "vain nähdäkseen, miten yhteistoiminta alkaa sujua".

—Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

Duplessis tahtoo jatkaa taantumushallitustaan

Three Rivers, Que. — Pääministeri Duplessis sanoi sunnuntaina hänen hallituksensa pyytävän pian kansalta uusia valtuuksia "taistelun jatkamiseen maakunnan oikeuksien puolesta ja kommunismia vastaan", ts. Canadan yhtenäisyyttä ja kaikkea edistystä vastaan.

Duplessis puhui tilaisuudessa, jonka yhteydessä Cap de la Madeleinen ja Three Riversin välinen uusi $4,000,000 silta avattiin liikenteelle. Hän viittasi puheessaan maakuntavaaleihin, mutta ei ilmoittanut lähemmin siitä milloin ne toimitetaan.

Duplessis sanoi, että tärkein kysymys vaaleissa on "toipuminen ja oikeuksiemme suojeleminen".

Mainitessaan verosopimuksista, joita kaikki muut maakunnat, paitsi Quebec ja Ontario, tekivät liittohallituksen kanssa, Duplessis sanoi, että liittohallituksen tekemät veroehdotukset olisivat tuominneet maakunnat "holhouksen alaisuuteen, ja Quebecin lainlaatijakunnasta olisi tullut esiemme oikeuksien hauta ja hautausmaa".

Duplessis puhui luonnollisesti myöskin "kommunismin vaarasta", ja sanoi olleensa tietoinen siitä jo 10 vuotta. Hän sanoi sen olevan yhden syyn miksi hän haluaa saada kansalta mandaatin, "mandaatin, jatkaakseen taistelua".

Duplessis kehoitti jälleen unioneja heittämään ulos kommunistit. Hän sanoi, että enemmistö unioiden jäsenistä "on kelvollisia ihmisiä, mutta heidän on päästävä eroon kommunistisista johtajistaan".

Kaksi miestä kuollut lentorikossa

Barrie. — Eräs amerikkalainen lentokone syöksyi täkäläiselle lentokentälle, jolloin kaksi miestä sai surmansa viikonvaihteessa. Kone syttyi palamaan ja vaikka sen luota päästiin heti kuin se putosi, ei siinä olleita miehiä voitu pelastaa.

Yhdysvaltalaisia koneita oli lennolla kaikkiaan kuusi, joista viisi laskeutui onnellisesti Gravenhurstiin.

Liikenteen aloittamisesta ei ole tietoa

Calgary. — CPR:n viranomaiset ovat sanoneet, ettei ole vielä tietoa koska rautatieliikenne Vancouveriin voidaan aloittaa.

Lännelle päin on liikenne avoinna Kamloopsiin saakka ja rata on poikki useissa kohdissa Kamloopsin ja rannikon välillä.

HALUTAAN

KÄSILATOJAN HARJOITTELIJA

Vapauden latomoon halutaan nuori 15-16 vuotias poika käsilatojan harjoittelijaksi. Hakijain on esitettävä kirjallinen hakemus kesäkuun 10 päivään mennessä osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344 ja 5-5663
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
W. MARTIN
Suomalainen Myyntiedustaja

"DUMAS" Naisten pillereitä
Kipuja aiheuttaville, myöhästyneille ja epätasaisille kuukautisille
Tavallisen voimaiset
Laatikko 20 pilleriä . . .
Kaksinkertaisen voimaiset
Laatikko . . .
Postitilaukset suoritetaan viipymättä.
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-56..
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTAVARAT PEITÄ PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

LUOTETTAVA NOPEA PALVELUS

HUDSON Cleaners
Suomalainen puhdistusliike
391 Tedman Ave.
PUH. 3-1367
SUDBURY